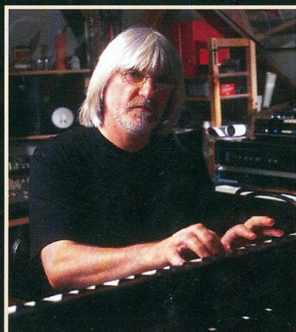
IV. ÉVFOLYAM 9. SZÁM 1999. SZEPTEMBER ÁRA: 269 FT (Előfizetőknek 240 Ft)

INTERNET KALAUZ

A számítógép tehetsége

- Miből lesz a (virtuális) cserebogár?
- A Mester és Tina
- Mindent az ágyból
- Rajongánsunk tárgyai: a sztárok
- Tartalom és torma
- A mi mIRCünk

5 érv amiért Önnek az InterWare Internet szolgáltatását érdemes választania

1 Gyors

A hazai Internet szerverek felé 100 Mbs, a külföld felé 2 Mbs sávszélességgel csatlakozunk, ami a legjobb sávszélesség/felhasználó arányt jelenti a hazai piacon. A behívásokat kizárólag V.90 szabványt támogató 56 kbs-os modemekkel fogadjuk.

2 Olcsó

Folyamatosan a piaci árak alatt kínáljuk mind telefonos, mind bérelt vonali szolgáltatásainkat.
Hasonlítsa össze árlistánkat más szolgáltatók áraival!

3 Perc és forgalomdíj független árak

Nálunk minden ár perc- és forgalmidíj mentes. Ez nem csak olcsó, de kiszámítható költségeket is jelent. Különböző díjcsomagjaink napszakhoz kötődnek, azon belül korlátlan elérést biztosítanak, így jobban igazodnak az Ön szokásaihoz.

4 Ingyenes szolgáltatások

- Ingyenes 10 Mb webhely
- Ingyenes e-mail továbbítás
- Ingyenes bérelt vonal kiépítés
- ...és számos további díjmentes szolgáltatás

5 Ha nem tetszik, nem kell befizetnie

Amennyiben Ön egy telefonos szolgáltatásunkra előfizet, Önnek előfizetéskor nem kell fizetnie. Ekkor Ön egy csekket kap az első időszakról, melynek befizetésére egy hét áll rendelkezésére. Ha nem elégedett szolgáltatásunkkal, a csekket nem kell befizetni. Ha Ön bérelt vonali szolgáltatásunkra fizet elő, Önnek semmilyen egyszeri költsége nincs és ha nem elégedett, akkor egy hónapon belül visszaléphet és az első havi díjat is visszafizetjük.

Ízelítő árainkból

Korlátlan telefonos hozzáférés (+ ingyenes Internet Kalauz)	5.000 Ft	64 Kbs bérelt vonali hozzáférés forgalom függetlenül	95.000 Ft
18-07 óráig + 0-24 óráig hétvégén (+ ingyenes Internet Kalauz)	4.000 Ft	64 Kbs bérelt vonali hozzáférés 1 Gb limittel	65.000 Ft
Telefonos hozzáférés 18-07 óráig	3.000 Ft	Web szerver elhelyezés forgalom függetlenül	30.000 Ft
Telefonos hozzáférés 7-18 óráig	2.000 Ft	Domain név regisztráció .hu alá	8.000 Ft

Részletes árlistáért keressen minket telefonon vagy az Interneten!
A feltüntetett áraink az áfá-t nem tartalmazzák!

InterWare

InterWare Kft.
1132 Budapest, Victor Hugo u. 18-22.
Telefon: 06-40-200-166
E-mail: info@interware.hu

www.interware.hu

koronix

Következő számunk október 5-én jelenik meg!

Szeptemberi számunk hirdetői:

INTERNET KALAUZ

Az első magyar internetmagazin

Kiadja:
PRÍM Információ-technológiai Kft.
1116 Budapest, Hunyadi Mátyás u. 32.

Felelős vezető:
Szabó Hédy (szabo@prim.hu)

Főszerkesztő:
Vértes János Andor (vertes@prim.hu)

A Barangolás rovat szerkesztője:
Fagyal Csongor (lnyl@impulzus.sch.bme.hu)

A Webmester szerkesztője:
Balogh Attila Balázs (abalogh@prim.hu)

Tervezőszerkesztő:
Henger Attila (henger@prim.hu),
Krébecz József, Krébecz Krisztián (krebecz@bonline.hu)

Címlapterv: Rusz László

Olvasószerkesztő: Fábián Gábor

Telefon: 228-3372, 228-3373
Telefax: 228-3373/13
Mobil: 20-9343-077, 20-9343-078
E-mail: ikalauz@prim.hu
1506 Budapest, Pf.: 140.
Egy lapszám ára: 269 Ft
Előfizetési díj egy évre: 2640 Ft
Megrendelhető: a Kiadónál e-mailben, levélben vagy faxon

Az Internet Kalauz megtalálható a világhálón: **www.prim-online.com**

Hirdetésfelvétel: a Kiadóban
Reklám-marketing:
Henger Ágnes (ahenger@prim.hu)

Nyomdai előkészítés: Artur Repro Stúdió

Nyomás: Veszprémi Nyomda Rt.

Terjeszti:
Budapesti Hírlapkereskedelmi Rt.
Nemzeti Hírlapkereskedelmi Rt.
Magyar Posta Rt. Hírlapüzletági Igazgatóság
Hozzáférhető még a nagyobb könyvesboltokban és az internetkávéházakban.

HU ISSN 1219-9001

A Prím Kiadó a Magyar Terjesztés-Ellenőrző Szövetség tagja

MATESZ®

Az Internet Kalauz 1998. második félévi átlagos nyomott példányszáma – a MATESZ által felkért AUDIT Rt. 1999. május 6-ai megállapítása alapján – 31 940 db, s mint az auditálók megerősítették, ebből 31 763 az olvasókhoz jutott el, a remittendának minősíthető példányszám átlagosan mindössze 177.

Next gener@tion – túl a gig@hertzen

Lapunk olvasásakor érdemes figyelni az alábbi jelekre:

Cikk, amit mindenki figyelmébe ajánlunk:

Szakmai jellegű információ, vagy egyéb okból a köznyelvtől eltávolodott, „magasan szárnyaló" cikk, aminél laikus olvasóink kiadhatják Pósalaki bácsi jelszavát: „ugorgyunk":

Vélemény, vitairat, gondolat:

Levél, vagy levélcímet (e-mail) tartalmazó írás:

Fontos figyelmeztetés, szabályismertetés:

Talány, kérdés, rejtvény:

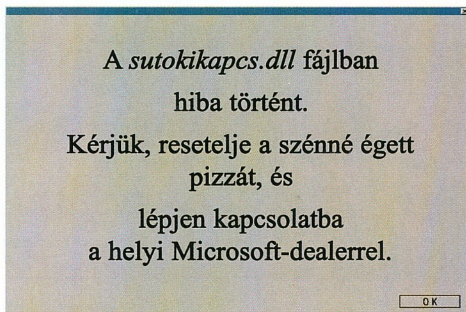
Harsogva jönnek az új generációs szupererőművek: Celeron 466, Pentium III 600, AMD Athlon 650 MHz... És ez még csak a kezdet: tudjuk – hiszen mondták –, hogy az ezredforduló első évében túllépjük a gigahertzes határt. Felmerül a kérdés: minek?

Sokaknak, akik irodában látnak csak számítógépet, tényleg elképzelhetetlen, mit is hozhatnak olyan processzorok, amelyeknek elődei sem tudták már gyorsítani a szövegszerkesztőt vagy éppen a táblázatkezelőt. A fejlődés azonban a jövő évezredtől már leginkább annak a generációnak szól, amely már fiatalkorát is a gép mellett/előtt töltötte el, ők ugyanis most érkeznek el családalapító és lakásberendező korszakukba – s erre most egyre több cég kezd el építeni. A háztartásban található eszközök digitalizálódnak, s ezzel együtt számítógép-kompatíbilissé is válnak: az írógépek már eltűntek, az LP-t felváltotta a CD, a kazetták helyett jön a MiniDisk és az MP3, a fényképezőgépek és videokamerák kínálatában a „digitális" felirat egyre többször tűnik fel, s nemsokára az MPEG2-vel kódolt digitális műholdas adásokat DVD-írónkkal rögzítjük, majd hordozható multimédiás laptopunkkal játszszuk le messze otthonunktól.

Mindezek a készülékek már kaphatók, de a ma még megcsodált és sokszor „mekkora marhaság" felkiáltással lebecsült újdonságok – mint például az internetes Touchscreen-felülettel felvértezett mikrohullámú sütők, illetve hűtőszekrények – tömeges elterjedésére sem kell már egy évtizedet várnunk. Aki pedig hallott *Bill Gates* dollármilliókat felemésztő szuperházának berendezéséről (és vezérléséről), az tudja, hogy a jövőben a hifitoronytól a sütőn keresztül a vízcsapig minden a számítógépre lesz kötve, amit pedig akár az óránkba épített GSM-telefonnal is tudunk majd vezérelni.

Így az új generációval elfogadtatott – és vele együtt felnövő – technika igenis meg fogja követelni – még igen sokáig – a processzorteljesítmények növekedését, s csak abban reménykedhetünk, hogy a mi agyi befogadóképességünk is képes lesz ennyivel növekedni...

Csendes reményeim közé tartozik azért, hogy – úgy 2015 körül – otthonomba való hazaérésem után automata Windows-sütőm nem a következő felirattal fogad majd:

glasner
tdsbt@alarmix.net

Felejtse el a jelszavakat!

Ha adatai biztonságáról van szó, használja inkább az új HP Vectrát Smart Card-dal!

Mit meg nem teszünk azért, hogy a számítógépben tárolt adatainkat biztonságban tudjuk! Először is kitalálunk valami lehetetlen jelszót, arra számítva, hogy azt senki más nem tudja meg. Ezt a jelszót aztán reggelente beírjuk a megfelelő ablakba, közben pedig testünkkel takarjuk a billentyűzetet a kíváncsi tekintetek elől. Ennyi fáradtság, amikor létezik egyszerűbb és biztosabb megoldás?

A legmodernebb hardver-elemek felhasználásával készült HP Vectra számítógépek jelszavak nélkül is tudnak titkot tartani. A Smart Card és a hozzá tartozó PIN kód segítségével a lehető legegyszerűbb módon tudhatjuk tökéletes biztonságban az adatainkat. Válassza a HP Vectrát, és élvezze az általa nyújtott, kompromisszumok nélküli biztonságot.

Mert a titkok arra valók, hogy megtartsák őket.

További információkért látogasson el weblapunkra: **http://www.hp.hu/vectra**
vagy hívja a **HP Vevőszolgálatot: 382-1111**, *jelszó:* **új Vectra**

HP Vectra választható specifikációk: Intel® Pentium® III processzor 450-500MHz, Intel® Pentium® II processzor 400MHz vagy Intel® Celeron™ processzor 366-433MHz • 32-64MB SDRAM • 4,3-8,4GB SMART UATA HDD • Matrox MGA G200 vagy SiS Super AGP grafikus kártya • 16 bit stereo full duplex PCI audio • HP TopTools menedzsment szoftver • desktop ház

HEWLETT® PACKARD

☑ Stabilitás
☑ Biztonság
☑ Menedzselhetőség

intel inside pentium® III

Intel, the Intel Inside logo and Pentium are registered trademarks and Celeron is a trademark of Intel Corporation.

PUBLICIS

A Prím-online legfőbb szolgáltatása a napi hírszolgáltatás, vagyis a híreket nem a havonta egyszer megjelenő Internet Kalauzban, hanem folyamatosan, a **www.hirek.com** oldalon érdemes elolvasni. Hogy ez mennyire autentikus informatikai hírforrás, talán jelzi, hogy a legfrissebb hírek címeit linkkel átveszik más portálsite-ok is, közöttük olyanok, mint az Origo, az Elender Online, az MTI, az Index, az Üzleti Negyed és az Extra...

Ám ha már a portálsite-okat említjük, el kell mondanunk, hogy ez a nyár igazán bővelkedett portálbejelentésekben, és a sornak még most sincs vége, hiszen lapunk megjelenésének táján nyitja meg új kapuját az Extra, s mások is készülnek különféle átalakításokra, újdonságokra... Így azután az online oldalak frissességét továbbra is hangsúlyozva ezúttal a papírújságból sem hagytuk ki teljesen a híreket: összefoglaló jelleggel azokból nyújtunk most át egy csokrot, amelyek a hazai tartalomszolgáltatással kapcsolatosak.

A nagynevű AOL fonetikájára épül az Elender augusztusban bemutatott új főkapuja: a gazdasági információkat és keresési szolgáltatásokat személyre szabhatóan kínáló EOL, azaz Elender OnLine.

A félévnyi előkészítő munkát követően megnyíló **eol.hu** az üzleti élet aktív résztvevőinek igényeire összpontosít, tehát nem a napilapok és a hagyományos portálok vegyes tematikáját követi. Elsősorban gazdasági, piaci, tőzsdei, jogi stb. információkat kínál azoknak, akiknek fontos, hogy mindig a legfrissebb anyagokat találják koncentráltan, egy helyen.

Felmérések bizonyítják, hogy az internetezők többsége a Yahoo típusú keresőprogramokban bízik, azokat kedveli. Az Elender egy ilyen – korábban Kincskereső néven népszerűvé vált – tematikus keresőmotor jelentősen továbbfejlesztett változatával sokak számára teszi lehetővé az eligazodást az internet dzsungelének magyar tájain.

Az interneten való gyors és eredményes tájékozódás egyik legfontosabb gátja az információ strukturálatlansága. Hírözön helyett az Elender szolgáltatásával személyre szabott információkhoz juthatnak a felhasználók, vagyis azt a hírcsoportot kapják meg, amit igényeltek, amire szükségük van.

A szolgáltatás további újdonsága az a térkép, amely akár megyékre lebontva segít bármilyen úti cél legpraktikusabb megközelítésének kiválasztásában. Indulhatunk bárhonnan, hazánk legeldugottabb településéről, és tarthatunk bárhová, az útvonal pillanatok alatt kirajzolódik a képernyőn.

Érdeklődhetünk a legújabb jogszabályi változások vagy az orvostudomány legfrissebb felfedezései után is, az EOL akkor sem hagy cserben. Előbbiben a Jurix jogtár, utóbbiban a DokiNET segít. A kiemelt területként kezelt, professzionális igényeket is kielégítő orvosi, gyógyszeripari információkhoz az Elender és egy debreceni cég, a Hospnet közös vállalkozása révén juthatunk hozzá.

Mindezt megkaphatjuk akár komolyzene hallgatása közben, s még csak fel sem kell állnunk a számítógép mellől. Ha pedig a zenehallgatás nem üdített fel még kellőképpen, akkor másfajta kikapcsolódást is találhatunk az EOL-on. Egy egyedülálló játékot, interaktív szappanoperát, a Ramoskávét. Nincs ebben semmi varázslat: elég egy kattintás, és máris egy különös kaland kellős közepén találhatja magát a vállalkozó szellemű „néző". Megízlelheti a Netcafé tulajának fantasztikus cappuccinóját, s megismerheti a szereplők életét. Végül pedig választhat két lehetőség közül, miként kívánja folytatni a történetet. Akkor sem kell izgulnia, ha lemarad: az archívum segítségével nyomon követheti Magyarország első online szappanoperáját.

Az EOL a Microsoft új, Magyarországon most bemutatkozó MCIS szoftvertechnológiára épít, amely a testre szabhatóságon túl egy teljes internetes reklámügynökség technikai hátterét is nyújtja. A nagy látogatottságra készülve az Elender a szolgáltatást megbízható Hewlett-Packard szerverekre alapozza.

A testre szabhatóság lesz az egyik kulcsszava a rövidesen megújuló Extrának is, ám a Telnet által gondozott szolgáltatáscsomag részleteiben már augusztusban elkezdte az arculatváltást. Elsőként a régi hibáitól megszabadult aproNET jelentkezett korszerű formában, egy sor új szolgáltatással.

Ezek közül a legfontosabbak: az oldalak gyorsabbak lettek, a találatok immáron lapozhatóan jelennek meg; az új rendszer képes a hirdetésekhez tartozó képek feltöltésére, azok megjelenítésére; elkészült a licitálás is, amelyre, ha a hirdetés feladója lehetőséget ad, a vevők részéről árverseny alakulhat ki.

A licitálásnak két fajtája létezik. Online: látni lehet az éppen benn tartózkodó licitálókat, a leadott ajánlatot, s az oldalak automatikusan frissülnek a felhasználó által megadott időben; offline: ha adtunk le ajánlatot egy licitálásnál, és a megadott módon kilépünk a szolgáltatásból, akkor a rendszer a megadott időközönként figyeli azokat a hirdetéseket, amelyekre licitet adtunk le, és a hirdetés időtartama alatt folyamatosan értesíti a licitálót, ha nagyobb ajánlat érkezik. A licitálás végén a hirdető megkapja az összes licitáló legmagasabb értékeit, valamint elérési lehetőségeit, s innentől már a feladó dönt belátása szerint, melyik ajánlatot választja.

Az új aproNetnél előtérbe került a biztonság. Azért, hogy valótlan hirdetések ne jelenhessenek meg a továbbiakban, hirdetést csak létező e-mail címről lehet feladni. Amennyiben a hirdetés ennek ellenére is valótlan tartalommal jelenik meg, a felhasználót a rendszerből mind

IP-cím, mind e-mail cím, név alapján külön-külön tiltani lehet, amihez személyes üzenet tartozik a tiltás okáról. Természetesen teljes zónák is letilthatók lettek ilyen módon.

A rendszer képes figyelni a feladott hirdetések szövegét, és a mások számára sértő, illetve trágár hirdetéseket törli. Ugyancsak újdonság a lényegesen részletesebb kereső az előző változathoz képest, amely lehetőséget ad az általánosan elfogadható szűrésekre.

Licitálásban az első mégsem az aproNet volt, még csak nem is a magát elsőnek hirdető **www.licitcity.hu**, hanem a Prím-online árverésoldala a **www.prim.hu/arveres** címen. Ennek az árverésnek van egy szoftvereleme, amely egyedülállóvá teszi a weben egyre szaporodó árveréses hirdetési oldalakkal szemben: a licitáló előre megadhatja azt a limitet, ameddig hajlandó elmenni az árral, s utána a szoftver emelgeti a tétet az illető helyett mindaddig, amíg valaki túl nem licitálja. Az „emelgetés" mindig az addigi ár fél százaléka, vagyis elegendő ennyivel túlfizetni a második ajánlót. Ha mégis kevésnek bizonyulna az előre megadott limit, akkor e-mailt kap a vevő, hogy túllicitálták, vagyis még egyszer fontolóra veheti, hogy emeli-e a tétet.

Az árverési oldalon van egy árucikk, amely az Internet Kalauz olvasói számára bizonyára kedves: lehet licitálni az Internet Kalauz eddigi összes számára, sőt a nyertes egy előfizetést is kap a jövő év végéig. A 999 forintos kikiáltási árral meghirdetett ajánlat egyszeri és megismételhetetlen, hiszen egyes számokból a kiadó az utolsó példányát ajánlotta föl.

A Pannonline Kft. augusztus elején mutatta be a Nexus külsőben is megújult és szolgáltatásaiban is gazdagabbá vált új verzióját. A Nexus egy ingyenes, webfelületen olvasható e-mail postafiókot, csevegőcsatornákat és – személyes honlapja elhelyezéséhez – 5 MB tárhelyet kínál több mint 45 000 tagja számára. A Nexus folyamatos elérhetőségét és sebességét az Elender Internet biztosítja.

Az új szolgáltatások között szerepel a megújult webmail rendszer, amely minden eddigi hasonló szolgáltatásnál többet nyújt felhasználóinak. Magyarországon először teljes mértékben támogatja a HTML-levelezést, illetve csatolt fájlok küldését és fogadását, valamint lehetővé teszi a levelek mappákba rendezését és saját címjegyzék létrehozását, amely egyéni és csoportos (lista) e-mail címeket is tartalmazhat. A levelező továbbá teljesen személyre szabható, és tartalmaz 600 népszerű Gondolap képeslapot is, amelyek közül tematikus és kulcsszavas kereséssel válogathatunk.

A honlapok feltöltését végző fájlkezelő is új fejlesztés eredménye, az eddiginél sokkal egyszerűbben, a népszerű operációs rendszerek felületéhez hasonlóan listázhatjuk ki, nevezhetjük át és tölthetjük fel honlapjaink állományait. A rendszer támogatja Zip-fájlok feltöltését és kicsomagolását is, sokkal egyszerűbbé téve kész honlapok vagy sok fájl internetes publikálását.

Mások ingyenes társzolgáltatási tevékenységét megirigyelte az EMG Trading Kft. is, ezért a nyár derekán elindította ingyenes szolgáltatásait a **www.tar.hu**-n. A site 1999. július 30-án négy szolgáltatással indult, de később a szolgáltatások finomítását és újak bevezetését is tervezik a tulajdonosok.

A felhasználók web.tar.hu/felhasználónév címen korlátlan méretű webes tárterületet, illetve felhasználónév@level.tar.hu (vagy ...@tar.hu) formájú e-mail címet kapnak. A level.tar.hu-n tárolt e-mailek egy webes levelezőrendszerrel és POP3-as levelezőprogrammal is elérhetők.

Az ingyenes, korlátlan web- és e-mail szolgáltatás mellett elindult a kép.tár és az irat.tár szolgáltatás is. A kép.tár egy korlátlan méretű elektronikus fotóalbum-gyűjtemény, ahol a felhasználók a képeiket tárolhatják. A képeket a felhasználó az albumokkal együtt jelszóval védheti, vagy megoszthatja a Föld másik oldalán élő barátaival, rokonaival.

Az irat.tár szolgáltatás egy internetes floppylemez, amelyen a fájlok sérülésének veszélye nélkül mozgathatunk dokumentumokat egyik helyről a másikra. Itt a felhasználó fájljait jelszó védi, de szintén lehetőség van az iratok más tárfelhasználókkal való megosztására.

A korábbinál bővebb, kategorizált linkösszeállítással, informatívabb szöveges kapcsokkal és a Freemail bejelentkező ablakával erősödött az Origo portál címlapja ezen a nyáron.

Július utolsó hetének végén a Freemail (Magyarország legnépszerűbb, ingyenes elektronikus levelezést biztosító szolgáltatása) felhasználói az Origo címlapjáról is beléphetnek a szolgáltatás megújult oldalaira, tovább bővítve az AltaVizsla keresőt az elmúlt hónapban integráló portáloldal szolgáltatási körét. A Freemail, amelynek új külalakját az olvasók online szavazás keretében választhatták ki három tervezet közül, továbbra is a megszokott szolgáltatásokkal áll felhasználói rendelkezésére.

Az Origo címlapján található megújult linkösszeállítás témák szerint kategorizált, kibővített verziója tovább egyszerűsíti az interneten való eligazodást: a legfontosabb, leghasznosabb linkek már a főoldalról is elérhetők lesznek. A többek között keresőket, telefonkönyveket, adatbázisokat, menetrendeket és kulturális programmagazinokat csoportosító blokkok megkönnyítik a tájékozódást a praktikus információk tömegében.

Az Origo szolgáltatási köre immár teljes egészében felzárkózott nyugati társaihoz: akárcsak a legnagyobb portáloldalakon, az Origón is egyszerre található kereső, ingyenes e-mail postafiók, folyamatos hírszolgáltatás és rengeteg link.

A konkurensek hírözönében a DataNet Távközlési Kft. marketingesei is úgy érezték, hogy ki kell adniuk egy sajtóközleményt, bár náluk a tartalomszolgáltatás terén nem hozott igazi újdonságot a nyár. Ugyanakkor a cég első féléves mérlegeredménye felülmúlta a várakozásokat, a forgalom 70 százalékkal haladta meg az elmúlt év azonos időszakához viszonyított árbevételt. A sikeres eredmény egyben azt is jelenti, hogy a DataNet teljesítette az erre az időszakra vonatkozó pénzügyi tervét.

A sikeres félévnek a pénzügyi mutatókon túl is számos kiemelkedő eseménye volt. Ezek között említendő például, hogy a cég beindította a Passage online áruházat, ezzel együtt Magyarországon elsőként és ez idáig egyetlenként honosította meg a SET-es fizetési módot. A DataNet 1999-ben Magyarországon elsőként bővítette a belföldi sávszélességet 100 MB-ra, a GTS optikai hálózatán keresztül, megerősítve ezzel piaci helyzetét. További sikernek könyvelhető el, hogy a DataNet bérelt vonalas nagy- és középvállalati ügyfélköre rendkívül dinamikusan bővült az adott időszak alatt.

A DataNet ügyfélszolgálati részlege – ügyfelei nagyobb megelégedése és a professzionálisabb szolgáltatás érdekében – a félév során új irodaházba költözött a Váci úton, hálózatüzemeltetése pedig a GTS budaörsi távközlési központjába került.

Míg a fenti hír még a Passage egyedülálló újdonságairól szólt, a hírösszeállításban szólnunk kell arról is, hogy egy új online áruház kezdte meg működését a nyáron. A NetPiacon elsőként VHS és DVD formátumú filmek árusítása indult meg, a folyamatosan bővü-

(folytatás a 10. oldalon)

(folytatás a 9. oldalról)

lő adatbázisban jelenleg mintegy 300 film található az InterCom, az UIP-Duna Film és az Odeon Art választékából.

A féléves fejlesztői munka eredményeképpen létrejött program igyekszik ötvözni az internetes kereskedelemben kialakult és bevált formák legjobb tulajdonságait. Hamarosan az összes hazai forgalmazó filmjei megtalálhatók lesznek itt; az áruház célja, hogy a gyűjtők a legritkább művekhez is hozzájuthassanak az oldalon.

Az adatbázis minden filmről rendkívül részletes leírást, borítóképet és kapcsokat tartalmaz. Egy-egy film termékoldalairól a barangoló eljuthat az Internet Movie Database vonatkozó oldalára; amennyiben elérhető, megnézheti a film hivatalos honlapját, vagy letöltheti a mozielőzetest, végül kritikát is olvashat a Relax! Magazinban.

A NetPiac különlegessége, hogy regisztrált és nem regisztrált felhasználók egyaránt vásárolhatnak, de az előbbiek számára kedvezményeket biztosítanak (pl. nem kell postaköltséget fizetniük). A magyar interneten elsőként olyan programot fejlesztettek ki, amely a megfelelő paraméterek alapján tökéletesen pontosan számítja ki a postaköltséget, hogy a megrendelő mindig csak annyit fizessen a küldésért, amennyibe az valóban kerül. Az oldalak a legkorszerűbb SSL titkosítási algoritmusokat használják, így a felhasználó adatairól, megrendeléseiről senki más nem értesülhet.

A megrendelések kiegyenlítése egyelőre csak utánvéttel lehetséges, de az Inter-Európa Bankkal együttműködve hamarosan a kártyás fizetés is lehetővé válik.

Augusztus végén új tudományos-ismeretterjesztő internetes szakfolyóirat (e-zine) indult a **www.jovonezo.hu** cím alatt. A Jövőnéző internetes folyóirat szerkesztőinek célja: a tudomány és technika friss információi iránt érdeklődők folyamatos és megbízható tájékoztatása érdekes és olvasmányos formában, illetve olyan fórumok (levelezőlista, chat) működtetése, ahol a tagok folyamatosan eszmét cserélhetnek.

A Jövőnéző rovatai rugalmasan igazodnak a fiatal (18–45 éves) olvasók érdeklődési köréhez. A korábbi visszajelzések alapján külön rovat szól például a csillagászatról, az űrkutatásról, az orvostudományról és a komputerek, illetve az internet világáról. Olyan komoly témákról is akad olvasmány, mint például az atomfizika, a mesterséges intelligencia vagy akár a sci-fi története, az autótechnika és a repülés, illetve a Földön kívüli élet kutatása. A sci-fi rajongóit külön oldalak várják, a jövőre mélyrehatóbban kíváncsiakat pedig a jövőkutatás és az új gazdaság rovata informálja.

Július elején sikeresen rajtolt a Compaq Depo is, amely a direct mail, a call center és az internetes értékesítés egységes rendszere.

A július 15-ei sajtótájékoztatón bejelentették, hogy a Compaq Magyarország július eleje óta immár interneten keresztül is értékesít számítógépeket (asztali és hordozható PC-ket, szervereket, monitorokat, kiegészítőket), elsősorban a kis és közepes méretű vállalatok számára.

„Terveink szerint az év végére a kis és közepes vállalkozások felé irányuló értékesítés jelentős része már ezen az új csatornán keresztül bonyolódhat le" – jelentette ki *Scharek Viktor,* a Compaq Magyarország értékesítési igazgatója, aki szerint a Compaq Depo az elektronikus kereskedelem gyakorlati megvalósulásának fontos állomása. A Compaq a Depo elindításával katalizátorszerepet is be kíván tölteni a tartalom megteremtésével, illetve a viszonteladói és a vásárlói kör ez irányba tett első lépéseinek segítésével.

Az oldal sikerét jelzi, hogy már az első két hétben megvalósult a Depótól várt 3 hónapos bevételi terv. Az is figyelemre méltó tapasztalat, hogy a megrendelések 80%-a vidékről érkezik.

A magyarországi Compaq Depo létrejötte mögött nagyvállalati stratégiai elképzelések állnak. Általános tendencia a számítógépek teljesítményének kiegyenlítődése. Az iparági szabványok révén egyre kisebb a teljesítménybeli különbség a különböző gyártók gépei között, így versenyelőnyt az szerezhet, aki közelebb tud kerüli a vevőhöz, minél könnyebbé téve számára a választást, a beszerzés folyamatát. A Compaq e felismerés mentén fogalmazta meg értékesítési modelljét, amelyet Customer Choice Modellként indított útjára világszerte. E modell, amely a vevők beszerzési választásának szabadságát helyezi előtérbe, jóval több az interneten keresztüli értékesítésnél. A vevő felkészültsége, üzleti modellje, igénye szerint döntheti el, hogy a hagyományos beszerzési utat járja-e be, vagy az internet adta lehetőséggel élve választ terméket.

Sőt nem csak terméket, hanem eladót is! A Compaq Depo legfontosabb ismérve, hogy megteremtette a közös érdekeltséget a cég és a viszonteladók között, hiszen az interneten kiválasztott termék kiszállítását a vevő által a termék mellé választott Compaq-viszonteladó végzi el.

A multinacionális cégek egyre nagyobb figyelmet szentelnek a kis- és középvállalatoknak (SMB, Small and Medium Business), hiszen ezek gombamód szaporodnak, és egyre szélesebb a gazdasági potenciáljuk. A Compaq éves hazai forgalmának 25%-át teszik ki a SMB-knek eladott termékek, ez a leggyorsabban növekvő üzletág. Mivel e vállalati kör igen kiterjedt, nehéz egységesen felmérni igényeit, és annak megfelelő taktikát választani, szemben a nagyvállalatokkal, ahol ez a feladat jóval könnyebben megoldható. Ezért ebben a szegmensben a Compaq úgy segíti viszonteladói hálózatának munkáját, hogy kiveszi a részét az igények felméréséből és felkeltéséből. Az elektronikus kereskedelem csak az egyik eszköz, amellyel egy cég kapcsolatot teremthet vásárlóival, ezenkívül a hagyományos marketingeszközöknek is nagy a jelentőségük. Az előbbi szempontok figyelembevételével hozta létre a Compaq Computer Magyarország a call centert. Az első néhány hét tapasztalatai azt mutatják, hogy a vásárlók hamar rátaláltak a Compaq Depóra, a call centerhez érkezett visszajelzések pedig egyöntetűen kedvező fogadtatásról tanúskodnak. A tervek szerint az év végére a kis és közepes vállalkozások felé irányuló értékesítés jelentős része már ezen az új csatornán keresztül bonyolódhat le.

Miből lesz a (virtuális) cserebogár?

A kertész, ha elültet egy magot, tudja, mi nő belőle. Az ember, ha kitalál valamit, nem tudja, idővel mivé fejlődhet az egykori alapötlet. Vállalkozói diáktábornak indult eredetileg – internetmarketinges tábor lett belőle. A kezdetek 1996-ra nyúlnak vissza, amikor is Balatongyörökön volt egyszer egy tábor I. Zalai Vállalkozói Diáktábor néven, a Zala megyei Vállalkozásfejlesztési Alapítvány hathatós támogatását élvezve. Rá egy évre, a folytatásban, Balatonedericsen már több mint ötven fiatal ismerkedett a vállalkozás alapjaival, három csoportban, s ekkor már nemcsak Zalából érkeztek, hanem jöttek Szolnokról, Miskolcról, Fertődről is, a Young Enterprise Alapítvány jóvoltából. A támogatók köre bővült az Életpálya Alapítvánnyal, illetve a Dunaholding Alapítvánnyal. Ugyanilyen vállalkozói diáktábornak indult az 1998. évi is, csakhogy közben sok minden megváltozott. Az alapítványi támogatások kiapadtak, s az utolsó pillanatban kitaláltam – mivel időközben az internet nagy szerelmese lettem –, hogy legyen internetes tábor. De ha már internetes, azért továbbra is kapcsolódjon az üzlet világához, s így született meg az I. Internetmarketinges Vállalkozói Diáktábor, amelynek ismét Balatonederics adott otthont. A létszám ezúttal is maroknyi volt, de az ország minden pontjáról érkeztek fiatalok, s nekünk, szervezőknek, oktatóknak sok-sok tanulsággal szolgált. Legelőször is azzal, hogy időben kell elkezdeni az érdeklődő diákok felkutatását, és mindenképpen folyamatos internetkapcsolatnak kell lennie a tábor helyszínén. 1999 nyarán három turnus élvezhette Balatonfüreden a Lóczy Lajos Gimnázium és Idegenforgalmi Szakközépiskola a kinti hőmérséklettel vetekedő, forró vendégszeretetét, a számítástechnika-terem ugyanis többé-kevésbé ellenállt mindenféle szellőztetési és hűtési kísérletnek. Ez azonban alapjában véve nem szegte kedvét senkinek, mert öröm volt, hogy a kisebb-nagyobb zökkenők ellenére folyamatos az internetkapcsolat, s *Koppány Attila Rossi* személyében az iskola fiatal számítástechnika-tanára, rendszergazdája mindig készségesen állt rendelkezésre.

Az internetmarketinges diáktábor szervezése, előkészítése természetesen internetmarketinges eszközökkel történt. A jelentkezések – stílszerűen – elsősorban e-mailben érkeztek; jött érdeklődés az ország legkülönbözőbb pontjairól, sőt külföldön élő, illetve tanuló magyar diákoktól is: Szlovákiából, Svájcból, az USA-ból, illetve Szabadkáról és Moszkvából. Végül július 5. és 11., július 12. és 18., valamint augusztus 2. és 8. között hatvankét diák – hetedikes-nyolcadikos általános iskolás, középiskolás, illetve fiatal egyetemista vagy főiskolás – ismerkedett meg az internetmarketing alapjaival a Dunaholding Alapítvány, illetve a Geomédia és a Bagolyvár Könyvkiadó anyagi, szellemi és tárgyi támogatása jóvoltából. A táborlakók számára nagy előnyt jelentett, hogy sokan már a virtuális világból ismerték egymást, mert a jelentkezéseket követően valamennyi diák felkerült a tábor levelezőlistájára – **www.lezlisoft.com/tabor/levlist.shtml** –, ahol előzetesen is sokrétű eszmecsere folyt. Hát még azt követően, hogy elindultak a turnusok: a táborozás előtt állók a korábbi résztvevőket faggatták élményeikről, tapasztalataikról.

A három hét során a diákok turnusonként hat-hét szimulált vállalkozást alakítottak, s az elsajátított elmélet mélységét saját üzleti jellegű weblapjaik elkészítésével bizonyíthatták. Előzetesen megtanulták a keresés sok-sok csínját-bínját, megismerkedtek a nagy keresőkön kívül a katalógusokkal, a témába vágó linkgyűjteményekkel, hogy fel tudják kutatni az általuk elképzelt vállalkozások igazi weblapjait. Ez utóbbi egyfajta konkurenciaelemzést is jelentett. A diákok felkeresték az interneten keresztül a magyar bankokat, de néhány külföldi pénzintézetet is megtekintettek. A kérdés az volt, melyik bank és miért hiteles számukra, milyen pénzügyi támogatást nyújt a vállalkozóknak, továbbá biztosít-e az interneten keresztül ügyintézési lehetőséget a vállalkozások, illetve azok ügyfelei számára. A megalakult vállalkozások megismerkedtek az üzleti terv fogalmával (**www.step96.deltav.hu/marketing.html**), annak felépítésével (**interm.gau.hu/szr/uzl_fol.html**), és a képzeletbeli indulásra pénzügyi tervet is készítettek. Mi több, ötletüket el kellett adniuk a Zord Banknak :-), amit a tábor egyik oktatója, *Perjés László* képviselt. Természetesen összehasonlításra került a hagyományos és az online marketing – ezt egy interneten található szakdolgozat is segítette: **www.lezlisoft.com/kikelet/szakdolgozat**. A diákok magyar és külföldi internetszolgáltatók ajánlatait is felkutatták, illetve összehasonlították, hiszen a világhálóra lépő vállalkozásoknak korántsem mindegy, hogy mennyiért milyen lehetőségeket biztosít szá-

(folytatás a 12. oldalon)

Miből lesz a (virtuális) cserebogár?

(folytatás a 11. oldalról)

mukra internetszolgáltatójuk. A fiatalok a frissen szerzett elméleti tudás birtokában – sok-sok jó, illetve rossz példát látva és elemezve – hozzáláttak vállalkozásaik weblapjainak megtervezéséhez. A kivitelezésre két nap állt rendelkezésre, közel húsz szempontot figyelembe véve. A fiatalok abban a tudatban alkottak, hogy a jövőnek dolgoznak, hiszen az e-kereskedelem ma még Magyarországon gyerekcipőben jár, de sohasem lehet elég korán elkezdeni, és aki már ma rendelkezik netmarketinges ismeretekkel, az lépéselőnyhöz juthat. Tudásuk ellenőrzését szolgálta az a teszt – **www.lezlisoft.com/tabor/start.shtml** –, amely a tábor egy-egy napjának tematikájához kapcsolódott, s hangulatos versenyzési lehetőséget biztosított egymás között az inspiráló jutalmak, a gyorsan elfogyasztható és el is fogyó pizzák, illetve a maradandóbb online marketinges szakkönyvek révén.

Optika, szállítmányozás, könyvelés, virágüzlet, e-pizza, online CD-bolt, utazási iroda, rendezvényszervezés, kulturális cserekapcsolat, online virágküldő szolgálat, elektronika, kisállat-kereskedés, lakberendezés, ruházati cikk, takarítás, kerttervezés és -rendezés. Ezekre a vállalkozási profilokra alakították a résztvevők a három turnus során szimulált vállalkozásokat. Az elkészült weblapokat – **www.lezlisoft.com/clients/tabor** – kölcsönösen bírálták, pontozva a tartalmat, a látványt és a funkcionalitást. Természetesen kaptak oktatói véleményezést is, hiszen jól nyomon követhető volt az az egy-egy hetes folyamat, amely megmutatta, hogy végül is miből lesz a (virtuális) cserebogár... :-)

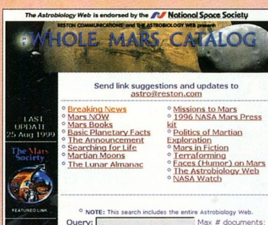
S hogy lesz-e lehetőség további szárnypróbálgatásokra? Természetesen, hiszen a tábor nem marad el jövőre sem, sőt a fiatalok már a tanév elején is bekapcsolódhatnak abba a levelezőlistába, amely a téma iránt érdeklődőket tömöríti virtuális közösségbe (**www.lezlisoft.com/tabor/levlist.shtml**).

Csapó Ida
kikelet@lezlisoft.com

CSILLAGÁSZAT

Marsi katalógus
(The Mars Catalog)
www.reston.com/astro/mars/index.html

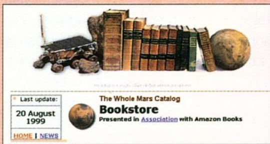

Közel 30 éve, 1969-ben a Mariner–7 megközelítette bolygószomszédunkat, s használható adatokat közvetített vörös szomszédunkról. Az akkor gyűjtött kevéske információ az utóbbi évtizedekben a sokszorosára nőtt, így mára gigantikus mennyiségű adat áll rendelkezésre a Marsról.

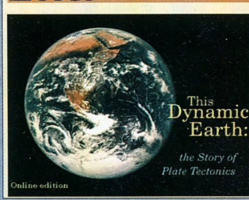
Bár a lap nagyobbrészt a Marssal foglalkozó, nyomtatásban vagy az interneten is elérhető könyvek katalógusaként funkcionál, ezek mellett sok olyan linket tartalmaz, amely a vörös bolygó kutatásával kapcsolatos információt tartalmazó lapokra mutat. Így átfogó képet kaphatunk a jövő nagyobb műholdas Mars-expedícióiról, illetve a 2020 körülre tervezett emberes Mars-misszióról is. Kideríthetjük, milyen lehetőségei lehetnek az emberiségnek bolygószomszédunk meghódításával kapcsolatban, az első emberes bázisoktól kezdve egészen a terraformálásig.

Mindezek mellett rengeteg Mars-kép is várja az idelátogatókat, többek között a Viking–1 orbiter híres Mars-arca, a Pathfinder felvételei, valamint a Mars-Observer által készített legújabb fotók.

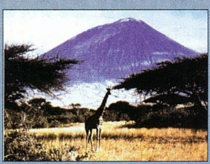
GEOLÓGIA

Dinamikus földgolyónk
(This Dynamic Earth – The Story of Plate Tectonics)
pubs.usgs.gov/publications/text/dynamic.html

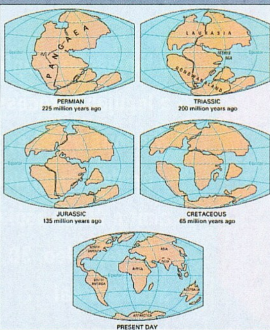

Őseiknek a stabil és a mozdulatlan szó hallatán minden bizonnyal az alattuk fekvő talaj jutott volna elsőként eszükbe, legfőképp hazánkban, ahol a földrengések nem túl gyakoriak. Pedig sok helyütt a föld igenis mozog, s ma, a műholdas geodézia korában már

azt is tudjuk, milyen sebességgel. A tektonikai lemezek vándorlásáról van itt szó, arról a jelenségről, melynek hegységeinket s a bennük rejlő érceket köszönhetjük, illetve amelynek következményei a nagy károkat okozó földrengések. E hatalmas és kimeríthetetlen erők munkáját s működését mutatja be a fenti honlap, sok-sok illusztráció és fénykép kíséretében.

A hálószem többek között bővebben foglalkozik a földtörténet őskorával, azzal, hogy hogyan és milyen erők hatására szakadt szét az egykor egységes földrész, Pangaea, hogyan keletkeztek a triász- és a jurakor nagy hegységei, a mai röghegységek, s hogy miként alakult ki a kontinensek jelenlegi arculata. Megtudhatjuk, hogyan távolodik el az Atlanti-óceán két partja, s a litoszféra milyen áramlásai alakították ki a Közép-atlanti hátságot. Teljes képet nyerhetünk a tektonikai lemezek találkozásainak hatásairól, a földrengések okairól és a földkéreg úgynevezett forró pontjairól. Több ábra illusztrálja a kőzetlemezek találkozásainak hegységképződéseit, illetve vulkanikus tevékenységét.

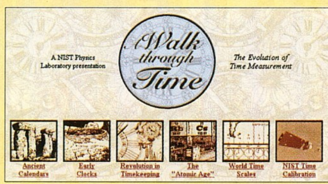

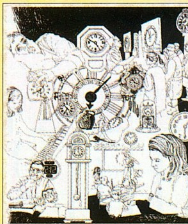
A sort végül egy rövid áttekintés zárja arról, miként tanult meg együtt élni az ember a vulkánok és földrengések okozta katasztrófákkal.

TÖRTÉNELEM

Az idő története
physics.nist.gov/GenInt/Time/time.html

Megfoghatatlansága, misztikuma ellenére az időt mindig is mérték. Mára azt mondhatjuk, birtokában vagyunk a pontos időszámítás tudományának, már ha eltekintünk a 100%-os pontosságtól, amit – már a Heisenberg-féle határozatlansági reláció miatt is – valószínűleg lehetetlen elérni. Persze addig már a kezdeti időkben is el tudtunk jutni, hogy mi az a „tegnap", a „sok napja már", és annak a fogalomnak is több ezer éve van értelme, hogy „tavaly". Pedig ez utóbbi nem is olyan egyszerű! Előbb még fel kellett fedezni az évszakok változását, ismétlődését, megfigyelni a csillagok járását ahhoz, hogy meghatározzuk, mi az az év. Végül, amikor már rájöttünk ezekre a nagy kategóriákra, hogy azt mondhattuk, eltelt egy hónap, egy év, és van szökőév, még mindig fizikusok ezreit kellett csatasorba állítani, hogy azt a pici kis intervallumot meghatározhassuk, ami a másodperc.

Az idő történetén, a régi naptárak és a mai órák között kalauzol végig minket a fenti site, melyet a NIST (National Institute of Standards and Technology) fizikai laboratóriuma hozott létre. Rengeteg ábra és kép segíti a megértést, és főleg a szórakozást, ezeken az igazán szép kivitelű oldalakon. Gondoljunk csak bele, mi lenne, ha valami katasztrófa után vagy épp hajótöröttként óra nélkül maradnánk! Ezért is érdemes az egyszerűbb ókori időmérő eszközöket vagy az igazi órák működési elvét megismernünk, hiszen ki tudja, mikor lesz rá szükségünk.

A site első fejezete az ókori naptárakat mutatja be. Kiderül, hogy már 22 000 éve, a jégkorszaki ember is vésett vonalkákat csontokba, hogy a napokat számlálja. Akkoriban a Nap, a Hold és a bolygók járása nyújtott eligazítást. Komolyabb naptárral rendelkeztek azonban a sumérok, a babiloniak, az egyiptomiak, a maják és az aztékok időszámításunk előtt pár ezer évvel.

A legrégebbi igazi órák a napórák és a vízórák voltak. Némelyikük elég monumentálisra sikerült: a kínai Su Sung vízórája valójában egy egész épület, egy magas torony volt, lépcsővel, harangokkal. Az igazi áttörést a középkor hozta, hiszen akkor jelentek meg a mai időmérő eszközök elődjei, a különböző mechanikus órák. Ezekkel már a múlt században elérték, hogy csupán napi egy századmásodperc késéssel működjenek, ami szinte hihetetlennek tűnik.

Az 1930-as évektől kezdve megjelentek a még pontosabb kvarcórák. Ezután következett az időmérés „atomkorszaka", a szabványok lefektetése. 1967-ben a NIST meghatározta egy másodperc „hosszát" a céziumatom természetes frekvenciája alapján. Ezzel a történet végére érhettünk volna, de azt sem feledhetjük el, hogy éppen hol vagyunk, hol mérjük az időt. Mert ugye a Föld nem teljesen gömb alakú, és a Nap körül kering – ezt és még néhány más, bolygónkat érő hatást is figyelembe kell venni. Régen persze megfelelt, hogy mindenki a saját helyi idejével számolt, de mióta repülővel átutazhatunk a Föld másik felére, azóta szükségünk van az időzónákra és a kezdő meridiánra. Ezt 1884-ben határozták meg, azóta tekintjük kiindulópontnak az angliai Greenwich városát.

Ha most kedvünk támadt pontosan beállítani karóránkat, arra sok lehetőségünk van. Évtizedek óta sugározzák rádiójelekkel a pontos frekvenciát, és a WWW-nek köszönhetően a NIST webclock is megmondja nekünk a pontos időt, így akár Windowsunk, Linuxunk óráját is beállíthatjuk az interneten keresztül.

Meditáció a CompuServe sasszéiról

Mottó: kezdjük egy rossz megoldással, hogy javításából hősként kerülhessünk ki!

A CompuServe (CS) az év elején azzal bosszantotta népes és lelkes, többnyire elégedett magyar táborát, hogy márciustól újra bevezette az óránként 3 dolláros hálózati felárat. Ez egyértelműen a monopolhelyzetbe jutott WorldCom húzásának tudható be, mely cég a tavalyi America Online (AOL) – CompuServe egyesülési hadműveletek során kimazsolázta a zsíros hálózati üzletet. A részvénycserés akció során ugyan mindkét nagy tartalomszolgáltató ledobta a hálózatüzemeltetés gondját a válláról, de sajnos ügyfeleit meglehetősen kiszolgáltatta egy hálózati nagyhatalomnak. A márciusi feketeleves, amit Európa más országai és a világ más tájai is kénytelenek voltak meginni, ezek fényében teljesen törvényszerűen következett be.

A cikkíró azok közé tartozik, akik inkább váltottak valahol egy valutás fizetésre is alkalmas (tipikusan VISA) kártyát, de nem adták föl a jól beüzemeltetett compuserve-ös e-mail címüket. Mert úgy képzelték (kis naivak), hogy akárhány magyar cég elmúlhat, de egy nagy múltú világcég mindig stabilan megmarad. Az AOL–CS vásárlás kapcsán először ingott meg ez a tudat. (Később a Digital elolvadása riogatta tovább a nagyokról szőtt mitikus álmokat.) Jó, a világ folyton változik, kétszer nem léphetünk ugyanabba a folyóba – de mégis... Egyetlen stabil e-mail szolgáltató sincs kerek e földtekén? Egyre inkább úgy látszik.

POP3

A cikk apropója az, hogy július végén a CS-előfizetők kaptak egy levelet, miszerint az 1999. július 30-ai hétvégével átalakítják a POP3 szolgáltatást. Az előzményekhez két korábbi CS-húzás tartozik. A CS vagy három éve lehetővé tette, hogy elrugaszkodhassunk végre a korábban kriptikus számpárokból álló, céghez ragadt CS-ID ügyfélazonosítótól. Helyette épkézláb álneveket lehetett használni. Egyszerűsödött a CS-levelezőcímek konvertálása a nyílt szabványként rohamosan terjedő internetes levelező címformátum irányába. Továbbá a régi e-mail cím is használható volt, nem kellett viharos sebességgel végigtrombitálni az összes ismerőst, akivel az ember kapcsolatot tartott. Ez még a régi szép CS-időkben volt, amikor semmi jele nem látszott az eljövendő gondoknak, amelyek az internet meghódítása kapcsán merültek fel a tartalomszolgáltatók között, az óceánból hirtelen tűzhányóként felbukkanó, hamarosan Godzilla-méretekre dagadt AOL színrelépését közvetlenül megelőzve. E kis váltás után a kimenő levelek már az „alias" névvel érkeztek a partnerhez, akinek ez szinte fel sem tűnt, vagy természetes változásnak vette. És elég volt a következő névjegykártyára ráíratni az új internetes e-mail címet. Az „alias" névhez közben 1, 2, mára pedig már 5 MB-nyi webzóna is járt a CompuServe OurWorld alhálóján (ourworld.compuserve.com/homepages/alias_név).

DECnet–NT4 váltás

A komolyabb zűr akkor támadt, amikor az internetforradalom szabályosan kikezdte a régi DEC–20-as klóngépekre alapított szerverek kapacitását, és a CS-nek át kellett térnie újabb technológiákra. Nem eléggé érthető, hogy a CS műszaki zsenijei a Unix-világ helyett miért a kritikus alkalmazások körében még kiforratlan Windows NT irányába fordultak a változtatások kivitelezésekor. Talán büntetésül, de el kellett készíteniük a Windows NT 4-es speciális CS-változatát, hogy a magas rendelkezésre állást a régi DEC–20-as szerverek szintjén lehessen tartani (többé-kevésbé sikerült, olyannyira, hogy később már termékként ajánlgatták más tartalomszolgáltatóknak). Az eredmény: hatalmas PC-szerverfarmbunkerek, Columbus három zónájába telepítve (katasztrófatűrési okok miatt). A végfelhasználóknak pedig az ugyancsak sok bosszúságot okozó NISA alkalmazói interfésztechnológia, amely lehetetlenné tette, hogy az így átalakított CS-fórumokat karakteres terminálokon át is el lehessen érni, mint régen. Az utolsó NISA-átalakítást egyébként a Unix-fórumok szenvedték el.

Virtuális kulcsok

A következő csapás a levelezőrendszer további megreformálása volt. A CS „internetesítési" allűrjei keretében elkezdte a fórumokat a NISA-hoz képest is új technológiával „webesíteni". A webes fórumok egy része mindenkinek hozzáférhető, a fizetőképesebb tartalom esetén azonban meg kellett oldani a CS-tagok automatikus átvezetését egyik fórumból a másikba, hogy ne kelljen minden fórumátlépéskor külön loginhadjáratokat folytatni. Ezt a Virtual Key, más elnevezéssel RPA, virtuális kulcsazonosító technológiával oldották meg. A Virtual Key egyben megnyitotta az utat a webes kereskedelemhez is, ami a korábbi DEC–20-as szerverekről átcipelhetővé tette az internetre a híres, már akkor is patinás CompuServe Mall hálózati nagyáruház működtetését Windows NT-szerverekkel. Idáig sem lett volna még komoly baj, a Virtual Key ma is kiválóan működik. A VK csak akkor zavarja a CS-tag hullámlovast egy dialógusablakkal, ha az

(folytatás a 16. oldalon)

Meditáció a CompuServe sasszéiról

(folytatás a 15. oldalról)

valami új tájékra téved. Ekkor rákérdez, akarja-e, hogy beengedjék erre a helyre. Ha igen, legközelebb már automatikusan megtörténik a digitális hitelesítés.

Kód és dekód

A baj azóta nagyobb, amióta a műszaki tervezőknek elegük lett a tagok panaszáradatából, miszerint az internetes adatkapcsolatban kapott, elvileg egyszerűen Uuen-kódolt adatokat nem tudják konvertálni. Persze, mert ennek a technológiának ezer változata él. (Itt mutatkozik meg igazán az internet funkcionális primitívsége az ISO OSI-hoz képest, ahol a kódolás és dekódolás a hálózati protokoll 6. megjelenítési rétegében szabványos módon definiálható és kézben tartható. Az amerikaiaknak azonban az OSI túl bonyolult, és bár dollármilliókat öltek a kidolgozásába, marad az internetes Uuen/decode és az azt valamelyest enyhítő, de pontosan soha nem helyettesítő MIME-szenvedés.)

A CS mérnökei végül kitalálták, hogy a saját portájukon ők azért titokban mégiscsak megcsinálhatják a 6. OSI-réteget (annál is könnyebben, hiszen a DEC–20-asokon futó OSI-kompatíbilis DECnet tette lehetővé, hogy korábban legalább az ISO 8859/1-es európai latin 1-es karakterkészletet támogatni lehessen, feltehetően csak ezt kellett átszellemíteni a Windows NT-re). Az új levélformátum (Newmail) egyéb problémákat is megoldott. A korábbi CS-mail a 32 kB-nál nagyobb szövegeket egyszerűen megcsonkította. Viszont továbbítani tudott bináris csatolt állományokat, minden Uuen/decode hókuszpókusz nélkül – természetesen csak a CS-hálózaton belüli tagok között. A CS mérnökei a gordiuszi csomót szabályosan átvágták, mint *Nagy Sándor*. A hosszabb levelekről levágták az internetfejlécet, a nagyobb szöveget pedig mesterséges csatolt állományként továbbították. A bináris állományokat központilag kódolták, amit a böngészőbe épített új levelező visszakódol az eredeti állapotra. Így akárhonnan akárhová mehet bináris adat. A MIME kódolás kezelésére azonban új megoldást kellett kieszelniük. Kénytelenek voltak külön, úgynevezett POP3-szervert beüzemelni, és az internetes URL-ekkel és MIME kódokkal tűzdelt leveleket külön csatornába terelni.

CS NewMail

Ez volt az a pont, amikor a tudathasadásos CS e-mail cím problémái elindultak. A POP3-szervernek a CS külön domaint vezetett be: csi.com. Emiatt minden ügyfélnek egyszerre két azonosítója lett (ami inkább három, ha a régi kódszámosat is komolyan vesszük): alias_név@compuserve.com, illetve alias_név@csi.com POP3-as. A régi e-mail címre érkező leveleket azonban opcionálisan át lehetett irányítani a POP3-as címre (most jaj annak, aki ezt meg is tette!). Ennek aztán kemény mellékhatásai voltak. Többé nem lehetett visszatérni a régi számkódos CS-azonosító használatára. Ennél rosszabb, hogy többé nem lehetett módosítani az „alias" nevet (és ezzel a webcímet) sem. A legszörnyűbb: többé nem lehetett megszabadulni a csi.com domainnevünktől (ami pedig nélkülözhetetlen volt ahhoz, hogy módosíthassuk az „aliasunkat", illetve a webnevünket).

Úgy látszik, a CS műszaki gőzhengere kapott annyi pofont ezekért Columbusban, hogy kénytelen volt belátni álláspontja tarthatatlanságát. A legújabb CS-hír ezt takarja. Ezután vissza lehet térni az egyetlen compuserve.com domainnevű e-mail cím használatához, de két évig fenntartják a csi.com domaint is. Míg az első POP3-as rendszerben a beérkező leveleket a pop.site1.csi.com fogadta, addig ezután mindent a pop.compuserve.com fogad. A kimenő leveleket korábban az smtp.site1.csi.com kezelte, míg mostantól az smtp.compuserve.com. A tagoknak választani kell, illetve lehet a CS-mailes vagy a POP3-as kezelésmód között. Lehet, hogy ezzel kellett volna kezdeni…

A CS Hungary él!

A CS Hungary fórumában egyébként nem halt ki az élet. Nem zárták le, mint azt februárban híresztelték. A CS Magyarországon drágácska, de jó háttérnek bizonyult. Most a vonal terheletlen, ráadásul a 33,6 kbps sebesség is jócskán leköröz i az átálláskor a tagokat elnyelő Elender sokszor 1 kbps alatti letöltési sebességét. Az internet sajnos úgy rossz, ahogy van! A World Wide Wait (világméretű ácsorgás) leginkább azért kínzó, mert rettenetesen sok időt rabol. A megoldás talán a kábelinternet lehetne, de bizonyára ott is lesz ácsorgás, ám legalább nem lesz tripla Matáv-számla. Az ISDN-vonal a hétköznapi embernek pedig még mindig nagyon drága, nem éri meg, nem hozza be az árát, ezért aztán ártalmas a vérnyomásra.

Zsadányi Pál
zsadanyip@compuserve.com

www.prim.hu/arveres/

Online árverés

MEGRENDELŐ

1999. .... hónaptól kezdődően előfizetek az Internet Kalauz című havi (a nyári összevont szám miatt évente 11-szer megjelenő) magazinra. Tudomásul veszem, hogy az első előfizetési számla az adott hónaptól év végéig szól, mégpedig annyiszor bruttó 240 Ft-ot tartalmaz (a lap példányonkénti 269 forintos árával szemben), ahány szám megjelenik még az évben.
(Teljes évre az előfizetés 2640 forint, amely összeg az áfát is tartalmazza.)
A kiadó a megrendelést folyamatosnak értelmezi, de az előfizetés folytatását minden év végéig jogomban áll – e-mailben, faxon, levélben – lemondani. Ha lemondás nem érkezik, akkor a kiadó év végén számlázhatja a következő évet az aktuális előfizetési díj figyelembevételével.

Előfizető neve: ....

Postázási cím: ....

Számlázási név és cím, amennyiben eltér a fentitől: ....

Dátum: .... Aláírás: ....

KARRIER

Nemzetközi internetes cég angolul legalább írásban kommunikálni tudó, kreatív, **önálló munkára képes**, tapasztalt **webmestert keres napi 8–9 óra munkára** a cég budapesti irodájába. Referenciamunkák URL-jét a következő címre kérjük: **ags@dial.isys.hu.**

ONLINE

Készítse el saját elektronikus boltját az Interneten! Megjelent az első internetbolt-készítő programcsomag, amellyel magyar nyelven készítheti el saját üzletét. Egy működő bolt akár egy nap alatt elkészíthető, és a ráfordítás költsége kb. 50 000 Ft. Érdeklődni lehet: **06-30-9312-439**, napközben 9-től 16 óráig (**www.upsshop.co.hu**).

*

Indul a Business Online Címtár (BoCi) a Prím-online-on. Minden honlappal, e-mail címmel rendelkező cég, vállalkozás **ingyenesen** feladhatja cégadatait a **www.prim-online.com** oldalon megtalálható űrlapon keresztül, s szerepelhet a később tevékenység szerint is lekérdezhető katalógusban.

ÁRU

Digitális telefonalközpontok (SCHRACK) maximum 36/220-as kiépítésig, típusengedéllyel, tarifázási lehetőséggel, ISDN nélkül **nagyon olcsón eladók, vagy bérelhetők**. Ugyanitt díjrögzítő szoftverek bármilyen alközponthoz. Badó Péter, **06-30-9484-519, e-mail: bpetya@mail.matav.hu.**

*

Rendeljen gyönyörű postaládákat az interneten keresztül, online! Napokon belül *postázzuk Önnek!* Tekintse meg ajánlatunkat a www.westel.hu/~panczel/ címen. Pánczél Kft., **(30) 9966-292**.

*

Pénztárgép kereskedelem + szerviz. Új és használt gépek adásvétele, bérlés, teljes körű APEH-ügyintézéssel. Hétvégi szervizügyelet. Lezárás, átírás, kellékanyag-forgalmazás. Számítógépes kapcsolat. **T.: 344-2419**, e-mail: kontor@mail.elender.hu.

*

AKCIÓS reklám- és ajándéktárgyak : reklámtollak felirattal 39 Ft+áfától, öngyújtók felirattal 49 Ft+áfától, plexi kulcstartó felirattal 49 Ft+áfa.
Nyírpont Kft. 4400 Nyíregyháza, Szarvas u. 5-7. Tel./Fax: (42) 422-008,06 20 9 644-361
www.swi.hu/nyirpont
nyirpont@mail.elender.hu

INTERNET LOVE STORY XV.

Rovatszerkesztő: Wesselényi Andrea (andrea@prim.hu, www.wesselenyi.com/love.htm, www.prim-online.com)

A Mester és Tina

Hiába mondják, hogy az internet kész anarchia, a világ szervereire milliószámra felpakolt értékes és értéktelen weblapok kiismerhetetlen káosza, a cybertér különös mozgatóerejének hatására a hasonlóképpen gondolkozó vagy egyazon témán munkálkodó emberek előbb vagy utóbb menthetetlenül összetalálkoznak. Ez történt most is, amikor a **www.ozemail.com. au/~kalena** webcímen landoltam. A honlap gazdája, *Tina* Ausztráliában az Internet Love Storyhoz hasonló rovatot tart fenn személyes hangvételű weboldalán. Az ihletet saját életéből merítette, hiszen nagy szerelmét, mostani élettársát, aki egykor a földgolyó ellenkező oldaláról csatlakozott a világhálóra, egy online csevegőcsatornán ismerte meg. Tinával az éteren át beszélgettünk internetes szerelméről és a témának szentelt személyes homepage születéséről.

– Három és fél év telt el azóta, hogy El Maestróval *összeakadtatok a virtuális térben. Hogyan emlékszel vissza találkozásotokra?*

– Még ma is mindketten elérzékenyülünk, ha az első találkozásunkra gondolunk, az egész ma is olyan hihetetlen és valószerűtlen. Akkoriban nagyon boldogtalan voltam. Kudarcba fulladt a házasságom, a férjem elköltözött otthonról, egyedül maradtam, de nem mertem a családomnak bevallani az igazat, féltem az „ugye megmondtam előre" típusú reakcióktól. Ehelyett amíg csak lehetett, fenntartottam a látszatot, és minden energiámat a munkámra összpontosítottam. Szerencsés véletlen, hogy épp ebben az időszakban kaptam a munkáltatómtól internet-hozzáférést, így aztán magányos estéim azzal töltöttem, hogy szörfözgetni kezdtem a neten. Egykettőre meghódított a világháló mérhetetlen információs gazdagságával. Élveztem a barangolást, ráadásul amiatt sem kellett izgulnom, hogy megcsörren a telefon, hiszen órákon keresztül csüngtem a vonalon. Egyik este egy WBS nevű helyen kötöttem ki, ahol valós időben lehetett csevegni a világ minden tájáról bejelentkező emberekkel. Ez új volt nekem, és kíváncsian csatlakoztam a számomra különös zsargonnal beszélgető társasághoz. Mint újoncot a többiek faggatni kezdtek, és őszinte érdeklődéssel hallgatták a bemutatkozásom. Ez volt az a hely, ahol először beszélhettem régóta titkolt problémámról is. Hatalmas megkönnyebbülés volt, hogy végre van, aki meghallgat, mindenféle gátlás nélkül elmondhatok bármit, ráadásul, mivel ők nem ismertek engem, objektíven tudták megítélni a helyzetem. Megértő barátokra találtam, akik fontosak lettek az életemben, és éjjelenként újra és újra hosszú órákat töltöttem a csatornán. Azután egy napon újonc érkezett El Maestro néven. Emlékszem, idegesített, hogy üzeneteivel folyton megzavart egy elmélyült beszélgetésben. Többször kértem, hogy hagyjon békén, de hiába. Először dühített a makacssága, ám egy idő után valahogy mégis felkeltette az érdeklődésem, olyannyira, hogy válaszoltam neki. Így kezdődött az e-mailek lavinája, ami új sodrásba terelte az életünket.

Részlet Tina naplójából:

„Egyre többet fedtem fel magamból, a magánéletemből, olyan dolgokról is beszéltem neki, amikről másnak soha. El Maestróval valahogy olyan könnyű volt beszélgetni bármiről: a gyermekkori élményeinkről, a politikáról vagy közös kávéimádatunkról. Kapcsolatunk egyre szorosabb lett, és boldog voltam, hogy ilyen különleges, érdekes barátságra leltem. Rendszeresen csevegtünk a dróton át, és kb. egy hét után (nagy idő a cybertérben!) éreztem, hogy egyre szorosabban kötődöm hozzá. Olyan köteléket éreztem, amit azelőtt soha nem tapasztaltam. Próbáltam úgy magyarázni a dolgot, hogy ez a különös közelségérzés csak a képzeletem játéka, bizonyára „a médium mellékhatása", amit a chatelés misztikussága erősít fel. Győzködtem magam: »hiszen soha még csak nem is találkoztam ezzel a férfival! Az isten szerelmére, nem történt semmi, mindössze üzeneteket gépelgettünk egymásnak a számítógépen keresztül!«

Úgy tűnt azonban, El Maestro is hasonlóképpen érez. Egyik levelében azt írta, a paranoid érzése támadt, hogy egy gonosz tudós figyeli valahonnan, és én csak a képzeletének szülötte vagyok, ő maga pedig egy kísérlet alanya, amely az internet emberi pszichére tett hatását vizsgálja. Nevettünk ezen a gondolaton, de attól kezdve az események drámai fordulatot vettek.

Munka után esténként egyre izgatottabban csatlakoztam a hálóra. A modem sípolása zeneszó volt a fülemnek. Alig vártam, hogy megérkezzem kedvenc csatornánkra, és újra „láthassam" El Maestrót.

Elhatároztam, hogy felfedem legmélyebb érzéseimet. Egy este, miután befejeztük a beszélgetést, egy rövid e-mailt írtam: „El Maestro, tudom, hogy hülyén hangzik, de azt hiszem, beléd szerettem". Amikor visszaolvastam az üzenetet, gyerekesnek és butának tűnt. El merjem küldeni? De hiszen tényleg ezt érzem! – ezzel egy egérkattintással elröptettem a levelet, és ezáltal örökre felfüggesztettem a barátságot El Maestróval. Alig aludtam azon az éjjelen, csak az járt a fejemben, vajon mit válaszol..."

– Mi történt veletek azóta?

– Januárban volt ez a bizonyos végzetes cybertalálkozás, márciusban már a repülőn ültem, és utaztam hozzá az USA-ba. Csupán kéthetesre terveztem az oklahomai nyaralást, de három hónap lett belőle! Addigra már mindketten tudtuk, hogy ez a nagy szerelem, amire mindig vártunk, és hogy életünk hátralevő részét együtt akarjuk leélni. Mivel egy idő után egyre fájóbb honvágyat éreztem Ausztrália után, valamint a tartózkodási és munkavállalási engedély megszerzésével is nehézségeim adódtak, úgy döntöttünk, hogy inkább Ausztráliába költözünk. Előre repültem, hogy megfelelő lakást ke-

(folytatás a 20. oldalon)

(folytatás a 19. oldalról)
ressek magunknak, addig El Maestro elrendezte a dolgait, összekészítette a holmiját, és elbúcsúzott a családjától. Ez a kéthetes távollét volt a leghosszabb időszak életünkben. Túléltük, és azóta együtt vagyunk.

– Találkozásotok tehát igencsak felforgatta mindkettőtök életét. A történtek hatására bizonyára is magatok is megváltoztatok...

– Valóban, ami történt, nagyon is megváltoztatott minket, az életfelfogásunkat, a hozzáállásunkat. Érdekes, hogy mindkettőnk számára ez volt a legelső flört a cybertérben, hiszen mindketten kezdő internetezők voltunk, alig egy hete kezdtünk szörfözni. Ma is megdöbbenve állunk a tény előtt, hogy micsoda óriási véletlen kellett ahhoz, hogy a hálón csevegő több millió ember között egymásra találjunk.

– Úgy tűnik, El Maestrónak láthatatlanul is sikerült téged teljesen meghódítania a távolból. Mi volt messziről is ható vonzerejének titka, melynek hatására szerelmet vallottál neki az éteren át?

– Az őszinte megnyilatkozások, gondolatcserék és a kölcsönösen bevallott érzések fokozatosan hoztak bennünket közel egymáshoz. A vonzerő akkor keletkezett, amikor már kialakult ez a szoros, meghitt kapcsolat. Fogalmunk sem volt arról, hogy nézhet ki a másik, kizárólag egymás lelke, humora és intellektusa tartotta fenn érdeklődésünket. Talán El Maestro száraz humora volt az, ami leginkább vonzott. Tetszett az is, hogy nem szégyellte felfedni a gyengeségeit, és hogy mindig odafigyelt az érzéseimre.

– Hogyan reagált a családod, amikor tudomást szerzett cyberszerelmedről?

– Amikor elmondtam a családomnak, mi történt velem, először azt hitték, csak viccelek, vagy a csalódottságtól és a magánytól kicsit meghibbantam. Amikor azonban rájöttek, hogy komolyan beszélek, és látták az eltökéltségem, hogy én bizony tényleg elutazom Amerikába, hogy találkozzam egy „idegen" férfival, nagyon megijedtek. A nővérem meg volt győződve róla, hogy odaát egy fejszés gyilkos vagy valami hasonló rémalak vár, ezért kidolgozott egy biztonsági rendszert, ami abból állt, hogy egész nap a telefon mellett ült, és a lelkemre kötötte, hogy ha nem hívom fel a megadott időpontig, azonnal értesíti az oklahomai hatóságokat. Mindenre gondolt, még El Maestro családjával is felvette a kapcsolatot. Az exférjemnek azonban nem volt bátorságom elárulni, miért utazom az Államokba – tényleg nem könnyű elmondani, sem pedig megérteni, ha az emberrel efféle dolog történik. Amikor megtudta az igazat, nagyon dühös volt, és teljesen összezavarodott. Végül egy idő után aztán túljutott mindezen, és ma már örül annak, hogy boldog vagyok.

– Mi motivált abban, hogy létrehozd a cyberszerelemnek szentelt honlapot?

– Eredetileg azért kezdtem el a homepage-építést, mert a munkáltatóm engem bízott meg a cég honlapjának megtervezésével, gondoltam, hogy egy magánhonlap elkészítése jó lesz gyakorlásnak. Adódott a kérdés, mit tegyek fel az oldalaimra: felraktam hát a történetünket és El Maestro fotóit, hogy a családja láthassa őt az óceánon túlról. Egy napon aztán valaki e-mailen elküldte saját netszerelem-történetét, azzal az üzenettel, hogy tegyem fel a lapomra. Ettől kezdve szinte magától növekedett a site. Jelenleg szöveges, képes, audio- és videobemutatkozásunkon túl több mint 30 másik pár internetes szerelmi története olvasható a homepageen. Ha jelentkezne egy kiadó, talán könyv is készülhetne belőle.

– Kapsz visszajelzéseket a történetekkel kapcsolatban? Általában mi a látogatók véleménye?

– Igen, nagyon sok visszajelzést kapok az olvasóktól. Volt, aki azért örült az oldalamnak, mert amíg nem tudta, hogy másokkal is megesett már hasonló, úgy érezte, a cyberszerelem, amit érez, nem normális dolog. A legtöbben azt kérdezik, mikor olvashatják történetünk következő részét. Megismerkedésünket és kapcsolatunk kialakulását több részletben tárom a nyilvánosság elé, beleszőve mindazokat a bonyodalmakat (például a meghökkentő pozitív terhességi teszt esetét – még a távkapcsolat idején), amiken időközben átmentünk. Szándékosan hagytam befejezetlenül a történetünket, mert emiatt sok látogató visszatér, de ígérem, hogy hamarosan közzéteszem a sokak által várt és követelt folytatást.

– Hozzám hasonlóan Te is kitartóan gyűjtöd a cyberszerelmet megélt emberek igaz történeteit, vallomásait. Van-e a sok-sok történet között kedvenced?

– Ez változó, hiszen sokat szeretek az egyre bővülő gyűjteményből, de ha választani kellene, pillanatnyilag a „Sobbing's Story" a kedvencem. Egy barátnőmtől kaptam, akivel két éve vagyunk kapcsolatban a neten keresztül, bár soha nem találkoztunk. Olyan valaki, aki igazán nagy jelentőségű dolgokkal foglalkozik az életben, bizonyos tekintetben egy fantasztikusan merész ember, mégsem volt elég bátor ahhoz, hogy a valós életben is találkozzon cyberszerelmével. Lehet, hogy nagyobb bátorság kellett ahhoz, hogy elengedje őt? Ezt a történetet, bevallom, megkönnyeztem, és tudom, másokat is meghatott.

– Mi a tapasztalatod a hozzád beküldött love storykkal kapcsolatban? Szerinted milyen arányban végződnek happy enddel az interneten szövődő szerelmek?

– A hozzám érkező beszámolóknak körülbelül a fele végződik boldogan. Ez azonban nem a tényleges arány, hiszen azok, akik csalódtak, nyilván nehezebben nyílnak meg, sokszor nem szívesen osztják meg másokkal szomorú vagy saját naivságukat tükröző élményeiket. Így aztán igen nehéz megbecsülni a tényleges arányokat.

– Mi a véleményed az interneten szövődő kapcsolatokról?

– Mindenféle túlzás nélkül kijelenthetem, hogy az internet ideális hely a kapcsolatteremtésre, legyen szó akár szerelmi partnerekről, akár barátokról. Ha értelmesen gondolkozol, és egy kicsit óvatos vagy, az online csevegés fantasztikusan izgalmas és biztonságos szórakozás, egyben páratlan lehetőség arra, hogy megismerj másokat, és hosszabb távú kapcsolatokat építs ki hozzád hasonló érdeklődésű, felfogású emberekkel. Képzelj el egy bárt, amely telis-tele van kapcsolatot, társat kereső, beszélgetni vágyó emberekkel, s mindez földrajzi és egyéb korlátok nélkül nyitva áll előtted a nap 24 órájában: na, ez az internet.

– Milyen tanácsot adnál azoknak, akik egyedül vannak, és mások szerencséjét látva a neten szeretnék megtalálni a párjukat?

– Ha párt keresel, azt tanácsolom, szörfözz a téged érdeklő weboldalak és csevegőcsatornák felé. Kapcsolódj be azokba az online játékokba, amelyek lekötnek. Az én kedvenc játékom az Acrophobia (a **www.wonnet.com/acro** címen találod meg). Keresd meg kedvenc csevegőcsatornád, és ezzel együtt azt a társaságot, amelylyel szívesen vagy együtt, s térj vissza rendszeresen. Így biztosan előbb-utóbb ráakadsz azokra az emberekre, akik osztják az érdeklődésed, akikhez közel kerülhetsz. Ne szerelmet keress, hiszen úgyis akkor fog érkezni, amikor a legkevésbé számítasz rá. Ha olyasvalakivel találkozol, aki igazán tetszik, önmagadat add. Persze arra is vigyázz, hogy ne szolgáltass ki túl sok információt magadról addig, amíg nem épült ki köztetek a kölcsönös bizalom, és nem vagy biztos abban, hogy valóságos személlyel állsz kapcsolatban.

– Milyen terveket szövögettek El Maestróval a jövőre nézve?

– Legelőször is: szeretnénk mielőbb összeházasodni, már tervezgetjük az esküvőt. El Maestro vágya, hogy egy hőlégballonban esküdjünk össze, de én attól tartok, félnék a magasban. Távolabbi nagy tervünk, hogy felépítsük saját házunkat Új-Zéland egy csendes, gyönyörű vidékén, hófödte hegycsúcsok karéjában.

A Tina által összegyűjtött történeteket a www.ozemail.com.au/~kalena/cyberlovestories.htm. webcímen olvashatjátok angolul.

Az Internet Love Story rovat weboldalán (www.wesselenyi.com/cyberlove.htm) eddig 25 történet, interjú, illetve hozzászólás olvasható, melyek egy része a visszajelentkező interjúalanyoknak köszönhetően „mi történt velünk egy évvel később" folytatással egészül ki. Továbbra is várjuk a cyberszerelembe esett olvasók beszámolóit az andrea@prim.hu webcímre.

ZENE
BONA
AZ ELSŐ MAGYAR INTERNET CD-BOLT

OLYMPUS
OLYMPUS LENS AF ZOOM 9.2-28mm 1:2.8-3.9
JAPAN ø43mm GLASS ASPHERICAL

www.prim-online.com/pokember

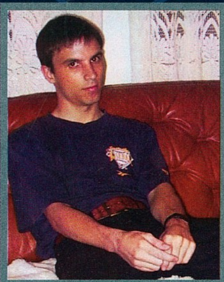

Hiába próbálnék finomkodni, úgyis azt gondolja az egész világ, hogy a rendőrök ostobák (még a rendőrök egy része is ezt gondolja). Lehet, hogy ezzel a kijelentéssel a jogosítványomat kockáztatom, de szeretném előzetesen is megvédeni magam: csak azt állítottam, hogy az egész világ így gondolja, ám azt nem, hogy én is! ;-) Azt pedig végképp nem állítottam, hogy ez a vélekedés igaz lenne! Ám legyünk őszinték: védhetem én a munder becsületét, de akkor mi a poén abban, hogy egy rendőrrel futottam össze a neten? Semmi? Akkor tessék lapozni! De aki mégis lát valami érdekeset e témában, az olvassa tovább a cikket, és megtudja, mit keres egy zsaru a hálón.

Bajzak Robi, a pókrendőr

Amióta a *Halesszel* készült Pókember-interjúban (Internet Kalauz IV./5.) meggondolatlanul közszemlére tettem ICQ-számomat, sok olvasó talált rám az interneten. Például *Niki* Nagykanizsáról, akit persze – a városhoz fűződő szép emlékeimtől indíttatva – felvettem a listámra. Niki azt írta, hogy ha képet szeretnék látni róla, látogassak el a **www.extra.hu/bajzak** című lapra. Megtettem. Itt aztán ért némi meglepetés, mert Niki – és még vagy tucatnyi barátnője – képe mellett kis hazánk központi őrző-védő kft.-jének közismert, igen „designos" logójával találtam szembe magam. Hoppá! – mondom –, közúti ellenőrzés az információs szupersztrádán?! Önkéntelenül a derekam felé nyúltam, aztán rádöbbentem: itt még nem kötelező a biztonsági öv...

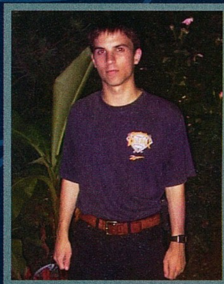

A „Jó napot kívánok, forgalmit, jogosítványt, személyit..." helyett is csak egy átlagos köszöntés fogadott: „Üdvözöllek Bajzak Róbert homepage-én!" Egy rendőr, aki még be is mutatkozik!

„Akkor magamról egy pár szó: 1978. augusztus 28-án születtem, Pécsett. Sokan mondják, hogy nem kellett volna, de mindegy. :-) A mai napig itt élek. Van egy aranyos kiskutyám, akit nagyon szeretek. Egyébként minden állatot szeretek. Az enyém egy spániel, és nagyon szép, ezt szerénytelenül mondhatom, a neve Jerry. Jelenleg Rendőrként dolgozom itt, Pécsett, a belvárosi rendőrőrsön. :-) Hobbim a számítástechnika, szeretek biciklizni, úszni. Imádok vezetni, minden alkalmat kihasználok, hogy autót vezethessek. És persze szeretek levelezni mindenféle témáról! Ha írsz, nem fogsz csalódni, mindenkinek szoktam válaszolni."

Az hagyján, hogy egy napon született a húgommal, de még mosolyogni is tud magán (tehát van humora), és a rendőrt nagy „R"-rel írja! Naná, hogy azonnal írtam neki, és mivel éppen Pécsen volt dolgom, másnap el is mentem hozzá látogatóba. A kutya tényleg spániel, de hogy Robi tényleg rendőr-e, azt nem tudom, mert nem volt rajta egyenruha; ráadásul jót beszélgettünk, és ilyesmi még nem fordult elő velem – mármint hogy rendőrrel... :-) (Most már igazán leszállhatnék erről a témáról, mert a végén még le is csuknak hivatalos közeg ellen elkövetett többrendbeli, zebrán történt becsületbe való gázolás vádjával! És mint hallom, a cellákban még nincs internet...)

Robi is úgy kezdte, mint legtöbben a generációjából: Commodore 64-essel. Ám utána néhány év szünet következett, hiszen a Commodore-korszak lejárt, PC-re meg még nem volt pénze. Aztán amikor beállt a szervhez, megvette az első gépet.

– Ahogy meglett a számítógépem, szinte azonnal vettem modemet is, de először csak online játékra használtuk a haverokkal. Amikor Pécsen megalakult az első internetszolgáltató, egy hónapig ingyen lehetett csatlakozni – persze azonnal kipróbáltam.

– *Volt már valami fogalmad róla, hogy mi az internet?*

– Láttam már másoknál, de igazából fejest ugrottam az ismeretlenbe. A szolgáltató csak annyit segített, hogy konfigurálni tudjam a gépet a kapcsolathoz, aztán magamra maradtam. Nem voltak különösebb nehézségeim, hiszen az egész számítógépezést autodidakta módon

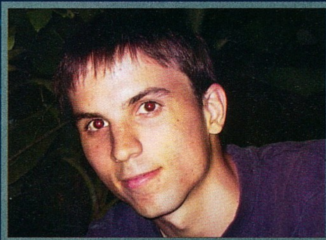
tanultam, még könyveket sem vettem. Amikor lejárt az egy hónap, előfizettem a tízórás elérésre, most pedig már a korlátlan kategóriában vagyok.

– Azt nem is tudod, hogy mostanában mennyi időt töltesz a hálón?

– Mivel már nem az idő után fizetek, nem nagyon, főleg amióta bejöttek a százötven forintos éjszakák; de eleve nem annyit ülök a gép előtt, amennyit a neten vagyok, hiszen sokszor, amikor elkezdek valamit letölteni, csak beállítom a gépet, hogy reggel kikapcsoljon. A monitor előtt töltött idő így is legalább száz óra havonta, vagy még több is...

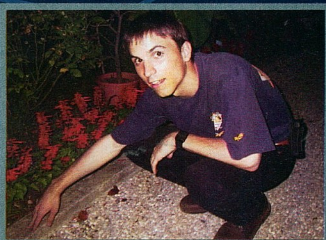
Atyavilág! Azért ez nem semmi, legalább négy óra naponta, de ha másnap nincs szolgálat, néha reggelig is ott lóg Robi. Mit lehet csinálni ennyi ideig?

– Amikor még új voltam, szinte mindent csináltam egyszerre – de ezzel szerintem mindenki így van. Elkezdtem például IRC-zni. Aki próbálta már, tudja: egyszerűen nem lehet kiszállni. Akkor még nem volt tarifakedvezmény, jöttek olyan telefonszámlák... Az IRC-betegségem mára szinte teljesen elmúlt; néha belépek egy csatira, figyelem, amit beszélnek, esetleg beleszólok párszor, és ennyi. Így vagyok az ICQ-val is: van vagy száz ember a listámon, de főleg csak a barátnőmmel beszélgetek.

Apropó: barátnő! Már Robi honlapján is megkülönböztetett helyet kapott *Eleonóra*, egy igen csinos tapolcai leányzó, akinek bájait élőben is megszemlélhettem, hiszen éppen Pécsen volt látogatóban. Mivel Pécs és Tapolca között van némi távolság, felmerült bennem a gyanú, hogy e szerelem a hálón köttetett. Eltrafáltam: Eleonóra és Robi ICQ-n talált egymásra, tavaly júliusban. Közel féléves virtuális fürkészés előzte meg az első személyes találkozást (azért ilyen sok, mert Robinak volt közben egy balesete); a szerelem a 3D-s analóg térben is folytatódott, és tart a mai napig.

– Mivel ingyen vonatozhatok – adalékok a rendőrsors iránti vonzódás megértéséhez –, legtöbbször én mentem Tapolcára, így szinte minden hétvégén találkozhattunk; és persze minden este az interneten.

Hogy mennyire nem furcsák ma már a világhálón indult szerelmek, azt az is bizonyítja, hogy Robinak nem ez az első ilyen kapcsolata, bár a korábbiak közül egyik sem bizonyult tartósnak.

Most, hogy a nőügyeket megbeszéltük, megvallom Robinak: tulajdonképpen azért keltette fel az érdeklődésemet, mert ő az első rendőr, akivel összefutottam a neten. Nem jön zavarba, mosolyogva rávágja:

– Legalábbis az első olyan, akiről tudod, hogy rendőr! Sokan nem merik vállalni, hogy azok, pedig nincs abban semmi; ez egy biztos állás, igaz, hogy nem sok pénzzel jár, de manapság nem olyan könnyű elhelyezkedni.

No és a karrier lehetősége sem elhanyagolható, hiszen feltételezem, a rendőrség állományában – bár Pécs élenjár a szoftverügyi házkutatásokban – nem hemzsegnek a virtuális forgalomban is jártas munkatársak. Robi még csak huszonegy éves, előtte az élet, internetes jártassággal sokra viheti a szervezetben. Azt tervezi, hogy jövőre felvételizik valamilyen számítástechnikai szakra, és ő lesz majd a pécsi rendőrségen a főspíler.

– Igaz, még nem nagyon hallom házon belül emlegetni az internetet. Lehet, hogy Pesten, a nagy üvegtoronyban van, de mi itt, vidéken még nem tartunk ott...

Azért valamennyire értenek a kérdéshez arrafelé is, hiszen amikor szoftverügyben mennek valakihez „házkutatni", nem árt, ha a hivatalos közeg is tisztában van vele, hogy mi a különbség a hat gigabájtos és a hatlövetű winchester között. Robi még nem vett részt ilyen kalandban, egyszerű járőrként működik, azaz „fakabát". Egyébként azt mondja, nem nagyon szokták miatta cikizni a neten. Az viszont már más kérdés, hogy a kollégák mit szólnak az internethez.

– A belvárosi őrsön elég szűk kör dolgozik, csak tizenketten-tizenhárman vagyunk. Én vagyok a legfiatalabb, de egy kivétellel a többiek is harminc alattiak. Egyetlen kollégám van, aki érdeklődik a számítástechnika iránt: éppen most fizetett elő az internetre. A többiek nem foglalkoznak vele, de azt tudják, ha bármilyen gond van a benti gépekkel, hozzánk kell fordulni segítségért.

Az őrsön lévő számítástechnikai infrastruktúrát persze csak jelentések írására-nyomtatására – és pókerezésre – használják a kollégák. Amikor felvetem Robinak, hogy talán nemsokára a személyimet is a hálón fogom meghosszabbítani, nem tűnik bizakodónak:

– Szerintem ezt még én sem fogom megérni...

Azt viszont megérheti, hogy amerikai mintára létrejön a szervezeten belüli internetkommandó, amely számítógépes visszaélések felderítésére specializálja magát. Robinak – mint a témához már most is igen jól értő rendőrnek – nagy esélye van, hogy bekerüljön egy ilyen csapatba, és nem tagadja: örülne is neki. Ám az ilyesmiből érdekes helyzetek is kialakulhatnak, hiszen bármikor előfordulhat, hogy egy internetes barátja lakásán találja magát, amint épp könyékig kotorászik a gépében.

– Szerintem másként kell megítélni az egyszerű felhasználót és azt, aki illegális szoftverek másolásából él. Csak remélhetem, hogy mindig tudok majd választani a rendőri hivatástudat és saját felhasználói szemléletem között, de azt hiszem, hosszú távon úgyis a szabad szoftverek fognak elterjedni, és akkor ez már nem lesz kérdés.

Ám addig is, míg el nem homályosítja a monitorunkon leggyakrabban feltűnő tiszta kék eget a pingvinek raja, marad a választás a havi fizetést kitevő legális és az egy ezresért megszerezhető illegális operációs rendszer között. Bár Robi szerint a többség nem választhat, hiszen úgysincs pénze megvenni a jogtiszta szoftvereket, így pedig a gyártót nem éri veszteség, mivel így sem, úgy sem vásárolnának tőle.

Búcsúzóul még megkérdezem, honnan a nickname, amit az ICQ-n használ.

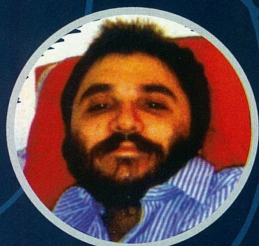
– Akkor találtam ki, amikor regisztráltam magam. Kellett egy rövid, jól megjegyezhető név, és éppen ez jutott eszembe. Nekem tetszik, mert azt hiszem, jellemző rám...

Akit tehát meg akar ismerkedni Bajzak Robival az interneten, keresse ACE-t! A szó, mint tudjuk, olyasmit jelent: menő fej, ász; és úgy kell ejteni: ész. A legjobb név egy pókrendőrnek!

Kegon

www.prim-online.com/pokember

L

„Én voltam az összekötő láncszem...”

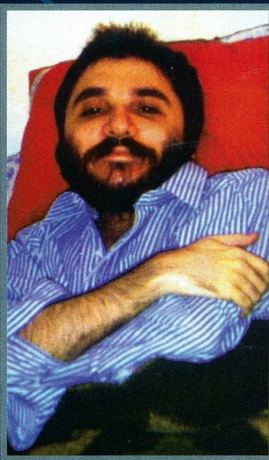
Láng Attila D.-t egy levelezőlistán ismertem meg, ahol érezhetően a társaság központja: adnak a szavára, és hozzá mindig lehet fordulni bármilyen kérdéssel. Hosszú hónapokig állandóan rohanó, nagyon elfoglalt embernek képzeltem, és letaglózott a hír: a 28 éves fiatalember ágyhoz van kötve. Mindebből semmit sem lehet észrevenni, kellemes és szórakoztató társaság a listán, a magánlevelekben és az IRC-n is. Számomra ő bizonyította, hogy az internet mennyire fontos lehet egy ember életében: nagy dolgokat vitt véghez a számítógép és a telekommunikációs szupersztráda segítségével. Először a gyermekkoráról kérdeztem.

Mindent az ágyból

– Nem sokat tudok mondani róla, mert nem volt. Jártam a kórházakat, amikor pedig éppen nem ott voltam, akkor sem játszhattam a többi gyerekkel, mert gipszben vagy gipsz nélkül, de egy helyben voltam. Osteogenesis imperfectának hívják a betegséget, amivel születtem. Hibás gén okozta fejlődési rendellenesség. Nagyon könnyen, egészen kicsiny ütésre eltörik a csont. Két és fél éves koromban derült ki. Akkortól kezdve több mint tíz lábtörést „szereztem be”, összes töréseim száma megközelítheti a húszat. Tizennégy éves koromra a betegségből szerencsésen kigyógyultam egy nyugati gyógyszer segítségével, amit a rokonaim hoztak be. Attól kezdve azért jártam a kórházakat, hogy megtanuljak járni, helyesebben szert tegyek olyan lábakra, amikkel lehet, hiszen a rengeteg törés, a gipszben töltött hosszú idő nem múlt el nyomtalanul. 1985-ben azután Angyalföldön karamboloztunk egy taxival. Egy Zil balról kivágódott: se jobbkéz-szabály, se tábla, csak rohant, mint az őrült. Ha a taxisofőr nem rántja el a kormányt, a teherautó alá kerülünk, és felborulunk. Ettől kezdve vagyok ágyhoz kötve.

– Hogyan kezdtél el vonzódni a számítógéphez?

– Úgy, mint minden kissrác, aki bolondul a technikai újdonságokért. Az autók és motorok engem sosem izgattak, de amikor kezdtek elterjedni a kis nyomogatós kvarcjátékok és a zsebszámológépek, az volt minden vágyam. Aztán jött a tévés Basic-tanfolyam, a magyar televízió első távoktatási kísérlete. Ettől keltezem számítástechnikai pályafutásomat. Két és fél év múlva beléptem a Commodore 16-tulajdonosok lelkes táborába, s öt évet töltöttem ott. Azután, mivel az egész családom nyomdász, nekem is nyomdai munkát találtak az akkor bimbózó korban lévő elektronikus nyomdászatban. 1989-ben belépett egy nyurga fiatalember, a hóna alatt egy akkora géppel, amilyet még soha nem láttam. Letette, bekapcsolta. „Tedd bele ezt a lemezt, és várd meg, amíg elindul a DOS” – mondta. „Aztán tedd be a szövegszerkesztő lemezét. Így nézed meg, mi van a lemezen. Így töltesz be egy szöveget. Szia!” Ez volt PC-s képzésem kezdete.

– És a net? Mikor ismerkedtél meg vele?

– Ez a legnagyobb dzsungel, ami valaha létezett :-). 1997 nyarán vettem egy modemet, és a neten már otthonos barátaim kalauzolásával találtam rá az érdekességekre, fontos vagy hasznos dolgokra. Az első hely, aminek hasznát láttam, a HIX volt. Rövidesen megismerkedtem az IRC-vel. Az első hónapokban sok időt töltöttem ott, de kiábrándultam belőle. Csak akkor van értelme, ha van rajta ismerős. Mindmáig a levelezési listák körül folyó magánlevelezés a legfontosabb netes elfoglaltságom. Ezt követi az FTP, amivel a MEK és a Gutenberg könyveit meg a különböző programokat szerzem be. És az IRC újra, mióta néhány barátomat rendszeresen megtalálhatom ott. A net legnépszerűbb szolgáltatását, a WWW-t én alig tudom használni csigalassú, ósdi gépem miatt.

– Mivel telik egy átlagos napod?

– Olvasok, tévét nézek, könyvet vagy programot írok, megválaszolom a leveleimet. Néha dolgozom is egy kicsit, ha nagyon muszáj.

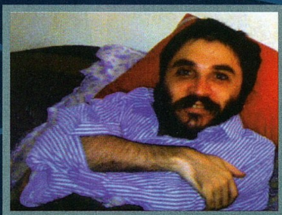
– És amikor úgymond dolgozol, voltaképpen mit csinálsz?

– Fényszedő vagyok. Én csinálom a könyvet, ami a nyájas olvasó számára a költő lantpengetését, az író okos, tanító szavát, a mesemondó vidámságát nem nyújtja, mert az én kezem alól nagy többségben unalmas tudományos könyvek kerülnek ki, amiket csak az a néhány tudós olvas el, aki írta. Sosem szerettem, ám meg kell élni valamiből. De szedtem én már mindent. Első munkaadóm egy egyesület volt, amely rejtvényújságot adott ki. Azután készítettem autósoknak szóló magazint, amit az utakon árultak, politikai lapot, versesköte-

tet, életrajzot, irodalmi folyóiratot, szakdolgozatot, pornóregényt, szabásmintát. Dolgoztam latinul, franciául, angolul, németül, eszperantóul, ógörögül, arabul, héberül, occitánul, vietnamiul, ófelnémetül. Egyvalamit nem szedtem soha. Olyan regényt, amit én magam is megvennék, és elolvasnék. Ezért szoktam arról panaszkodni, hogy nincs regénykiadás Magyarországon. Gyerekkönyvkiadás pedig még kevésbé.

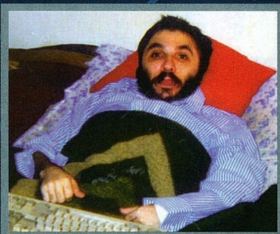
– A műveltséged a sok olvasásból származik?

– Nem vagyok én olyan nagy tudású, mint gondolod. Sok mindenről tudok – keveset. Azt pedig úgy szereztem, hogy folyton olvasok valamit, tévét nézek, így csordogálnak a dolgok a fejembe. Annak idején az iskolában rosszul szerepeltem, nem érdekelt a tananyag, a tanárokat meg én nem érdekeltem. Kevesen tudják, hogy iskolai végzettségem mindössze hét általános.

– És a könyvírás? Hogyan lett belőled író?

– Ez érdekes történet. 1992-ben megismerkedtem egy emberrel, aki pár hónap múlva egy színes szabadidő-magazint indított. Kisvártatva én lettem a fél magazin, tördelő, főszerkesztőhelyettes, három rovat vezetője. Egy nap megállapodtunk, hogy végső formába öntöm az első számot, és ő másnap viszi a nyomdába. Többé nem láttam. Azonban még a munkálatok közepén felmerült a kérdés: van sci-fi rovat, van rovatvezető, de ki fog sci-fit írni bele? Találtunk is egy gimnazista fiatalembert, akivel addig folytattunk magvas eszmecseréket a sci-firől, amíg fogtam magam, és írtam egyet. A Kitaszítva a legelső novellám, azóta is a kedvenceim közé tartozik. Azután írtam még egy csomó novellát meg kisregényt. Van hat használhatónak tekintett novellám. Az 1992-ben elkezdett regényem az elrontottak közé került, de amíg írtam, kialakult bennem egy már régóta formálódó eszmerendszer, egy társadalomutópia. Idén elkezdtem a könyvet – Saunis a címe – negyedszer is. :-) Ez fejezi ki véleményemet a mai világról és annak a – valóságban természetesen megvalósíthatatlan – módját, hogyan lehetne jobb világot építeni.

1994-ben belefogtam egy történetbe egy kislányról, aki a jövőben él, egy csendes városkában, szerető családja körében. Noha főszereplőm robot, a könyv inkább szépirodalom, mint sci-fi, de megtalálhatók benne a családregény, az ifjúsági regény és persze az utópia elemei is. Ez a könyv, a Nicky most két vaskos kötetre valót tesz ki – alaposan át kell dolgozni, írni akarom évtizedekig. Ismerőseim, akik elolvassák, elismeréssel nyilatkoznak róla, olvasmányosnak találják, és várják a folytatást.

Idén februárban elhatároztam, hogy egy időre szakítok a sci-fivel, és másik nagy kedvencemmel, az ifjúsági irodalommal fogok foglalkozni. Eldöntöttem, hogy olyan ifjúsági regényeket akarok, amelyek tudományos-fantasztikus elemeket is tartalmaznak, és olyanokat is, amelyekben ezeknek nyomuk sincs. Rövidesen belekezdtem egy újabb regénybe, ez ifjúsági regény, nem sci-fi, és valamelyest legújabb kedvencem, *Szabó Magda* nyomdokain próbál haladni. Ez a Sophie, amely pár hónapja folytatásokban jelenik meg a HIX Otthonban, és úgy látom, szeretik.

Mindig sok ifjúsági regényt olvastam. Szeretem ezt a műfajt, nehéz lenne megmondani, miért. Eddig csak olvastam, most már írni is szeretném. Azt tervezem, hogy a neten fogom terjeszteni a műveimet. Gyerekkönyvkiadás úgysincs, nem esek el milliós honoráriumoktól. Jelen pillanatban csak egy-két novella van a honlapomon, de ha elkészül valamelyik regényem, be fog kerülni a MEK-be is.

– Tudott a könyvírásban segíteni az internet?

– Rengeteget. Bármilyen lexikális jellegű kérdésem van, megtalálom rá a választ. Kapcsolatba tudok lépni szakértőkkel, akik ismerik a tárgyalt területeket, kérdéseket. De a legfontosabb: olvasókra találtam. A Nickyt sokan olvasták már így, félkész állapotban is, elmondták róla a véleményüket, rámutattak a hibákra, hiányosságokra. Ezeket így ki tudom javítani. A Sophie-ról is véleményt mondanak az olvasók. Megpróbálják kitalálni, hogyan alakul a cselekmény, és javaslatokat is tesznek a folytatásra. Ezzel óriási segítséget kapok az íráshoz, nem kell a magam szegényes tapasztalataiból felépítenem mindent.

– Mondtad, hogy programozol is. Hogyan tanultad meg?

– Az alapokat még a tévés Basicből, majd rengeteg szakkönyvet vettem, s előfizettem egy csomó szaklapra. És mindenekelőtt programoztam, hisz ezt csak menet közben lehet megtanulni, a gép előtt ülve. Ma is meggyőződéses Basichívő vagyok, noha ezt a nyelvet sokan már akkor elavultnak minősítették, amikor én tanulni kezdtem. De ismerem az előnyeit és a hátrányait, s nekem megfelel. Amatőr programozó vagyok, nem is akarok más lenni. A Pascalt csak egészen alapszinten tanultam meg, a kilencvenes évek sikernyelvét, a C-t pedig egyáltalán nem. Kizárólag a saját szórakozásomra programozok, vagy ha valami kisebb feladatot kell elvégezni, ami csak így oldható meg. Ilyen például az a szövegfeldolgozási feladat, amit most csinálok a MEK-nek. Mindig ingyen adom a programjaimat, több okból. Örülök neki, ha használják azokat, és az én kezem munkáját dicsérik benne.

– Nagyon sok dologgal foglalkozol. Vagy ez még nem minden?

– Mivel nem rohanok a pénz után, ráérek gondolkodni, új dolgokat kitalálni. Tudok figyelni az emberi értékekre, és az emberiség javán töröm a fejem. Nem tudok csoportokban gondolkodni, számomra a nemzetiség, kor, nem, bőrszín lényegtelen dolog. Emberekben tudok csak gondolkodni.

Azt hiszem, afféle tudósember vagyok. A tudós gondolkodása feladatokból és megoldásokból áll. Lát valamit, és nyomban megoldandó feladatot csinál belőle. Amikor látom a híradóban, milyen képtelenül intézik a dolgainkat a fejünk fölött, tudom, mit kellene tenni. Vagy legalább azt, mit *nem* kellene tenni.

– Hány levelet kapsz egy átlagos napon?

– Mondjuk húsz körül, de ebben benne vannak a listák is. Magánlevélből öt darab már jó napnak számít, de ezek többsége sem rendszeres levelezés része, csak reagálás valamire, amit írtam egy listán, vagy kérdés valamivel kapcsolatban. Sok emberrel leveleztem már; változó, hogy mikor hányan vannak az aktív partnerek. Megtalálható köztük mindenféle korú, nemű, foglalkozású, két kontinens minden tájáról. Sokszor egészen jelentéktelen kérdésekből lehetnek komoly ismeretségek. S mielőtt megkérdezed, mi történik, ha interjúd olvasója arra a gondolatra jut, hogy levelezni szeretne velem: nagy örömmel fogadom, e-mail címem megtalálható a honlapomon.

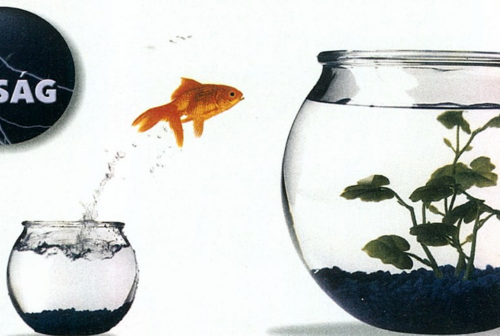
Kéner Eszter
estee@zalaszam.hu

Amit mindig szeretett volna megkérdezni...

Magyar számítástechnikai folyóirat CD-melléklettel Ára: 648 Ft
XVII. évfolyam 9. szám 1999. szeptember

ÚJ ALAPLAP

A hónap témája:
FORRÁSSZABADSÁG

Távirányítás és a trójai faló
Vírusőrjárat

A Linux Red Hat beállításai III.
Fogódzó

Univerzális alkalmazási architektúra
Szerszámosláda

Ebből állna a számítástechnika?
Könyvespolc

GNU

Székely virtussal az életben és a virtuális valóságban

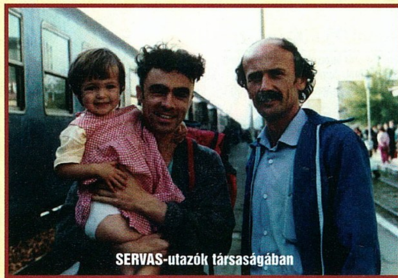
Kocs János 1978 óta Erdély délkeleti csücskében, Háromszék központjában, Sepsiszentgyörgyön, Brassótól alig harminc kilométerre északra él családjával. A negyvenhárom éves férfi a volt Udvarhely vármegyei Kányádon született. „Ott volt a legközelebbi szülészet” – magyarázza. „Szülőfalum, Székelymuzsna, a Szent László legendáját ábrázoló falfestményeiről híres Székelyderzs községhez tartozik, egy Nagy-Küküllővel párhuzamos völgyben, az Erdély történelme során szintén ismertté vált Agyagfalva mellett fekszik. Délen a németországi telepesek, a szászok által épített falvak övezik, és a hagyományos székely szokások mellett ez utóbbiak határozták meg építkezési stílusát, életvitelét, közrendjét.”

Kocs János villamossági üzemmérnökit végzett Brassóban, „állami kihelyezéssel” került az éppen induló, az ország akkori legmodernebben felszerelt autóvillamossági alkatrészeket és villanymotorokat gyártó cégéhez. Tekercselési gyártásfolyamat-tervező volt tizenkét évig. Közben, gyermekkori szerelme betetőzéseként, 1979-ben megnősült. „Feleségem, Irénke szintén székelymuzsnai. Biológiát végzett a kolozsvári Babes-Bolyai Egyetemen. Jelenleg a sepsiszentgyörgyi Székely Nemzeti Múzeum természetrajzi részlegének vezetője – egyetlen szakembere, munkatársa. Kutatási témának az ormányos bogarak elterjedésének tanulmányozását választotta. Egy bogárfaj, a bryodaemon kocsirenae róla kapta nevét. Két gyermekünk van. Annamária 19 éves, a Székely Mikó Református Kollégiumban az idén érettségizett. András 13 éves, a Mikes Kelemen Líceum diákja.”

1990-ben Kocs János – ahogy ő mondja, „székely virtusból” – munkahelyén felvállalta a lehetetlennek tűnő szakszervezeti bizalmi feladatát. „Fura négy év következett” – meséli. „Mindig az volt az érzésem, hogy itt a szakszervezet volt az, aki erőltette, menedzselte a reformot, a fölösleges munkaerő leépítését, és a konzervatív munkáltatói oldal képviselte jobban a munkavállalók vélt érdekeit. Érthetetlen módon az állandó foglalkoztatottság helyett ma is a biztos, államinak gondolt munkahelyeket védik, féltik az emberek, és észre sem veszik, hogy ezzel saját maguk alatt vágják a fát.”

Kocs János családjával Kézdivásárhely főterén

SERVAS-utazók társaságában

Úgy érzi, lázadozó természete folyamatosan kitörésre ösztönzi. „Kis kíváncsi módjára minden érdekel” – vallja. „Sok dolog van, amit csak úgy megpróbálok, tét nélkül. Már kiskoromtól megtanultam minden ház körüli munkát, a földművelést, a kőműves- és ácsmesterséget. Sok éve annak, hogy fényképezek, de az egyetem után vezettem a városi rádiós klubot is. Tulajdonképpen itt éltem bele magam a televíziós távolsági vétel, a TV-DX gyakorlásába. Hihetetlenül hangzik, de a legsötétebb kommunista diktatúra éveiben huszonnégy ország televízió-műsorát sikerült hosszabb-rövidebb ideig követnünk. Rengeteg munka, kísérlet állt a dolog mögött: antennarendszer- és erősítőépítés, közösítők, elosztók stb. A legbüszkébbek a bolgár tévé vételére voltunk – itt, a Székelyföldön szinte állandó volt a vétel. Lázban égett az egész város, amikor a Linda sorozat ment Szófiában. De ugyanúgy sikerült a jugoszláv 1-es, a moszkvai központi, illetve a kisinyovi 2-es műsort is rendszeresen behozni a képernyőkre. Már a nyolcvanas években úgy könyveltük el, hogy ezzel mi is aláássuk egy kicsit a rendszert. Az információnak nem lehetett gátat szabni. Eredményeimet közöltem a román ‘Ezermesterben’, a Tehniumban, majd a helyi napilapban. Levelezőkapcsolataim bizonyítják, hogy mindig szerettem a szavak fűzését, de igazából ekkor kezdtem el írogatni. Mára tévés munkámnak köszönhetően tagja vagyok a Magyar Újságírók Romániai Egyesületének. Nagy vágyamból, hogy pilóta legyek, végül annyi maradt, hogy középiskolásként repültem, az iskolagépen. Közel nyolc órát töltöttem a levegőben, huszonnyolc fel- és leszállást tudok magam mögött.”

Két éve, 1997 áprilisától a Romániai Magyar Demokrata Szövetség, az RMDSZ sepsiszentgyörgyi városi szervezetének elnöke. „Tulajdonképpen egy reformkövetelő kis csoport elképzeléseit vállaltam föl akkor, és a rendszerváltás utáni szakszervezetes, illetve a 89 után szerzett szerkezetátalakítási, szervezési és városi tanácsosi tapasztalataimat próbáltam újra kamatoztatni. Elkép-

zeléseimet ma is korlátozzák a szervezet pusztán tagdíjakra épülő anyagi lehetőségei: nem tudok a tagság elvárásainak megfelelő, a modern kor kihívásainak is eleget tevő közönségszolgálatot működtetni. Valamennyi elért eredmény mellett kudarcként élek meg minden sikertelenséget, és legtöbbször tanácstalanul állok a többségi román hatalom kicsinyességeivel, frusztrációjával szemben."

A régi idők kerülnek szóba, dédnagyszülei múlt századvégi „kalandozásai". „A nagymamám az USA-ban, a pennsylvaniai New Castle-ben született, 1906-ban. Kilencévesen szülei hazaküldték a birtokra. Itthon, Székelymuzsnán, Székelyudvarhely mellett ment férjhez, majd nagyapámmal együtt megengedhették maguknak, és Argentínába mentek szerencsét próbálni. Édesanyám már Rosarióban született, 1929-ben. Volt is néhányszor gondom miatta a kommunizmus évei alatt. A gazdasági válság megtette hatását, a nehézzé vált megélhetés miatt – de szerintem csak egyszerűen összevesztek – a nagymamám 1932-ben ismét hazajött. Nagyapám ott maradt, vagyona – mészárszék, több bérház – számunkra mint jogos örökség elveszett. Nem is tulajdonítottunk nagyobb jelentőséget a dolognak mindaddig, amíg nem ütköztünk útonútfélen különféle hátrányokba. Például határozottan elutasítottak a repülőtiszti iskolából, és mindennemű kapcsolatteremtési próbálkozásom – az argentínai nagyapámmal, illetve a nagymamám Egyesült Államok-beli testvéreivel és gyerekeivel, unokáival – kudarcot vallott, hogy csak néhányat említsek."

Hogy milyen Erdélyben magyarnak lenni? „Erdélyben teljesen itthon érzem magam, itthon érezzük magunkat. A romániai magyarság alapvetően nagyságában különbözik az összes többi határon túli magyar kisebbségi csoporttól. Ebből adódóan értelmisége is kiterjedtebb, tagoltabb, és így különböző csoportok is működhetnek párhuzamosan. Egy másik fontos sajátosság, hogy míg a többi romániai kisebbség esetében a hatvanas évektől döntően első generációs értelmiségiek baloldali hagyományokra építették az intézményeket, addig Erdélyben megmaradt némi folytonosság, tudás a két világháború közti kisebbségi szellemi életről. Napjainkban valójában előnytelen a közszolgálatot választani a vagyonszerzés helyett, hiszen – ezt sokan nem hiszik el – betöltött tisztségeink ellenére is mindennapos megélhetési gondjaink vannak. Számunkra is már-már elképzelhetetlen a társadalmi ranglétra alacsonyabb szintjein állók élete. Vadkapitalizmus uralkodik: a gazdagok még gazdagabbak lettek, a szegények tovább szegényednek, és valójában azt sem tudják, mi történik körülöttük. Átmenet nélkül a teljes kiszolgáltatottságból az ellenkező végletbe, a végtelen lehetőségek világába kerültünk mindannyian. Az a kevés humánreformmal foglakozó tanácsadócég drágán teszi közzé azt a minimális tudnivalót, amellyel ideig-óráig boldogulhat a kommunista diktatúra alól szabadult székely. A szabad információáramlás világában pont az információ lett az, ami elkülöníti az embereket. Az anyagi és technikai lehetőségek mellett itt is keményen dolgozik a birtoklási és az öncélú felhasználási ösztön."

Mik a tervei a jövőre nézve? „Műszaki neveltetésem ellenére elmélkedő, álmodozó típusú ember vagyok" – mondja. „Már közel tíz éve, hogy elszakadtam alapmesterségemtől, és habár nosztalgiával gondolok szakmai sikereimre – több új termékre, kidolgozott gyártásfolyamatra és tekercselésre vonatkozó újításokra –, az RMDSZ VI. kongreszszusa előtt, a május 12-én tartott városi tisztújításon vállaltam az újabb kétéves elnöki küldetést. Állandó munkahelyemet – ahonnan az egész család megélhetését biztosító fizetést kapom – gyakorlatilag áthelyeztem az RMDSZ városi irodájába. Innen próbálok eleget tenni egy magáncég és a város lakossága elvárásainak. A magánélet teljesen háttérbe szorult, és bármennyire fontos számomra, pont a gyerekekkel való kapcsolat látja kárát."

Kocs János lánya, Annamária – népviseletben

SERVAS-utazók társaságában

Mindig is vonzotta a tanulás, a megismerés világa. „Volt idő, amikor zárolták előlünk az információt, most meg úgy tör ránk – garmadával –, hogy pontosan az özönnel nem tudunk mit kezdeni. Ha az árakat nem számítjuk a szabad információáramlás útjába gördített akadálynak, akkor bárki számára hozzáférhető bármilyen kiadvány, folyóirat, szabadidős magazin vagy szakmai lap. Az elmúlt tíz év alatt megsokszorozódott a rádióadók száma, a televízióadók pedig a napi két óra helyett most a harmincszor huszonnégy órás kínálatukkal már a hangulatunknak épp megfelelő műsor kiválasztásával is gondot okoznak. Az egyre korszerűbb számítógépek és a különbnél különb programok sora felgyorsított mindent körülöt-

(folytatás a 30. oldalon)

Rovargyűjtőkkel 1995-ben, a Balaton mellett

(folytatás a 29. oldalról)

tünk – minőségi ugrásokat produkálva átalakult az egész médiavilág. Az internet gyakorlatilag összekapcsolta a nagy távolságban élő embereket, akár napokat is barangolhat a legkülönbözőbb honlapokon, akinek ideje és pénztárcája ezt megengedi."

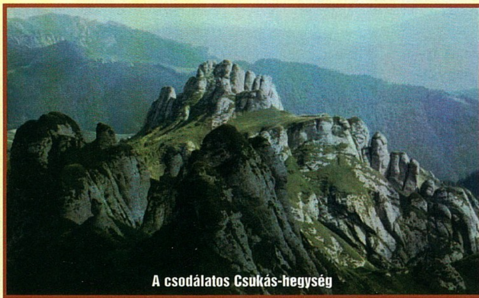
A Székely Nemzeti Múzeum előtt budapesti barátokkal

Mindig is nagyon szeretett barkácsolni és kipróbálni új dolgokat, így nem véletlenül került terítékre a számítástechnika sem. „Gyerekkorom óta használok írógépet, és már az egyetemen tanultunk egy kis Fortran-programozást. 1987–88-ban itt is megjelentek a személyi számítógépek. Ha jól emlékszem, egy Basicben programozható PRAE-vel volt tartósabb kapcsolatom. 1989 után szövegszerkesztési szükségletek miatt egy Intel-typewriter következett, majd egy rövid Commodore-időszak, sornyomtatóval. Szakszervezetes éveim után egy esztendeig műszaki igazgató voltam ugyanannál a gyárnál – a PC-k már hálózatban működtek, megismertem egy adatbázis-kezelő programot, a szövegszerkesztésben pedig végigcsináltam a Microstar, News, Worldstar sorozatot, a Windows 3 megjelenése után pedig a Write és a World összes változatát. 1995-ben kerültem a helyi kábeltévétársasághoz mint szervezési igazgató, itt sikerült megismerni felhasználói szinten a Power Pointot, az Excelt, a Corel Draw-t, a Photoshopot, a Publishert és az internetet is. Szinte állandóan szerkesztettem valamilyen kiadványt, de hang- és képfeldolgozással is próbálkoztam. Csak elképzelni tudom, mire lehetett volna jutni korlátlan fejlesztési lehetőségekkel. Állandóan kötve voltam másokhoz. Otthonra még nem sikerült megfelelő számítógépet és modemet vásárolni, de ami késik, nem múlik, remélem, összejön ez is."

Mint mondja, nem ismeri az összes erdélyi internetszolgáltatót. „Már nem tudom teljesen átlátni a helyzetet. Itt, Sepsiszentgyörgyön, az alig hetvenezres városban már három szolgáltató működik: a *cosys*, a *planet,* és a legújabbat a Honoris cég indította pár hónapja, de a román postának is van internetszolgáltatása. Minden telefonvonalon megy, emiatt még lassú az átviteli sebesség. A havidíjak négy és tizenöt amerikai dollár között mozognak. Sorra készülnek a legkülönbözőbb intézmények, szervezetek honlapjai is. Egy kis gond még van a frissítésekkel, de bízom abban, hogy mind napirendre kerülünk, ha egy kicsit stabilizálódik a gazdasági helyzet. Az RMDSZ Sepsiszentgyörgyi Szervezetének webhelye a **www.cosys.ro/rmdsz** címen található. Eléggé egyszerű változat, a saját írások mellett még sok az ollózott anyag. Pályázati pénzekből, főleg a Soros Alapítvány segítségével indult az internetezés az országban. Mi tizenöt USD bérleti díjat fizetünk a vonalért, amit főleg elektronikus levelezésre használunk. A nagy böngészéseket általában a kábeltévénél szoktam lebonyolítani – ott nem számít pár százezer lejnyi többletkiadás."

Kocs János 1980-tól kezdődően nagyon széles levelezőhálózatot épített ki szerte a nagyvilágban. „Eredetileg a képeslapcsere volt a lényeg, de hamar megjelent a kölcsönös információcsere igénye. Már-már betegesen hangzik, de közel ötven levelezőtársam volt abban az időben. Korlátozott lehetőségeink miatt a távoli barátok leírásaival próbáltam csillapítani az információéhséget. Sok mindent megtudtam Afrikáról, Ázsiáról, Amerikáról, de Európáról is. Csekély angoltudásomat kamatoztatva főleg a kis ember élete érdekelt, az életszínvonal, az ottani megélhetés. És ez mindannak ellenére, hogy igazából sohasem készültem kivándorolni. 1984-ben felkerültünk a magyar SERVAS listára mint erdélyi 'gazdák', de csak 1990 után kezdődött el a látogatóáradat. A megélhetésért, a kis pluszért való rohangálás mellett az újabb kapcsolatok, a levélbeli és telefonos üzenetváltások lassan kezdtek terhemre lenni, és szinte magukkal hozták a minőségi váltást: át kellett térni a modern technikára, amit meg is hozott az internet."

Hogy mi foglalkoztatja mostanában leginkább? „Szeretném elérni, hogy csak azt csináljam, amit igazán szeretek. Tervezgetés, írogatás, szerkesztés – alkotás. Mások hasznára is! Már nagyon várom – van rá remény –, hogy itt is kábelre kerül az internet, és nem kell majd az időarányos költségekkel bíbelődnünk. Szabadon barangolhatunk a világhálón – mindannyiunk hasznára."

A csodálatos Csukás-hegység

Csapó Ida
kikelet@lezlisoft.com

Tartalom és torma

avagy a rosszízű oldalak kavalkádja

Néha a legelemibb dolgokból születnek a legmeglepőbbek.

Ha azt kérdezik tőlem, milyen programmal készítem a weblapomat, feleletemet gyakran döbbenet követi: „A WordPaddel is lehet homepage-et szerkeszteni?"

A HTML-szerkesztők megjelenése tökéletesen feleslegessé tette a nép számára, hogy tudja, mi az a HTML, s mi a Java – ők művészek e nélkül is, hiszen elég, ha valaki meg tudja mondani az ecsetnek, hogy mit fessen, ha az készségesen elvégzi a munkát helyette.

Sajnos az ecset nem tévedhetetlen, s a felhasználók sem tudják pontosan megfogalmazni, mit akarnak valójában. Az ily módon készített oldalak legtöbbje tehát bővelkedik a soronkénti betűtípus-állításokban (minden sorban pontosan ugyanaz), egymás után lévő TAG nyitás-zárásokban s egyéb, az optimalizálás hiányából fakadó kellemetlen feleslegekben. Ez a fajta kód sok-sok millió bájt többlet-adatforgalmat eredményez naponta (ami persze a szerkesztőprogramok hibája, hiszen nem végeznek automatikus optimalizálást) az önmagukat a neten képviselni vágyó, ámde Földünk egyik legegyszerűbb nyelvét meg nem tanuló illetők számára.

A weblapszerkesztés csúcsa, amikor maga az ingyenes tárhely szolgáltatója segít elkészíteni lapunkat egy Java-program segítségével – sejthető, hogy mennyire emelik az így készült oldalak a WWW-felület átlagszínvonalát.

A dolog egyszerűsége rengeteg új homepage-tulajdonost nemzett – mondanivalót vagy érdekes tartalmat azonban csupán elenyészve találhatunk az extra.hu „Robika vagyok, 80-ban születtem, és vannak jó linkek az oldalamon" áradatában.

A legszebbek természetesen az „under construction" oldalak – ezek tulajdonosai azok, akik üres oldalakkal pakolják tele lapjukat, „nemsokára itt is lesz valami, ami nagyon-nagyon jó, de még nincs készen" feliratokkal. Ezek nagy része természetesen soha nem is fog elkészülni, de állítólagos jövendőbeli tartalmuk megfelelő csalogatónak bizonyul, s így előbbre kerülhet az oldal a Top100-on. A különböző látogatóorientált webes toplisták átka ez – sokan a színvonalas tartalom helyett csak arra ügyelnek, hogy sokat ígérő szavakat tartalmazzon lapjuk, ezáltal rengeteg látogatót szerezve.

 Under Construction

Többen rájöttek már, hogy nem elég az embereket odacsalni az oldalra, nyújtani is kell nekik valamit, hogy visszajöjjenek – az egyszerűség szellemében ilyenkor nagy részük körülnéz a hálón, s ha valami érdekeset talál, felrakja a saját oldalára. Jómagam is többször meglepődtem, amikor egy-egy érdekes témát ígérő oldal linkjére kattintva saját írásaimat találtam meg – s bár a HTML-kódban nemigen voltak változtatások, a végéről a nevem minden esetben lecsúszott.

Hogy mi értelme weblapot készíteni, ha nincs semmi mondanivalónk, illetve anyagunk hozzá, nem tudom. Sokan a „hírnévért" teszik, de ki az, akinek a neve egy szerkesztőprogrammal összekapott, lopott anyagból készült oldaltól lesz híres az igényes siteok rengetegében?

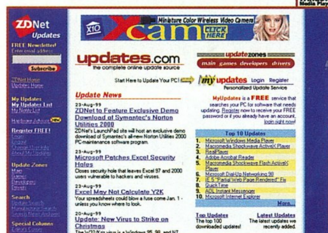
Video (Varga Gábor)
video@mail.matav.hu

Mennyire naprakész a programvagyonunk?

Egyébként ezt teszi a Microsoft is a **windowsupdate.microsoft.com** hálószemen, ahová a Windows 98 frissítéskor (a Start főmenüben: Windows Update) irányít bennünket. Persze udvariasan figyelmeztet „Mr. Ablakok", hogy át fogja nézni rendszerkönyvtárainkat. Mivel másként nem frissíthetünk, mást úgysem válaszolhatunk, mint igent. A cikkíró látogatásai során már vagy 40-50 megabájtot letöltött a Windows 98 javítgatásai és próbaváltozatú kísérő szoftverei frissítése során. Aki eddig nem látogatta ezt a pontot, az most egyben végrehajthatja a Windows 98 SE 2. kiadásáról leválasztott SP1 szervizcsomag segítségével. Magyar változatú CD-ROM-ról is szó volt, én még nem kaptam, nem tudom, hol tart. Rendszergazdáknak ez gazdaságosabb megoldás, mint minden W98-as munkahely egyenkénti frissítése. Az SP1-et több hálószem is ajánlgatja, de ne dőljünk be, azok az angol változatok. Csak a Microsoft Frissítőben lehet megkapni a magyar javításokat. Reméljük, a W98 SP1 rákerül valamelyik lapmelléklet CD-jére is.

updates.zdnet.com

A ZDNeten van egy jó szolgáltatás, az Updates_com. Ha kíváncsiak vagyunk rá, hogy szoftvereink közül melyekből jelent meg újabb változat, akkor ennek segítségével megtudhatjuk. A hálószem angyalai átböngészik rendszerünket, ami kicsit hátborzongatóan hangzik, de máshogy nem megy.

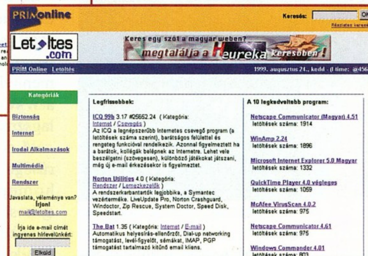

A MyUpdates szolgáltatás igénybevételéhez először regisztrálnunk kell magunkat. Böngészőnknek támogatnia kell a sütiket (cookies) ahhoz, hogy működjön a dolog. A regisztráció során telepít a szolgáltatás egy MyUpdates Java-kliensprogramot. Ha ez megtörtént, máris használhatnánk a szolgáltatást, de előbb célszerű a beállításokat (Customize menüpont a hálólapon) átnézni. Utána jöhet a lényeg. A MyUpdatesre kattintva letöltődnek az utolsó Updates-információk, majd látványos kutatás zajlik a lemezeinken. Kb. 10 percen belül kapunk egy listát lejárt szoftvereinkről, meghajtóinkról és a kritikus módosításokról. Ezek letöltéssel azonnal korrigálhatók. Olykor vásárlási ajánlatot kapunk, nekem például ajánlgatta az Office 97 helyett a 2000-est.

Próbaképpen a listából az AtomTime-ot frissítettem, de nem volt jó ötlet este 10 óra tájban az Elenderen, hiába van ISDN-em. Fél megabájt 25 perc alatt jött le. Ez 64 kilobites vonalnál ugyancsak furcsa. Persze Amerika ilyenkor él (ami abból tudható, hogy ilyenkor a CompuServe is lassú, pedig az egyenesen Columbusba vezet, méghozzá masszív transzatlanti csövön át). Amerika délelőtt alszik, a mi Matávunk csúcsidejében, ISDN-nél 40 százalékos felárral súlyosbítva.

Ami a legfurcsább, hogy a Microsoft-rendszerszoftvernek egy sereg eleme nem volt elég friss, pedig folyton jártam a Windows Frissítőbe. A dolog nem hagyott nyugodni, a csigatrappban zajló letöltési fiaskó ellenére beszivárogtam a Microsoft Frissítőbe, de ott az ég egy adta világon semmi hiányt nem jeleztek. Elugrottam még a Windows 98 2. kiadásának szentelt új hálószemre, de a kritikus frissítések végett az is visszautalt a Windows Frissítőbe. Vége! Lehet, hogy az elemzés a nemzeti változatokra még nem tökéletes. Valami igaza ugyanis kell, hogy legyen a ZDNetnek, hiszen 4.10.1998-as helyett sorra 4.10.2000-es változatú javított tételeket jeleztek! A Windows 98 SE magyar változatának elkészültét egyébként szeptember közepére jelezte a magyar Microsoft.

Magát az Updates_com hálószemet ajánlatos felvenni kedvenceink közé, és folyamatosan figyelni, mi újság az update-piacon. Erről ingyenes hírlevél-tájékoztatót is kérhetünk:

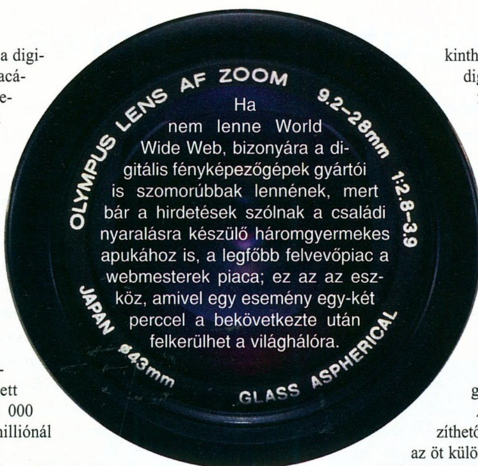

MyUpdates és Updates_com:
updates.zdnet.com
Windows Update:
windowsupdate.microsoft.com
Windows 98 SE (2. kiadás):
www.microsoft.com/windows98

(Ingyenes szoftverek esetében persze a Prím-online szoftverforrását is érdemes figyelemmel kísérni, a **www.letoltes.com** oldalról sok száz tematikusan csoportosított program legfrissebb verziója tölthető le, ráadásul a tengerentúliság problémájától mentes, az éjszakát éjszakának, a nappalt nappalnak tekintő magyar szerverről!)

Zsadányi Pál
pzsadanyi@prim.hu

A képpiac Olympus-optikával nézve

Ha nem lenne World Wide Web, bizonyára a digitális fényképezőgépek gyártói is szomorúbbak lennének, mert bár a hirdetések szólnak a családi nyaralásra készülő háromgyermekes apukához is, a legfőbb felvevőpiac a webmesterek piaca; ez az az eszköz, amivel egy esemény egy-két perccel a bekövetkezte után felkerülhet a világhálóra.

Az internet fejlődése és a digitális fényképezőgépek piacának szélesedése közti korrelációt jól mutatják azok a számok, amelyek az utóbbi négy évről szólnak: 1996-ban csak négy társaság kínált Európában – összesen hétféle – digitális fényképezőgépet; 1998-ban már 33 cég 79 különböző modellje közül lehetett választani. Ha a jelzések pontosak, az eladott digitális fényképezőgépek száma tízszeresére növekedett ebben az időszakban: 100 000 volt 1996-ban, és egy milliónál több ebben az évben.

Az európai piac nem egészen 30 százalékát teszi ki a világ egészének, világszerte 3,5 millió digitális fényképezőgép eladására számítanak 1999-ben. Európa a harmadik legnagyobb piac Japán és az Egyesült Államok után.

A mennyiséggel párhuzamosan folyamatosan javult a minőség is. 1996-ban a legkorszerűbb digitális fényképezőgép 0,8 millió pixeles felbontást nyújtott, míg ebben az évben egyedül az Olympus három új Camedia modellel jelent meg a piacon, közelítőleg háromszoros felbontást kínálva: a C-2500L 2,5 millió pixeles CCD-vel, valamint a C-2000Zoom és a C-21 egyaránt 2,1 millió pixeles CCD-vel. Manapság az olyan digitális fényképezőgépek, amelyeknek a felbontása egy millió alatt van, valójában jelentéktelenné váltak.

Az európai piacvezető Olympus a digitális fényképezőgépeknek ebből a fejlődéséből nagyon különleges módon képes hasznot húzni. *Werner Teuffel,* az Olympus Optical Co. (Europe) cégvezetője szerint: „Gyorsabban közelítjük meg a hagyományos analóg fényképezőgépeket, mint azt a vetélytársaink szeretnék. Ezért azok, akik ezen a piacon a jövő sikereit tervezik, nem lesznek képesek egyszerűen olyan digitális képeket kínálni, amelyekhez számítógépet kell használni. A szakemberek keresik a fotóminőségű, nagyobb méretű képek kidolgozásának lehetőségét. Tiszteletre méltó optikai és elektronikai szakértelmének köszönhetően az Olympus jól felkészült a digitális fényképezőgépek piacának eljövendő kihívásaira."

Az Olympus története önmagában is sikertörténet, hiszen sikerült úgy meghódítania az európai piacot, hogy az elsőséget az elmúlt négy évben egyszer sem engedte ki a kezéből. A japán óriás 1996-ban, a Photokina bemutatón jelent meg először teljes digitális fotórendszerével ezen a dinamikus piacon. Az első terméksor olyan nagy sikert ért el, hogy a társaság már 1997-ben megszerezte piaci vezető szerepét. Az Olympus szakadatlan fejlesztési tevékenysége révén sikeresen megvédte előző évi nagy sikerét. Akár az eladott termékek mennyisége, akár értéke arányában nézzük, az Olympus még mindig az *első.*

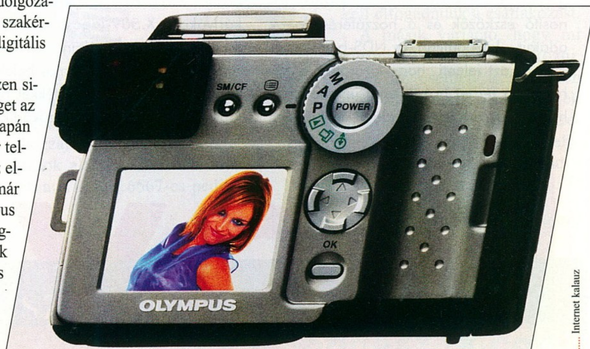
A sikerhez persze állandóan újabb korszerű termékek kellenek. Ez is megvan, hiszen talán nem túlzás, hogy az egész digitális fényképezés számára mérföldkőnek tekinthető az Olympus új C-2500L tükörreflexes digitális fényképezőgépe. Számos korszerű funkció, rendkívül érzékeny 2/3" progresszív CCD, továbbá nagy felbontású 3x zoomobjektív teszi lehetővé a 2,5 millió pixeles *minden együtt* típusú fényképezőgép számára az olyan képek fotózását, amelyek eddig csak döbbenetesen drága profi gépek használatával készülhettek. A számos manuálisan beállítható opcióval együtt, a külső vakuvezérléssel és a szuper makromóddal akár 2 cm-ről (!) is készíthetünk felvételt, s így az Olympus zászlóvivője, az új digitális fényképezőgép új teljesítményfokozatot hoz létre a digitális fényképezőgépek piacán.

A webes világ és a valóságos papírra is rögzíthető kép különböző igényeihez alkalmazkodik az öt különböző képfelbontási mód. A tömörítés nélküli SHQ (kiváló képminőség – Super High Quality) mód mellett az SHQ, HQ és két SQ mód (SXGA vagy VGA) választható. A tömörítés nélküli SHQ minőségű képeket TIFF fájlformátumban, míg a további képeket JPEG formátumban 1/2, 1/3, illetve 1/8 arányban tömörítve rögzíti a gép.

A Camedia C-2500L jellemzői közé tartozik a videokimenet, amelynek révén egyszerű csatlakoztatással tévékészüléken is megtekinthetővé válnak a képek. A fényképezőgép támogatja az új digitális nyomtatási formátumot (DPOF – Digital Print Order Format), a SmartMedia kártyán tárolt képfájlokat közvetlenül is le lehet olvashatni bizonyos nyomtatókkal és másolókkal.

Az Olympus P-330E termoszublimációs fotónyomtató minden erőfeszítés nélkül képes csúcsminőségű képek nyomtatására, számítógép vagy akár csatlakozókábel nélkül. A SmartMedia memóriakártyát egyszerűen be kell helyezni a kártyanyílásba, és meg kell adni a megfelelő utasításokat a nyomtatónak.

Az újdonság most szeptemberben kerül az európai boltokba, s mint azt az Arecótól, a magyarországi disztribútortól megtudtuk, rövidesen kapható lesz Magyarországon is.

Valósággá válik az egyszerű hálózati hozzáférés

Egy új szoftvermegoldás leegyszerűsíti az alkalmazásokhoz való hozzáférést, illetve javítja a hálózatok felügyeletét és biztonságát. Hogy pontosan miképpen, arról szól alábbi cikkünk.

A Novell Single Sign-on egy új, címtár alapú szoftvermegoldás, amely megkönnyíti a számítógépek előtt ülő végfelhasználók életét azáltal, hogy többé nem kell többféle jelszót megjegyezniük. Az új termék – egyetlen, már meglévő Novell-címtárszolgáltatás (NDS) jelszavának használatával – biztosítja a felhasználók számára, hogy mindössze egyszer kelljen bejelentkezniük a számítógép-hálózatra, és utána hozzáférjenek a különféle platformokon futó alkalmazásokhoz. Ezt az úttörő megoldást az NDS tette lehetővé, amely lecsökkenti azt a minden cégnél költséges és időigényes munkát, amely a jelszavak felügyeletéből és a jelszavakkal kapcsolatos segélykérések kiszolgálásából származik.

A nagy cégek hálózati rendszergazdái már régóta vágytak az egyetlen pontos bejelentkezésre, ám a biztonsági szakértők azon a véleményen voltak, hogy túlságosan veszélyes egy felhasználó összes jelszavát egyetlen helyen tárolni. E probléma kezelése pontosan egyike ama tényezőknek, amelyek e megoldást egyedivé teszik. Szemben a vetélytárs termékekkel, a Novell Single Sign-on igen magas biztonsági szintet nyújt a jelszavak felügyeletéhez. Minden egyes felhasználó biztonsági profilja – beleértve a bejelentkezési azonosító eszközök és a hozzáférési jogok adatait – központilag, az NDS-ben tárolódik. Ez azt jelenti, hogy kizárólag a felhasználó férhet hozzá saját jelszóadataihoz, s összes hitelesítő adatát és jelszavát egy egységes, szabadalmaztatott Novell-technológia, a SecretStore védi. Az NDS automatikusan ellenőrzi a felhasználó személyazonosságát. Ezután szabadon, egy egyszerű grafikus felhasználói felületen (GUI-n) keresztül hozhatja létre, módosíthatja, tekintheti meg és/vagy törölheti saját profiladatait. Teljesen és kizárólag ő maga szabályozza jelszavainak használatát, és a rendszer biztosítja, hogy rajta kívül senki más nem férhet hozzá a bejelentkezési személyazonosság-adatokhoz.

Időt és pénzt takarít meg a vásárlóknak a Novell Single Sign-on, valamint nyugalmat kínál számukra, biztosítva, hogy személyazonosságuk és személyes adataik a hálózaton tökéletes biztonságban vannak, kizárólag az ő ellenőrzésük alatt. A Single Sign-on a hálózatkezelés olyan élvonalbeli megoldása, amelyre már régóta várnak a vásárlók. A termék egyszerűen használható, és a fejlesztők számára rendkívül könnyen beépíthető szinte bármely alkalmazásba – a felhasználók azonnal látni fogják az egyszeri bejelentkezés és az egyetlen jelszó használatának előnyeit.

Napjainkban, ahogy egyre több alkalmazás követeli meg a felhasználóktól, hogy jelszavakat vagy valamilyen más azonosító eszközöket – például intelligens kártyákat, X.509-jogosítványokat vagy tokeneket – használjanak a hozzáférés azonosítására, az egypontos bejelentkezési megoldások kiemelt értékkel bírnak. A Novell számos céggel működik együtt, hogy lehetővé tegye az egyetlen bejelentkezést a vegyes hálózati környezetekben használt alkalmazásokra is. A Novell Single Sign-on első változata a Lotus Notes és Entrust alkalmazásait, a PeopleSoft alkalmazásait, valamint az Attachmate és a Wall Data hostemulációs termékeit kezeli. A Novell számos más céggel is együttműködik majd, hogy egypontos hozzáférést kínáljon az alkalmazások széles választékához, valamint a nagyszámítógépeken tárolt adatokhoz és alkalmazásokhoz. A Novell folyamatosan, elsősorban a weben fogja kibocsátani az újabb és újabb termékváltozatokat, alkalmazások egyre szélesebb körű támogatásával.

A Single Sign-on termékkel egyidejűleg a Novell kibocsátott egy sor ingyenes alkalmazásprogramozói felületet (API-t) a külső fejlesztők számára. Az egyszerűen alkalmazható API-kkal kényelmesen kiegészíthetők az egyedi alkalmazások az NDS-en keresztüli egyszeri bejelentkezés funkciójával. Az így elkészült megoldások terjesztésére, az egyes felhasználók asztalaira való eljuttatására kiváló megoldás a ZENworks, a Novell hálózati szoftverelosztást automatizáló termékének használata. A Novell Single Sign-on használatához nem kell módosítani a meglévő vállalati alkalmazásokon: a fejlesztőknek csupán egyetlen fájlt kell felvenniük a hálózat meglévő asztali kliensgépeire – egyelőre a Microsoft Windows 95-, Windows 98- és Windows NT-kliensekre.

Novell®

A mi mIRCünk

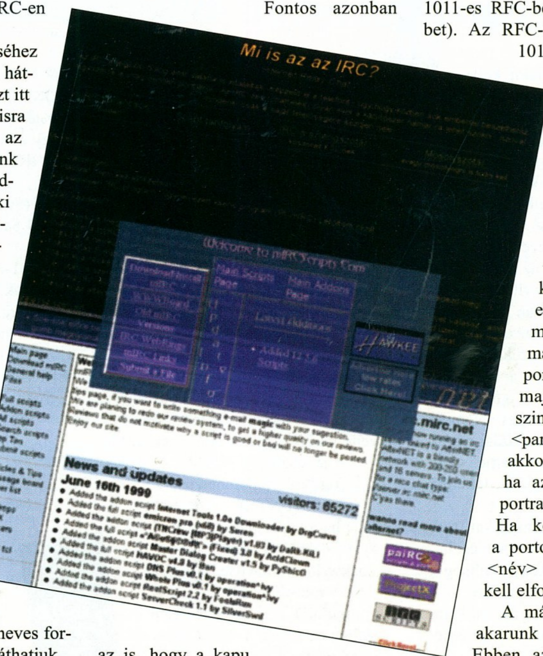
Sockets

Most, hogy a mIRC programozói felületének fő részeit már ismerjük, ideje mélyebb vizekre evezni. Az újabb mIRC-ek képesek a socket kezelésére, azaz TCP- és UDP-kommunikációra – ez a lehetőség hatalmas kapukat nyit meg a programozó számára: FTP-ző programot, Telnet-klienst vagy akár IRC-szervert is lehet írni a mIRC-en belül.

A programozás megkezdéséhez szükség van egy kis elméleti háttérre, az érthetőség kedvéért ezt itt most megpróbálom minimálisra csökkenteni. Egy-egy gépet az IP-címe segítségével tudunk azonosítani – mivel ez egy rendkívül hosszú szám, amit senki sem tud megjegyezni, pontozott decimális alakban használjuk (pl. 145.236.224.248 – a Matávnet prim. DNS-e), ill. domainnevekkel is hivatkozhatunk rájuk, amit a DNS-ekben, egy táblázatban tárolnak. A gyakorta használatos „DNS-kiszolgáló", illetve „DNS-szerver" kifejezés helytelen, hiszen a DNS a Domain Name Server rövidítése, így a szerver (kiszolgáló) szó már a DNS-ben is szerepel. Egy-egy IRC-felhasználó IP-jét a „/DNS" parancs segítségével tudjuk megkérdezni a szervertől, illetve domainneves formáját az illető whois-ában is láthatjuk.

A TCP összeköttetés alapú, míg az UDP összeköttetés-mentes protokoll – ez a valóságban annyit jelent majd számunkra, hogy a TCP-kommunikációhoz először kapcsolódni fogunk a célponthoz, míg ha nincs szükség hosszabb kommunikációra, akkor UDP-t küldünk, „bele a semmibe", kapcsolódás nélkül. Fontos észben tartani, hogy az UDP célba érkezéséről semmiféle visszaigazolást nem kapunk (hacsak nem hibaüzenetet, illetve szerencsés esetben a kívánt választ).

Használni fogunk bizonyos portokat is – ezek olyanok, mintha kis kapuk lennének, s mi választhatjuk meg, hogy a 65 536 közül melyiken lépünk be. Fontos azonban az is, hogy a kapu nyitva legyen, s a mögötte állók értelmezni tudják, mit akarunk. Egyes portokat a hozzájuk tartozó legismertebb szolgáltatások alapján el is neveztek – a 80-as pl. a HTTP, a 6667-es pedig az IRC portja.

Ahhoz, hogy valamilyen érdemleges kommunikációt tudjunk véghezvinni egy-egy kiszolgálóval, tudnunk kell, hogy az miként működik. Ezt az információt az RFC-kben találjuk meg (Request For Comments). Egyes RFC-kre a számukkal hivatkozhatunk, így pl. FTP–959, WWW–1630, ill. a Remote-nál már említett IRC-szabványról az 1459-es RFC-ben olvashatunk. Nem minden RFC vált szabvánnyá (erről az 1011-es RFC-ben tudhatunk meg többet). Az RFC-k teljesebb listáját az 1012-es RFC-ben találjuk.

Az alapok után szóljunk pár szót a TCP-kommunikáció mIRC-ben történő megvalósításáról. Amennyiben mi akarunk figyelni egy portot és az azon bejövő adatokat, a socklisten <név> <port> parancsot kell használnunk. Az elkövetkezendőkben a megadott névvel tudunk majd hivatkozni az adott portra – így kell tennünk majd az „on <felh. szint>:socklisten:<név>: { <parancs> }"-nál is, amely akkor futtatja le a parancsot, ha az előzőleg már figyelt portra valaki csatlakozni akar. Ha kommunikálni akarunk a porton, akkor a sockaccept <név> parancs segítségével kell elfogadnunk a csatlakozást.

A másik variáció, hogy mi akarunk valamire csatlakozni. Ebben az esetben a sockopen <név> <ip> <port> parancsot kell használnunk. A kapcsolat sikeres létrejöttét az „on <felh. szint>:sockopen:<név>: { <parancs> }" segítségével észlelhetjük.

(folytatás a 36. oldalon)

(folytatás a 35. oldalról)

Miután megtörtént a kapcsolódás, a kommunikáció a sockwrite és a sockread parancs segítségével lehetséges. A sockwrite szintaxisa: „sockwrite <név> <elküldendő adatok>”. Amennyiben nem szöveget akarunk küldeni, az &binvart kell használnunk – ezzel itt most nem foglalkozunk, bővebb információ a mIRC súgójában található róla. Mivel az Entert jelző „soremelés-kocsivissza” karaktert a változókban nem tároljuk, a sockwrite parancsot „-n” opcióval kell meghívni, ha a sor végén Entert is szeretnénk küldeni (ezt a legtöbb esetben használni kell). A sockread szintaxisa „sockread <méret> <változó>”, ahol a méret a megtekinteni kívánt adatok mérete bájtban, a változó pedig az, ahova az adatokat menteni akarjuk. A sockread parancsnak az „on <felh.szint>:sockread:<név>: { <parancs> }”-nál, a parancsoknál kell lennie; ezek akkor futnak le, ha adatot kaptunk az adott néven. Ha itt a sockreadet sockwrite-ra cseréljük, akkor a parancs abban az esetben érvényesül, ha befejeztük az adatok küldését (erre ritkábban van szükség).

A kommunikáció után a kapcsolat megszakítása a sockclose <név> parancs segítségével lehetséges. Némely esetben szükséges a hivatkozási nevek megmásítása, ezt a sockrename <régi név> <új név> segítségével tehetjük meg.

Hogy bizonyos információkat tudjunk meg az éppen aktuális kapcsolatról, a függvényeket kell segítségül hívnunk. A legfontosabb a $sock(<név>).<tulajdonság>, ahol tulajdonságként többek között a következőket írhatjuk:

name – a nevet adja vissza (a zárójelben lévő név tartalmazhat *-ot, így a $sock(<név csillaggal>,<szám>).name a <szám>. nevet adja vissza, amire áll a csillagos kifejezés)
ip – a kapcsolatban szereplő másik fél IP-címe
port – a használt port száma
sent & rcvd – az elküldött, ill. kapott adatok mérete
ls & lr – az utolsó küldés, ill. fogadás óta eltelt idő

Fontos függvény a $sockname is – ez az aktuális kapcsolat nevét adja vissza –, a $sockerr, amely akkor ad igazat, ha hiba történt (rögtön az adott socket parancs után kell állnia a vizsgálatnak), és a $portfree(<port száma>), amellyel megnézhetjük, hogy egy adott portot használunk-e már.

Most, hogy az alapokkal tisztában vagyunk, nézzünk egy példát használatukra: lépjünk fel még egy példányban IRC-re, anélkül, hogy újabb mIRC-et indítanánk el!

Ahhoz, hogy ezt megtegyük, tudnunk kell, mit vár el tőlünk az IRC-szerver, miután a kapcsolat létrejött. Az IRC-RFC-ben leírtak szerint először a nickünket kell megadni, azaz ki kell küldeni egy NICK <becenevünk> parancsot, majd egy USER parancs segítségével néhány alapinformációt kell megadnunk (ezek fognak a whoisban látszani). A USER parancs szintaxisa: USER <becenevünk> <host> <server neve> <igazi nevünk>, ahol csak e legutolsó beállítás a fontos, mivel az előzőeken, hiába akarunk, nem tudunk változtatni.

alias kapcs sockopen newuser 127.0.0.1 6667 <ENTER>
; létrehoztunk egy „kapcs” parancsot – ezzel visszük majd fel a későbbiekben a klónt. A 127.0.0.1 arra az esetre van, ha a már régebben említett saját IRC-szervert használjuk tesztelésre – helyette bármely másik IRC-szerver IP-je írható. <ENTER>
on *:sockopen:newuser: { <ENTER>
; ha a kapcsolat létrejött... <ENTER>
sockwrite -n newuser NICK alma <ENTER>
; elküldjük a nickünket (jelen esetben ez „alma”) <ENTER>
sockwrite -n newuser USER alma 127.0.0.1 irc.sote.hu ezitazigazinevem <ENTER>
; ...majd a USER parancsot használjuk <ENTER>
} <ENTER>

A „kapcs” parancs kiadása után /whois almával megnézhetjük az eredményt: az általunk beállított adatokkal megtaláljuk a klónunkat.

A script ezzel még nem készült el – mindenekelőtt érdemes tájékoztatni a felhasználót a klón sikeres (vagy sikertelen) csatlakozásáról, továbbá ha nem akarjuk, hogy klónunk rövidesen a Ping Timeout istenének martalékul essen, a szerver PING parancsára PONG-gal kell válaszolnunk.

on *:sockread:newuser: { <ENTER>
;figyeljük a bejövő adatokat <ENTER>
if ($sockerr > 0) { echo 4 $active *** Socket hiba } <ENTER>
;ha hiba van, kiírjuk <ENTER>
sockread 4096 %temp <ENTER>
;beolvassuk a bejövő adatokat egy változóba <ENTER>
if ($sockbr == 0) || (%temp == $null) { return } <ENTER>
if ($gettok(%temp,1,32) == PING) { .sockwrite -n $sockname PONG : $+ „pong” } <ENTER>
;ha PING-et küldött a szerver, PONG-gal válaszolunk (a $gettok-kal a %temp egy adott részét vizsgáljuk – hogy melyikre van szükségünk, azt az IRC RFC-ből tudhatjuk meg) <ENTER>
if ($gettok(%temp,2,32) == 001) { echo 4 $active *** Sikeres kapcsolódás } <ENTER>
;001-et (köszöntő szöveget) akkor kapunk, amikor a szerverre sikerült csatlakozni – így ez alkalmas ennek vizsgálatára <ENTER>
if ($gettok(%temp,1,32) == ERROR) { echo 4 $active *** HIBA: $gettok(%temp,2,32) }<ENTER>
;Ha hibaüzenetet kapunk, kiírjuk <ENTER>
}<ENTER>

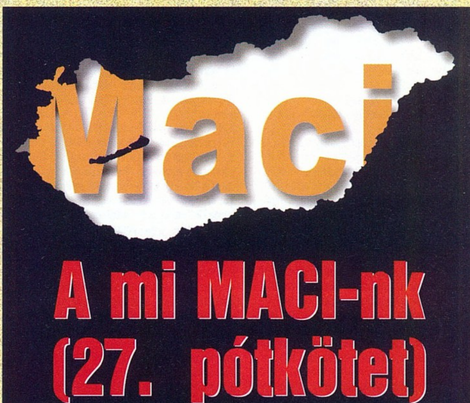
Utasítás küldéséhez a sockwrite parancsot kell használnunk – egy köszönést például az alábbiakkal hajtathatunk végre vele: sockwrite -n newuser privmsg #csatinev Hello! A parancsok legtöbb esetben megegyeznek az általunk eddig ismertekkel – ha valami mégsem sikerül, az RFC-t kell segítségül hívni. Úgy tudom, RFC-fordítással nagyon kevesen foglalkoznak – olyannyira, hogy egyetlen sem érhető el közülük magyar nyelven –, aki tehát komolyabban akar foglalkozni a socketekkel, mindenképpen szüksége lesz az angol nyelvre is.

Video (Varga Gábor)
video@mail.matav.hu.com

Ismét bő termés a MaCi-ban

A nyáron több mint hétszáz új magyar internetkikötővel gazdagodott a Magyar Címtár, ezeket adjuk most közre. Mind a MaCiba, mind a BoCiba (vagyis a Business Online Címtárba) az online űrlapok kitöltésével lehet feladni új címeket a **www.prim.hu/maci**, illetve a **www.prim.hu/boci** hálószemeken keresztül.

#gamez.hu IRC-csati www.extra.hu/gamezhu
#hungarynet IRC-csatorna hungarynet.dhs.org
25 000 hirdetés 4000 forintért
w3.swi.hu/bestmp3/media.html
3B 96 Bt. Papír-nagykereskedés, Szolnok
www.extra.hu/papirnagyker
5-N Rehabilitációs Ker. és Szolg. Szöv.
www.extra.hu/nnnnn
77 Elektronika Kft. www.e77.hu
A legjobb best.ini.hu
A mi szigetünk www.extra.hu/szigetunk
A rodentáli kennel www.extra.hu/pireneusi
AC Milan Club Budapest milanac.virtualave.net
A-CÉL Kft. www.acel.kozep.hu
Achilles Tó Szabadidőpark és Üdülőfalu
www.achilles.hu
AC-Zrínyi F.C. BLSZ III.
www.extra.hu/ARTCORNER
Acsai Zsolt acsai.hungary.nu/
Adam xxx www.extra.hu/adam9/xxxstart.htm
Adó-online www.ado.hu
Agrana Magyarország www.agrana.hu
Aktiv Hotels International
www.hotels.hu/aktiv_hotels
Akupunktúra www.akupunktura.com
Alf – a filmsorozat www.extra.hu/alf-1
Allegro digit info www.allegro.hu
Általános Vállalkozási Főiskola www.avf.hu
Altamira Galéria www.altamira.hu
Amatőr ufó www.extra.hu/fidi
AMCO Csomagolástechnikai Kft.
www.amcokft.com
American Hungarian Foundation
www.ahfoundation.org
András – UtazóLap members.tripod.com/~Rew1/
Andrew6 www.extra.hu/andrew6
Angol–magyar, magyar–angol fordító, tolmács
www.angelfire.com/ca/petroczy
Anna www.extra.hu/anna12
ÁNTSZ Zala Megyei Intézete
business.matav.hu/uzlet/antsz
Arbort Bt. arbort.hypolit.net/index.htm
Arbuckle képregénnyel
www.geocities.com/athens/styx/8124
Argo Rt. www.argo.hu
Árkádia Művészeti Társaság
www.extra.hu/arkadia/index.html
Artinfo artinfo.webjump.com
Astalavizsla magyar crack kereső
astalavizsla.swi.hu
Ászgárd Sport Klub www.matav.hu/uzlet/dcbt2
Athanor www.extra.hu/athanor
AtiSoft Szoftverfejlesztő és Szolgáltató
www.extra.hu/atisoftware
Atompeti www.extra.hu/Atompeti
Aurum DTP Stúdió Kft. www.aurum.hu
Autó Plusz Online www.autoplusz.cjb.net
Autóalkatrész Sedan Bt. www.kozep.hu/sedan
AutoCAD és 3DStudioMAX – KT
www.extra.hu/kova123
Autonómia Net www.geomedia.hu/autonomia
Az első magyar FMDX
www.btk.ppke.hu/~silvius
AZoli www.extra.hu/deva
ÁZsRÉJ www.extra.hu/azsrej
B&K Kft. www.Bank.hu
Baby Bone extra.hu/babybone/
Backstreet Boys members.xoom.com/bsb21th
Bácskai Sport www.extra.hu/csabax
Baktócipő www.extra.hu/baktocipo/
Balatonalmádi története
www.extra.hu/chikasszo/almadi.htm
Balatonlelle www.balatonlelle.hu
BaLee www.extra.hu/tbalazs
Bálinger-féle lyukszemüveg www.nexus.hu/eye
Bankrupt zenekar listen.to/bankrupt
Banyusz www.extra.hu/banyusz
Baranya Megyei Kosárlabda Szövetség
www.hunbasket.hu/megybara/start.htm
Baranyai amatőr teniszezők
www.extra.hu/szegabo
Batka www.home.sk/www/batka/index.html
Baunet www.extra.hu/baunet
Bazsyka www.extra.hu/bazsyka
BB www.extra.hu/bbhp
BBS-E Számítástechnikai és Könyvkiadó Bt.
www.bbs.hu
Big Byte Computers www.extra.hu/bigbyte
Birkenstock Cipő Márkaszaküzlet
www.kozep.hu/birkenstock-brigitta
Birs's www.extra.hu/birsalma
Biztonsági hevederzár www.extra.hu/hevederzar
Blasius SNES www.extra.hu/snes/
Blue Cross Állatorvosi Rendelő
www.extra.hu/blue_cross/
BMC Rádió www.bmcradio.gyor.hu
BME Építőanyagok és Mérnökgeológia Tanszék
www.eat.bme.hu
Bogyós gyümölcsfaiskola
fruitgarden.freeservers.com
BóJa CD-posta www.extra.hu/cd_post
Boldog Isten Gyülekezete www.extra.hu/bigy
Boro-tel Kft. – telekommunikáció www.borotel.hu
Borz www.extra.hu/borzinfo
Böngéssz és fizetnek!
www.extra.hu/penzkereses/
BP Lingua www.pserve.hu/~bplingua
Bracco Italiano Center www.extra.hu/bracco
Braun Optika www.kozep.hu/braun-optika
Brill Exclusive Klub www.brill.kozep.hu
Britney Spears www.extra.hu/britneys
Britney Spears (nem hivatalos)
web.interware.hu/digitald
Bróker www.debrecen.com/wellington
Buchmann M.O.M. Rt. www.buchmann.hu
Budapesti Képes Autóbörze
www.extra.hu/bpauto
Budavári Autókárpit és Bútor
www.kozep.hu/budavari
Buda-Villa Pansio www.datanet.hu/buda-villa
Buja Féreg www.extra.hu/bujafereg
Bulifon www.kozep.hu/bulifon
Burkolás, padlólap, kerámia
www.extra.hu/diagonal
Bütyök www.extra.hu/butyok
CAMM kalandjáték www.extra.hu/camm
Car Page Rally www.carpagerally.cjb.net
CardComp Bt. www.extra.hu/cardcomp/
CardComp On-line számítás- és irodatechnikai üzlet shop.centralnet.hu
CD Galaxis Online www.cdgalaxis.hu
CD-Archive home www.cd-archive.hu
Ceglédi információ www.cegled.net
Central European Express www.cex-eu.net
C'est la vie www.extra.hu/cestlavie
Chat – játékklub www.jatek.hu
Cheatek minden mennyiségben!
www.extra.hu/ifjfrancziatamas/cheat.htm
Cheat oldal cheat.ini.hu
Chesnov Online Gépzenei Magazin
chesnov.pardey.org
Chikán család története
www.extra.hu/chikasszo/w_chikan.htm
Chikán Péter www.extra.hu/chikan
Chit Chat Csati csati.cjb.net
ChrisWorks www.extra.hu/ChrisWorld
Ciperke www.extra.hu/Ciperke/
Clarissa mindent megmagyaráz
www.extra.hu/clarissa
Cleanszolg 95 Bt. www.cleanszolg95.hu
ColorComp Bt. www.colorcomp.net
Compactive számítástechnikai nagykereskedés
www.compactive.hu
Compra Kft. www.extra.hu/compra
CompuNet cserebere csere-bere.compunet.hu
Contact Számítástechnikai Kft.
www.contact.co.hu
Cyber Bazár www.cyberbazaar.on.ca/magyar.htm
Cyber Sushi internetkávézó és oktatási központ
www.cyber-sushi.net
CyberAphrodite aphrodite.someone.net
Czegle Kft. czegle.szabolcs.net
Csabicsek w3.swi.hu/csabicsek
CsaTolna Egyesület www.csatolna.hu/
Csetneki Tibor www.extra.hu/tjimmy
Csokonyavisonta www.extra.hu/csvisonta
Csongrád Megyei Agrárkamara www.csmak.hu
Csüri www.extra.hu/csuri
D&Z w3.swi.hu/darkman/index.html
Daewoo Bank Rt. www.daewoobank.hu
Dawson www.interware.hu/web/dawson
DC Műszaki Fejlesztő Kft. www.kozep.hu/dc
Debreceni Búvárklub
webbusiness.webtime.net/buvarklub/
Debrecenter www.extra.hu/debrecenter.html
DEFOKER www.extra.hu/defoker
Dejóóó www.extra.hu/dejooo
Deko www.nexus.hu/deko
Deltha Rendszerház Kft. www.deltha.hu
Dévai szaunák www.kozep.hu/devai
Digi www.extra.hu/slezak/Digi.htm
Disorder Official www.orderisdisorder.com
DJ MP3 Center www.extra.hu/djmp3
DJ Phlegmatic www.extra.hu/phlegmatic
DJ Shark www.extra.hu/dj-shark
Dj Szegecs w3.externet.hu/~szegecs
DKSK-BorsodChem www.dksk.net
Dobozipari Rt. www.debrecen.com/kartonpack
Dobshow www.extra.hu/dobshow
Dont Walk www.extra,hu/DontWalk
Dózsa Iskola 8.b, Balassagyarmat
www.nexus.hu_osztaly
Döme apó w3.swi.hu/domeapo
Dömötör Szilveszter
members.tripod.com/~domotor/indexfr.html
Dr. Brain www.extra.hu/killer2
Dragon Ball Empire www.extra.hu/dbempire/
Dragon Ball Zed Vegita Club
www.extra.hu/dbzvegitac/index.html
Dragon György dragonlap.cjb.net
DragonBall dragonballz.web-page.net
Dunántúli Napló www.dunantulinaplo.hu
Econest www.matav.hu/uzlet/econest
Edda-zenék, -dalszövegek
www.extra.hu/eddamuvek
Egy honlap mindenkinek www.extra.hu/bestpage
Egyedi telefonkártyák készítése
www.extra.hu/chikasszo/zolikartya.htm
ElektrONline – elektronikai újság
www.extra.hu/akciobol/en_01.htm
ELSZSZ Business Hotel www.elszsz.hu/hotel/
ELSZSZ Kft. www.elszsz.hu
Elvált Apák Egyesülete www.extra.hu/elvalt_apak/
Endy's Castle www.extra.hu/endy
Erba 96 Kft. www.erba.hu
Erdély – Gyergyó-vidék
www.extra.hu/gyergyovidek
Erotika, Sex, MP3 yogo.cjb.net
Euro-Info adatszolgáltatás www.euro-info.hu
Európai füzetek www.c3.hu/~eufuzetek
EXON műszaki és üzemanyagálló csövek
www.extra.hu/exon
Ezernyi szuper kép www.extra.hu/jbravo/
Faáru – barkácsüzlet + gyártómű
www.digitel2002.hu/sulczgab
Falco k.c. extra.hu/falco_kc
Fanta www.extra.hu/fanta23
Favourite Links of Lazar Peter
angelfire.com/ok/lazarpeter/index.html
FC. Internazionale
www.digitel2002.hu/klein/index.htm
Feco www.extra.hu/sallay
Fehér Rózsa www.yourwebhome.com/rosewhite
Fekete pornó www.extra.hu/blackszex/
Fémkeresők és műszerek
www.extra.hu/muszer/index.html
Femlak.com – Hungarian Metal Home
www.femlak.com
Fenyvesi Márton www.extra.hu/maresz/
Férfimagazin www.extra.hu/ferfimagazin
Ferryman System www.extra.hu/Ferryman/
FeZ – Citroën-őrület free.netlap.hu/feznet
Filmadatbázis, moziműsor w3.swi.hu/film
Finn szaunák www.kozep.hu/finn-szauna

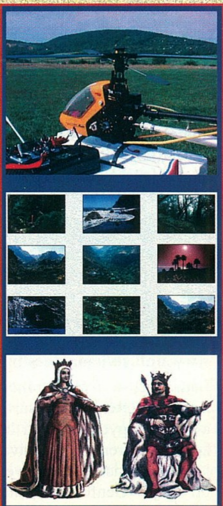
Fit Forma Fitness Stúdió www.kozep.hu/fitforma
FitoHorm Kft. webbusiness.webtime.net/fitohorm/
Flash foto.hungary.nu
Flash-Ker Computers www.extra.hu/flashker/index.html
Flyer www.extra.hu/lepek/index.htm
Fogarasy Attila www.kulker-nemet.sulinet.hu/fogarasy
Fordítás www.laurus.hu
Foto Digital Kereskedő- és Rendszerház webbusiness.webtime.net/fotodigital/
Fregatt members.tripod.com/Fregatt/Fregatt.html
Friss hús www.extra.hu/a.frisshus/
Fundus Ingatlan www.fundus-immo.kozep.hu
FunPic w3.swi.hu/funpic
Füritészta www.extra.hu/furiteszta
Gabó világa www.elender.hu/~gabo
Gábor www.extra.hu/gabiicq/index.html
Gábor www.extra.hu/gaborhonlapja/Gáborhonlapja.htm
Gaborf www.extra.hu/gaborf
Gangxsta Zolee és a Kartel www.extra.hu/CatGirl
Garfield-képsorok free.netlap.hu/garfield
Gastrotech Bt. webbusiness.webtime.net/gastrotech/
GB-Ganz Tüzeléstechnikai Kft. www.gb-ganz.hu
Gebe www.extra.hu/gebe
Gemenci Nagydíj, Szekszárd gemenc.csatolna.hu/
Gerencsér Könnyűipari Vállalkozás www.extra.hu/gerencser
Gerincgyógyászati Nemzeti Központ www.spinectr-ncsd.hu
Géth Norbert www.extra.hu/gethno
Ghost extra.hu/dmano
Girls, graffiti... www.extra.hu/cyrex
Gladiátor www.extra.hu/Collegium_Gladiatorium
Gomez free.netlap.hu/_gomez
Goranin Sarplaninac Kennel www.angelfire.com/ma/goranin
Gordon Iskola Egyesület www.extra.hu/gordoniskola/
Grammar Tutor www.extra.hu/gtutor
Greffike www.extra.hu/simongreffi
GRoby élelmiszer-házhozszállítás www.groby.hu
GyGV Kanizsa Kft. www.inox-gygv.com
Gyógyvizek, gyógykozmetikumok w3.swi.hu/bot/
Györke Attila eXtra www.extra.hu/gyorke
H&N Plastic Műanyagipari Bt. www.extra.hu/h-n-plastic
HacKid surf.to/hackid
Halász Adrienn www.nexus.hu/adrienn/
Halász István w3.swi.hu/halasz/
Halász István www.tar.hu/mssz/
Halászháló csomópont w3.swi.hu/hhalo
Hamed www.extra.hu/hamed
Hamika www.extra.hu/hamika
Hanka www.extra.hu/hanka
Hansági Ferenc Szakiskola és Szakközépiskola www.hansagi-szeged.sulinet.hu
Hara-Rally www.extra.hu/rally
Házipatika.com www.hazipatika.com
H-Design gyorsnyomda www.elender.hu/~hdesign
Hefkó Jani www.extra.hu/swinger1/index.html
Helfi www.bigfoot.com/~helfi
Helikoptermodellezőknek www.extra.hu/flyingman
Henneurotic-Trans-art www.extra.hu/henn
Herbalife herbalife.hypolit.net/
Hódító hodito.netlap.hu
Holdfény Rendezvényszervező Csoport www.kozep.hu/holdfeny
Hologramm Labyrinth www.extra.hu/hologramm
Homepage-készítés www.extra.hu/wwwteam
Hon Tours www.net23.hu/hontours
Honour Bt. www.extra.hu/honour
Hool, Ultra www.extra.hu/hunfans
Horoszkóp Shop www.extra.hu/magi
Horváth Ádám www.nexus.hu/horadam
Hotel Bástya – Makó free.netlap.hu/bhotel_mako/
Human Oltóanyag-termelő és Gyógyszergyártó Rt. www.human.hu
Hummer www.extra.hu/hummer
Hundertwasser-Haus www.extra.hu/hundert
HunDesign www.dohc.com/hun/
Hunerc www.extra.hu/hunerc
Hungarian Gamer www.jatekok.hu/
Hungarian Half-life & Unreal Sector www.extra.hu/hlsector
Hungarian Kate Winslet Fan Club www.extra.hu/hkwfc
Hungarian Manchester United www.extra.hu/hefc
Hungarian Pirates Alliance welcome.to/hpa
IBC Magyarország Pénzügyi Tanácsadó Kft. www.ibc.hu
ICN Hungary www.icnhungary.hu
Ifj. Franczia Tamás tomika.ini.hu
Ifj. Oláh Gábor phare.ymmf.hu/~magicf
Informatika-webdesign www.szaki.hu
Igazunk '56 – újság www.igazunk.externet.hu/
Iksz és Holy www.nexus.hu/iksz
Image Grafikai Műhely www.sopron.hu/image
Infonet Online www.infonet.hu
Információtechnológia members.xoom.com/zcalc/index.htm
Információtechnológia www.geocities.com/wallstreet/9403/index.htm
Inforum Invest Kft., az Externet csoport tagja www.inforum.hu
Ingatlan www.ingatlan.net
Ingatlanértékesítés www.debrecen.com/gyarert
Ingatlan.com www.ingatlan.com
IngoComp www.extra.hu/ingocomp
Insert & Paralel Shop www.geocities.com/RainForest/1208/
Interfila interfila.ini.hu
InterPC Holding www.interpc-networking.hu
InterSoft intersoft-kn.hungary.nu
InterSoft pc12.szechenyi-szolnok.sulinet.hu/~intersoft
Inventix Kft. www.inventix.hu
Ipari kazánok www.nexus.hu/kazan/index.htm
iRQ Sásd irqsasd.hypolit.net/
Iskolanővérek Társulata www.extra.hu/kalocsai_iskolanoverek
Itt a VillanyÁsz www.nexus.hu/wtibi
JackD Magyar Sailormoon www.extra.hu/sailormoon/
JackPot www.extra.hu/JackPot
Jakabos Optika www.kozep.hu/jakabos
JATE Médiatudományi Tanszék www.arts.u-szeged.hu/media
Jégvirág Műkorcsolya Szakosztály www.extra.hu/jegvirag
Jézus hív sites.netscape.net/adrianantal/magyar/magyar.htm
Jó bőr csajok www.extra.hu/neni
Johnny www.extra.hu/dzsoni
Judit Ingatlanközvetítő – Komárom www.extra.hu/juing
Jupiter www.extra.hu/elitcom
Kacur www.extra.hu/kacur
Kacsa www.nexus.hu/kacsa20
Kálmán Eszter: asztrológia, tarot ludens.elte.hu/~kalmane/index.html
Kalocsai Konfekcióipari Kft. webbusiness.webtime.net/konfekcio/
Kanári-szigetek oasis.fortunecity.com/yosemite/323/index.html
Kandi Dragon Ball free.netlap.hu/ldnab
Kanizsa Trend Kft., bútoripar www.kanizsatrend.hu
Kápé-Bútor www.extra.hu/kpbutor/
Kapos Aszker Asztalosipari Kft. www.kozep.hu/kapos-aszker
Kaposvári Vízművek www.kozep.hu/kaposviz
Karádi Rendszerház www.karadi.hu
Karesz karesz.hungary.nu
Karikatúrák w3.swi.hu/vamoss/
Karis-Ma www.extra.hu/karis-ma
Kata Xena free.netlap.hu/Xena
Kathy BSB www.extra.hu/BSBoys_dream
Katona Péter extra.hu/cage
Kazán www.asys.hu/calor2000
Képek Kokóról www.extra.hu/zsuzsa/koko1.htm
Képek Michael Schumacher balesetéről! www.extra.hu/zsuzsa/schumi.htm
Kereskedelmi, Ügyvitel-szervezési és Szolgáltató Betéti társaság web.interware.hu/balance
Keress – és találj is pénzt internetezéssel www.nexus.hu/cdman
Keress pénzt a neten www.extra.hu/djmp3/Munka.htm
Keress pénzt az interneten! www.extra.hu/sokmani
Keress pénzt az internetezéssel! www.extra.hu/bflower
Kertbarátok Lapja www.extra.hu/kert
Kétté+1 Kft. www.nexus.hu/kette
KHS-Agro-Mobil Kft. www.kozep.hu/agromobil
Kincses Színház www.extra.hu/kincses-szinhaz
Kis Faludy Teeterboard Act – Schleuderbrett-Nummer www.faludy.notrix.de
Kis Zoltán www.elender.hu/~jose_4s
Kisújbányai Közösségi Üdülőház www.extra.hu/kisujbanya
Kiváló üzlet welcome.to/uzlet
KKS emulátor w3.swi.hu/emulators
Klipage, RealVideo-klipek www.extra.hu/klipage
Klotildligeti Drámaiskola www.c3.hu/~dramaped
Kobra Gyöngyi www.extra.hu/pearl-iso
Kobudo-Iaido Egyesület home.tvnet.hu/~budo/
Kocka www.nexus.hu/kocka
Kocsis Endre és Kocsis Gyula szűcsmesterek www.extra.hu/szucs_furrier/index.html
Kolos Richárd Fővárosi Gyakorló Szakközépiskola www.kolos.sulinet.hu
Kontir-Profit Bt. www.extra.hu/kontir
Kontra Attila www.extra.hu/konyo
KóPé kisekea members.xoom.com/szigeth/indexh.html
KoRn-girl gördeszka és freestyle BMX www.extra.hu/korngirl99
Kortárs magyar festőművészek www.inforum.hu/festeszet
Kortárs Táncszínház Egyesület www.elender.hu/kortanc/
KoviMix World come.to/kovimix
KoWee fly.to/kowee
Könyvkiadás, lapterjesztés, piackutatás www.extra.hu/cvrpress
Körmendi Imi www.extra.hu/kimi.html
Közgáz-parti www.kozep.hu/tamis
Krúdy Gyula Kereskedelmi, Vendéglátóipari Szakközépiskola, Szeged www.krudy-szeged.sulinet.hu
Kucsera György festményei www.inforum.hu/kucsera
Kumin Ferenc kumin.webjump.com
Küller Ádám www.nexus.hu/kuller/
L@p – digitális újság w3.swi.hu/lap/
Laci Online w3.swi.hu/kacsa
Lackó Mitsubishi Motorsport www.extra.hu/csuki
Lángvágó, plazmavágó, felsőmaró és hegesztő robot www.extra.hu/langvago
Latex www.extra.hu/fhls/
Látványos Grafikai Műhely www.latvanyos.com
Lauryn www.nexus.hu/lauryn1
Lavi MP3 www.extra.hu/lavi
Legális külföldi munkák világszerte www.heraholding.hu
Légnyomás Team www.nexus.hu/zsakosember/airpressure
Leonardo Linux Network 2000 www.leonardo.co.hu
Leslie GSM www.extra.hu/lesliegsm
LicitCity online árverés www.licitcity.hu
Linkcsere w3.swi.hu/bestmp3/linkcsere.html
Linkgyűjtemény www.nexus.hu/ikem
Littera Nova Kiadó www.extra.hu/litteranova
Long Jiang kínai étterem www.kozep.hu/long-jiang
Lord Mee www.extra.hu/lordmee
Macmedia www.macmedia.hu
Madárpókok! www.extra.hu/madarpok
Mága István come.to/Maga_Istvan
Mága István free.netlap.hu/maga_istvan
Magyar Ablak- és Ajtógyártók Fejlesztő Tagozata www.extra.hu/matahon/index.html
Magyar Bazár www.bazar.hu
Magyar Camping Caravanning Club Baranya Megyei Szervezete www.extra.hu/kemping
Magyar cannabis www.tar.hu/cannabis
Magyar Deszkások Szövetsége www.mdsz.net
Magyar Export-Import Bank Rt. www.eximbank.hu
Magyar frekivadász welcome.to/freki
Magyar kosár www.extra.hu/magyarkosar
Magyar lányok www.extra.hu/magyarlanyok
Magyar Máté, alias MUe www.extra.hu/muee
Magyar multimédia www.soft-contact.hu/cd
Magyar Nyelvkalauz nyelvkalauz.swi.hu
Magyar punk surf.to/hungpunk
Magyar Startlap startlap.ini.hu
Magyar Suzuki Swift Tuning www.szakalmetal.hu/cool/suzuki
Magyar Üzletkötők és Szolgáltatók Országos Érdekvédelmi Szövetsége www.extra.hu/uzletkoto
Magyar válogatott fan lap fan.hungary.nu
Magyar Vizsla www.extra.hu/bertus
Magyarország első nyilvános internetes árverezőháza arveres.co.hu
Magyarország Információs Oldalak www.extra.hu/orszaginfo/index.HTM
Magyarország királyai és királynői www.extra.hu/kiralyok
Magyarországi rendjelek és kitüntetések www.rendjel.akm.externet.hu/
Magyarországi várak www.akm.externet.hu/varak/
Major Sándor www.extra.hu/msac
Malév Air Tours www.malev.hu/airtours
Mani www.extra.hu/mani
Mariah Carey www.nexus.hu/mariahcarey/index.html
Mariannka www.extra.hu/mariannka
Marosvásárhely gate.uttgm.ro/~atti/foto.htm
Marso Kft. www.marso.hu
Mass Shop Interaktív mass-shop.pserve.hu
Máté András server.barossg-gyor.sulinet.hu/~matan95b
Mátyási Csaba www.extra.hu/matyasi
Maura www.extra.hu/maura
MaxSport sportruházat www.kozep.hu/maxsport
Mcd Warez birodalma www.extra.hu/mcdwarez/
MCx's www.extra.hu/mattcx
Medgyessy www.extra.hu/medgyessy
MediaRing Talk 99 www.extra.hu/mediaring.hu
Melinka www.extra.hu/melinka
Meritaton amarnai extra.hu/meritaton
Mihályi Fordító Iroda free.netlap.hu/fordito
Mike Oldfield www.extra.hu/webcenter/music/mike
Mikrokamera www.nexus.hu/boond/attila1.htm
Miller Haditechnikai Múzeuma www.extra.hu/millerhm/index.html
Millgate Business Association personal.inet.fi/business/mba/
Minden, ami hifi home.sch.bme.hu/~kopci/
Minőség Vasipari Gmk. webbusiness.webtime.net/vasipar/
Modellmix Kazincbarcikai Modellező SE extra.hu/modellmix
Modul Állvány- és Építőipari Gépkölcsönző Kft. webbusiness.webtime.net/modul/
Moneymaker www.extra.hu/moneymaker/
Monti Divat www.extra.hu/montidivat
MP3 www.extra.hu/zsuzsa/zsuzsimp3.htm
MP3 A-tól Z-ig w3.swi.hu/bestmp3/
MP3 Zone go.to/mpeg3
Murka www.extra.hu/murka
Music By SPI www.extra.hu/musicbyspi
Music For You www.extra.hu/music4u
Musicbox www.musicbox.hu
Musicz Tibor Ingatlanközvetítő és értékbecslő www.extra.hu/musiczt
Műszaki menedzserek www.extra.hu/manager/folap.html
Nagy Internetcím-katalógus www.extra.hu/links
Nagy Zoltán w3.externet.hu/~nazo
Nagy Zsolt www.extra.hu/nagyzsolti
Napfogyatkozást néző szemüvegek cseréje www.extra.hu/tuzijatek/
Nap-kelte Club www.extra.hu/terrier/napkelte.htm
Need For Speed Fan Club www.extra.hu/needforspeed4
Negral Corporation www.negral.com
Némann Valéria Általános Iskola www.extra.hu/nemann
Nemecsek világa www.elender.hu/~vargazn/
Németh Henrietta www.extra.hu/henin
Nemzeti Távoktatási Tanács ntt.hu
Nénik www.extra.hu/kercerece
NeoSoft Informatikai Szolgáltató Társaság www.neosoft.hu
Net Bazár bazar.netchicken.hu/
Netatpro ingyenes apróhirdetés www.infonet.hu/apro
Nethirdet www.extra.hu/nethirdet
NetJog levelezőlista www.nexus.hu/netjog
New's center www.marketorg.hu/gyuri
No Magic Kft. www.extra.hu/nomagic/
Nógrád Megyei Agrárkamara www.kozep.hu/nmagrk
Nokia www.extra.hu/bugpa
Nokia 5110 és 6110 logók www.extra.hu/tojas
Nostalgianavy www.geocities.com/Pentagon/6946
Nőknek és férfiaknak www.extra.hu/makvirag/
Nyírpont Kft. – reklámtárgyak www.swi.hu/nyirpont

Nyomdai munkák www.extra.hu/nyomda1/index.htm
Office-Net Kkt. www.officenet.hu
OffShore www.extra.hu/offshore/offshore.html
Oláh Gábor www.nexus.hu/olahhtm
Olderwomen extra.hu/olderwomen
Oleg www.extra.hu/olegszmirnov
Olimpia Kerékpár Kft. www.olimpia.hu
One-Step-Shop arbort.hypolit.net/ebolt.htm
Online faipari információk www.faipar.xmeditor.hu
On-line számítástechnikai szaküzlet www.digimax.hu
Opel – rajzpályázat www.extra.hu/chikasszo/opel.htm
Operátor / csoportlogó-, csengőhangküldés! www.extra.hu/szeki
Origo... – minden böngészés itt kezdődik!!! www.origo.hu
Orosháza város www.oroshaza.hu
Oross-Balloon www.sat-city.org/Oross-Balloon
Országos Asztalos és Faipari Szövetség www.oafsz.hu
Önéletrajz extra.hu/gacse
Összkomfortos szakácskönyv free.netlap.hu/szakacskonyv/
Ötkölök Táncegyüttes w3.externet.hu/~nazo/Otkolok.html
P & P Letaher www.extra.hu/passa
Pannon-Net Kft., az Externet csoport tagja www.pannon-net.hu
Paolo's Wallpaper Center www.extra.hu/wallpapers/
Párizs Esküvői Ruhaszalon miskolc.guards.hu/parizs
Pataki www.extra.hu/patakihonlap
Pataki & Co Bt. www.extra.hu/patakico
Pataki fűnyírás deszk www.nexus.hu/funyiras
Patrol-Med orvosi műszer www.extra.hu/patrolweb/
Pearl Jam www.extra.hu/bb36
PELC www.extra.hu/PELC
Pelso ingatlanközvetítés www.kozep.hu/pelso
Pénz www.theoffice.net/kozakzs/penz/penz.html
Pénz Plusz Punci www.extra.hu/dr.ppp
Pénzkeresés internetezéssel www.extra.hu/akaszap
Pénzkeresés internetezéssel www.extra.hu/alladvantage
Pénzkeresés internetezéssel www.extra.hu/webmoney
Pénzkereset www.extra.hu/moremoney
Pénzkereset az interneten www.extra.hu/hares/
Peppe www.nexus.hu/peppe2
Pepsi Sziget Fesztivál www.extra.hu/diaksziget
Perger László www.extra.hu/perger
Perverz's Sexpix surf.to/sexpix
Petróczi család www.extra.hu/petroczi/pepe.htm
Petyka www.extra.hu/petyka/index.html
Philips Magyarország www.philips.hu
Pictures www.extra.hu/oral2001
Pietro's infocenter www.extra.hu/pietro
Pityus emil.alarmix.org/pityus
Pityus www.extra.hu/pityus/index.html
Pí-Ví versei www.extra.hu/pviktor/index.html
Plumpy www.extra.hu/plumpy
PodySoft www.extra.hu/podysoft
Poláris 21 Geodéziai Szolgáltató Bt. www.extra.hu/polaris21/
Polygon Informatikai Kft. www.polygon.hu
Porsche www.extra.hu/dj_norberto
Povazson János www.yourwebhome.com/ijasz/
Práter Ének-Zene Tagozatos Általános Iskola www.extra.hu/prater15
Pribusz (Kataca) Katalin makosteszta.sote.hu/~kataca/
ProDoki Plus családorvosi program www.delfin.hu/profix
ProEhe www.extra.hu/proehe/
Profigép Szerszámszaküzlet www.kozep.hu/profigep
Profi-Szig Kft Termovíziós Ellenőrző Szolgálat www.profi-szig.hu
Puby www.extra.hu/puby
Pulik w3.externet.hu/~nagykun
Puncivadász www.extra.hu/anok/
Quake2 www.extra.hu/quakell/index.htm
Quake3arena www.extra.hu/q3arena
R&T Klímaszerviz www.kozep.hu/rt-klimaszerviz
R.E.A Budapest Ingatlaniroda www.extra.hu/rea-bt/reabp.html

Radnót, erdélyi mezőváros www.netsoft.ro/~lbudai/radnot/index.html
Rajzpályázat www.extra.hu/chikasszo/rajz.htm
Razgon www.extra.hu/razgon
Reflect Kft. www.matav.hu/uzlet/reflect
Regallo Kft. www.regallo.hu
Régió, ráció, minőségügy, környezetvédelem www.kozep.hu/regio-racio
Renald renald.ini.hu
Rent a Car Autókölcsönző, Keszthely www.extra.hu/keszthelycar
Representation www.nexus.hu/krone/Representation.htm
RilArt Studio w3.datanet.hu/~bmcsb/rilart/studio.html
Rimó www.extra.hu/rimo
Rippel testvérek www.extra.hu/rippel
Rodmania.hu www.extra.hu/rodmania
Roxette pietro.roxette.org
Rubel és Társa Játéknagyker www.kozep.hu/rubel
Rulez www.yourwebhome.com/bestpage
Ryan Phillippe www.nexus.hu/cheode
Saga's Passworld www.extra.hu/passworld
Sárkány Informatika www.sarkany.hu
Sat-City www.sat-city.org
Satellite-Shop www.satellite-shop.com
School of Business Kht. w3.datanet.hu/~schoolbu
Schwarczwalter – bortermelés www.kozep.com/schwarczwalter
Schweier László www.extra.hu/loyer
Scitec Nutrition Magyarország Testépítő www.scitec.hu
Scooter www.extra.hu/Baxxter
SDS Autó, Autójavító és Kereskedelmi Bt. w3.datanet.hu/~sdsauto
Sebes gyorsszolgálat www.extra.hu/sebes
Sejben Zsolt & István építészeti adatbázisa www.extra.hu/anyagok
Sex www.extra.hu/a-xxx
Sign Számítástechnikai Bt. www.extra.hu/sign
Simex 96 Kft. www.kozep.com/simex
Sinka Zsolt www.extra.hu/sinkazsolt
Sityu www.extra.hu/mechaniklesz
Skiry www.extra.hu/skiry
Slemmer László filozófiatanár www.slemi.com
Sliders Fan Club bjg.hell.rulez.org/~benke/sliders/sliders.htm
SMD Technology Kft. partners.starkingnet.hu/smd
Smili www.extra.hu/smili
Snake web.interware.hu/kovaq
Soft Air Gun www.elender.hu/~benybt
Soft Contact Grafika Kft. www.soft-contact.hu
Sonique Skinek w3.swi.hu/bestmp3/sonique.html
Sono's Link www.extra.hu/real_sono
SOTE Pszichiátriai és Pszichoterápiás Klinika www.psych.sote.hu
Sportoktatás freeweb.interware.hu/jafcsi
SSJ Toma Dragonball Z ssjtoma.hungary.nu
Star Wars Source www.extra.hu/swcentre
Steki www.extra.hu/steki
Stellinform Bt. www.szekacs.sulinet.hu/stellinform
Store Wizard store-wizard.com
Struktorg Gmk. stg.szabinet.hu
Studio Nagy www.digitel2002.hu/studionagy
Sub Level 7 www.extra.hu/sublevel7/
Sugonet sugonet.externet.hu/
Suli Buli Online www.extra.hu/sulibuli1/
Sunset Beach jump.to/sunset
Suzuki Samurai www.extra.hu/samurai4x4
Süкösd: egy dél-alföldi község élete www.extra.hu/sukosd
Syncopa Hangszerbolt és Szerviz www.extra.hu/syncopa
Synex Informatika Kft. www.extra.hu/synex
SYS Informatikai Rendszerház Kft. www.sys.hu
Sz@Mi Oktatási Központ www.extra.hu/SzaMi/index.htm
Szabó Norbert (Mac) www.extra.hu/macleod/
Szakácskönyv www.extra.hu/szakacskonyv
Számítástechnika-diszkont www.nexus.hu/djporky
Szárszó étterem, Balatonszárszó www.kozep.hu/szarszo-etterem
Szeged www.korosy.sulinet.hu/szeged
Székács Elemér Középiskola www.szekacs.sulinet.hu

Székesfehérvári Baptista Gyülekezet www.extra.hu/szfvbapgy
Szekszárdi borok www.extra.hu/borok
Szélkiáltó együttes www.extra.hu/szelkialto/
Szent Imre plébánia www.extra.hu/szentimre
Szerezzünk sok pénzt www.extra.hu/csibia/index.htm
Szerviz No-1 Gmk. építőipari vállalkozás www.nexus.hu/szerviz/
Szilvia adótanácsadás és könyvelés www.kozep.hu/szilvia-konyvelo
Szímurg Fejlesztő Centrum www.extra.hu/szimurg
Szobics Üveges Kft. www.kozep.hu/szobics
Szoftvercentrum intro98.hypolit.net
Szörfös www.extra.hu/matto
Szörfözéssel pénzkeresés www.extra.hu/surfmoney/index.html
Szuszán Jani www.dunanet.hu/~szuszanj
Szürkebarát pumitenyészet www.extra.hu/greyteam/
T.I.B.I.G. World www.extra.hu/ponthu
T+T Kereskedelmi és Szállítási Kft. www.ttkft.com
Tájak, Korok, Múzeumok Kiskönyvtára www.nexus.hu/tkm
Takács Gábor Földmérő Mérnöki Iroda www.kozep.hu/takacs-foldmero
Talento-Ház Alapítványi Általános Iskola www.extra.hu/talento
Tamy www.extra.hu/tamy
Tata www.extra.hu/gallt
Tatabánya www.hszk.bme.hu/~tk126/
Taxiszolgáltatás www.debrecen.com/taxi
Technocar Trade www.kozep.hu/technocar-trade
Telefaxszerviz és -értékesítés www.faxszerviz.com
Teleki Blanka Gimnázium és Közgazdasági Szakközépiskola, Mezőtúr www.server.teleki-mezotur.sulinet.hu
Temjoj OnLine – JavaScriptek www.extra.hu/fibo
The Acid Faces extra.hu/tafsite
The best of website student.jedlik.hu/kerteszm
The Dragon Ball's World free.netlap.hu/dbworld
The most beautiful asian girls www.extra.hu/asiangirls
The Shadowhand Company www.extra.hu/shadowhand
The Swami www.angelfire.com/or/theswami
The Unofficial Britney Spears Fan britneypage.itgo.com
The WebMoney themoney.hypolit.net
Tiberian Sun www.extra.hu/tiberiansun
Tim Henman www.extra.hu/henman/
Tiszta őrület www.extra.hu/hamzol
Tóth Mihály www.extra.hu/tothmisi99/tothmisi99/mirror.htm
Tourpage www.extra.hu/tourpage
Traco-Pécs Kft. www.traco-pecs.hu
Traffipax-információk www.extra.hu/traffipax_bp
Trans-Impex Kft. transimpex.hu
Travellers' Youth Hostels www.travellers-hostels.com
Trekkie www.extra.hu/trekkie
Trika Szövetkezet www.compunet.hu/trika
Troppo Bt. troppo.hypolit.net
TSI – The T&T Sex Industry www.extra.hu/t-s-i
Turbina Hungary Site www.tar.hu/turbina
TV2 Text SMS-Chat www.swi.hu/smsclub/tv2
Új Matáv-telefonkártyák www.extra.hu/chikasszo/matavkartya.htm
Ultimate MP3 downloads w3.swi.hu/bestmp3
Unicornis étterem www.extra.hu/unicornis
Unicornis pizzéria welcome.to/unicornis
Urbanovics Attila www.extra.hu/urbanovics
Útitárs www.extra.hu/utitars
Üdülés a Mátrában www.extra.hu/matra
Váci Skateboard Team www.extra.hu/v.s.t
Vadász GÁbor www.vadaszg.ini.hu
Vadászat, faipar extra.hu/vadaszat
Vajda tanya – Kiskunmajsa www.extra.hu/vajda_tanya
Vajnoczki és Fia Kft. www.extra.hu/vajnoczki
Vaktor.com www.vaktor.com
Vállalkozásfejlesztési program www.tmkik.hu/tagok/pataki/index.htm
Van Videotechnikai Kft. www.vanvideo.hu
Vari-Ker Nyomda www.extra.hu/variker
Varró Tibor www.extra.hu/vtibor
Vásárhelyi Pál Műszaki Szakközépiskola www.vpmsz.sulinet.hu
Vasas Danubius Hotel www.extra.hu/vasasdh

Véndiák étterem www.vendiakpub.kozep.hu
Veres Tamás free.netlap.hu/vtsoft
Viacolor Kft. www.viacolor.hu
Viccnet www.vicc.net
Vicktor www.extra.hu/vicktorfull
Vidra www.extra.hu/qvidra
Vinyl Grafik Stúdió home.tvnet.hu/~vinyl
Virtual Avenue 36h 36h.virtualave.net
Virtual CD-shop cdshop.infonet.hu
Virtuális Bazár www.virtualisbazar.cjb.net/
ViSiOn vision.hungary.nu
Viszoczky Balázs (Silver2) www.extra.hu/silver2
Vitay tisztítástechnika www.deltav.hu/~vitaytis
Viti Vető vetőmag-kereskedés www.kozep.hu/viti-veto
Vitorlázással és egyéb vízi sportokkal kapcsolatos linkek www.extra.hu/vitorlaslinkek/vitorlaslinkek.htm
Vízitúra-térképek www.extra.hu/viziterkep
Vízi túrák és egyéb kalandok w3.datanet.hu/~vizitura
Voli www.extra.hu/voli/
Voltaker www.voltaker.hu
Voodoo3 www.extra.hu/voodoo3
W. Land Kft. www.nexus.hu/wland
Warezlap www.extra.hu/warezlap
Webdesign www.extra.hu/fenrir/
Webkamera Szekszárdon www.csatolna.hu/webcam/
WebLabor weblabor.externet.hu
Web-mesterkukta extra.hu/szaszika
WebMPage webm.hungary.nu/
WebSex www.extra.hu/websex/index.htm
Webworx www.webworx.hu
Wicca www.extra.hu/wicca
Winamp Skinek w3.swi.hu/bestmp3/winamp.html
Wizards Web www.extra.hu/Szuki
WMD Electronic Kft. www.deltasoft.hu/wmd/
WOBE Kft. www.extra.hu/wobe
Wow wow.ini.hu
Xanaprint grafikai stúdió www.extra.hu/xanaprint
Xerror & Error www.extra.hu/XERROR/index.html
XYZteam w3.swi.hu/xyzteam
Yton www.yton.hu
ZedIzDead krea.bke.hu/ZedIzDead
Zene www.extra.hu/azeneoldala
Zenit w3.swi.hu/zenit/
Zofie's nettrash.com/users/cyber/zofie.html
Zoli freeweb.interware.hu/amazonas/index.html
ZöldAlmaLak www.nexus.hu/zoldalma
Zöldy gyógyszertár www.datanet.hu/zoldy-patika
Zsírklub! www.extra.hu/zsirklub
Zsoci www.nexus.hu/zsbny/zsbny.html

ÁLLATI

Cápa!

www.shark.ch/

Folyókban, tengerekben pancsoló őseinket sokféle állat megkóstolta az évezredek folyamán. Hol egy krokodil rendkívül ronda feje, hol egy polip „gonosz" tekintete volt az utolsó látvány, amit az ebédé vált áldozat utoljára látott, de a barrakúdák és murénák sem kevésbé lelkesen fogyasztották az emberhúst. Nevük mégsem vált olyan rettegetté, mint a cápáké. Hogy ez véletlenül alakult-e így, vagy valóban különösen veszélyes és kegyetlen állatok a cápák, arról megoszlanak a vélemények. A statisztikák szerint elenyésző a végzetes cápatámadások száma. Sőt, mondják a cápák barátai, az emberek sokkal több cápát pusztítanak, mint ahány embert a cápák. (Én azért nem próbálnám ezzel vigasztalni az áldozatok hozzátartozóit...) A cápák mellesleg igazi ősállatok: évmilliók óta ugyanazt a „fazont" hordják. Például a vázuk nem csontos, mint a modern halaké, és pikkelyeik sem bőrképződmények, hanem ún. fogpikkelyek. E kedves jószágok testét tehát milliónyi pici fog fedi, amely folyvást újraképződik. Mivel hasonlóan újraképződő, csak nagyobbacska fogakat viselnek mosolygós szájukban is, fogorvosra sincs gondjuk. Lelkes természetvédők egy csoportját sikerült annyira lenyűgözniük, hogy megalapították a Shark Foundationt (www.shark.ch/), melynek célja a cápákkal kapcsolatos negatív előítéletek megváltoztatása. Valószínűleg nehéz dolguk lesz. Mindenesetre jelképes örökbefogadásra is kínálnak bájos állatokat, hogy a cápabarátok e gesztussal is patronálhassák az ügyet. Fotók alapján lehet adoptálni a kalapácsfejű, kék-, fehér-, tigris- stb. cápákat. Arcra egy sem túl szimpatikus, és kétlem, hogy a személyes találkozás sokat lendítene a dolgon...

BŐRÖND

Lausanne

www.unil.ch/icma/docs/info-e.htm

Lausanne, a Svájc francia nyelvterületén épült város a maga negyedmilliónyi lakosával és rengeteg látnivalójával a turisták közkedvelt úti célja. Genfből vonattal alig 45 perc alatt közelíthető meg, de bármely irányból is érkezzen a látogató, pompás látvány fogadja. A Genfi-tó partján elterülő települést körös-körül szőlőskertek övezik, amik pedig igazán egzotikussá teszik a városképet, azok az Alpok magas hósapkás hegycsúcsai. Aki a hegyek felől érkezik a városba, az egy igen meglepő jelenséget tapasztalhat – főként tavasszal –, ami nem mással, mint Lausanne fekvésével magyarázható. Az történik ugyanis, hogy a magaslatokon mínusz egynéhány fok van ez idő tájt, rengeteg hóval, jéggel. Amint leérkezünk a városba (néhány tíz kilométer!), mintha egy álomvilágba csöppennénk: minden zöld, virágoznak a fák, és legalább 20 fokkal melegebb van. Lausanne így nem csak a turisták, hanem a pihenni vágyók közkedvelt nyaralóhelye is télen-nyáron. Lausanne történelme a római korig nyúlik vissza. Kereskedelmileg fontos szerepet töltött be, hisz Észak-Európa és Itália átmenő áruforgalmát rajta keresztül bonyolították. Nevezetességei közé tartozik a 15. században épült Szt. Mária kastély, valamint az egész óváros, amely főként gótikus stílusjegyeket hordoz magán. A homepage segítségével bejárhatjuk Lausanne kerületeit, betekintést nyerhetünk a város gazdasági-kulturális életébe, akár évszakok szerinti bontásban. A helynek magyar vonatkozása is van, amit talán csak kevesek ismernek. Ha azt hallják, *Viktor Vasarely*, vajon eszükbe jut-e Lausanne? Sokáig ott élt és dolgozott ugyanis korunk kiváló magyar művésze. És hogy mennyire elismert Európa-szerte, bizonyítja az is, hogy Lausanne város vezetősége emlékművet állíttatott neki. Vasarely mellett azért jócskán akadnak mások is a modern művészetek képviselői közül, akik a város mai arculatát meghatározták. A város avantgárd színháza minden évben helyet ad számos fesztiválnak, melyek közé az itteniek még a híres montreaux-i jazzfesztivált is besorolják. Lausanne talán legnagyobb nevezetessége az Olimpiai Múzeum. A múzeum a Nemzetközi Olimpiai Bizottság székházának területén áll, egy gyönyörű, virágokkal tarkított park közepén, vele szemben a Genfi-tóval és a hatalmas hegycsúcsokkal. Pazar látvány, már csak ezért is érdemes ide ellátogatni!

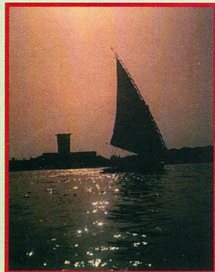

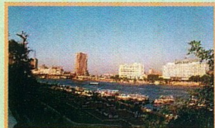
A titokzatos Nílus

www.sis.gov.eg/egyptinf/culture/html/rnile.htm
www.memphis.edu/egypt/nilevall.htm
www.ahlan.com/nil-cam.htm

A Nílus az egyik leghíresebb, ha nem a leghíresebb folyó a Földön. Bár a folyam és mellékfolyói a teljes afrikai kontinens vizének egytizedét gyűjtik össze

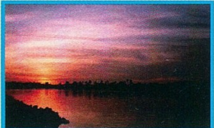

kilenc különböző állam területéről, nevének hallatán mégis mindenkinek egyet-

len ország ugrik be: Egyiptom. Egyiptom léte évezredek óta összeforrott a Nílussal: szó szerint nem születhetett volna meg a csodálatos ókori civilizáció a folyó nélkül. Az ókoriak tisztában is voltak ezzel, és istenként imádták a földjeiket termékennyé tevő nagy vizet. A vízpart, a táj sok helyen ma is épp olyan, mint évezredekkel ezelőtt, és az egyiptomiak éppen olyan kis lélekvesztőkben eveznek ki a krokodiloktól hemzsegő vízre halászni, mint egykor régen...

A Nílus valójában nem is egy, hanem két folyó: a Fehér- és a Kék-Nílus, melyek Szudánban egyesülnek. A két folyó találkozásánál jól látszik köztük a különbség: a Kék-Nílus vize valóban mélykék, míg a Fehér-Nílusé halványzöldes. Ez utóbbi forrását, amely Burundi területén található, egészen az 1930-as évekig nem sikerült megtalálni, pedig már az ókorban próbálták meghatározni a helyét. Az évezredek során számosan indultak felkutatására a veszélyes vi-

déken, de sosem értek célba, s gyakran életükkel fizettek kalandvágyukért. A szépséges Nílusról és környékéről mesélnek a fenti címeken látható képek.

Különösek a japánok?

radnai.net.hu/paprikas.htm

Már a századfordulón, a szecesszió idején fellobbant az érdeklődés a távol-keleti kultúra iránt. Sok onnan származó szokás és újdonság került be az európai mindennapokba, és vált természetessé. Ma már számos távol-keleti küzdősportot űznek errefelé is, s minden-ki tudja, mi az ikebana, a bonszai, az evőpálcika vagy a kimonó. Mégis, ha valakinek van szerencséje japán ismerősökre szert tenni, rájön, hogy a legkevésbé sem vagyunk otthon ebben a kultúrában. Több évtizede ismerek japánokat, de ma is sokszor előfordul, hogy nem igazodok ki rajtuk (ahogy udvarias arccal nyilván ők is teljesen ostobának nézik néha az európaiakat). Igen kellemetlen például, amikor az ember valami rém jónak tartott vicc végén egyedül röhög, a többiek értetlen tekintetének kereszttüzében, vagy ellenkezőleg: a kacagástól fetrengő távol-keleti társaságról kiderül, hogy épp egy szörnyen lesújtó és rémes történeten vidul ilyen remekül. Komoly színészi tehetségre van ilyenkor szükség, hogy csatlakozni tudjunk az általános viháncoláshoz. A fenti címen hiteles leírásokat olvashatunk a japán lélekről, szokásokról, divatról, hétköznapokról. Megtudhatjuk, mit viselnek a japán ovisok, mit hordanak télen a japán csecsemők (sálat, sapkát, zoknit vagy más meleg cuccot nem, mivel arrafelé az a vélemény, hogy annál egészségesebb lesz egy gyerek, minél jobban fázik...). De az sem kevésbé érdekes, hogy milyen a tradicionális kimonó, mi az az obi, vagy hogy Európa és Amerika közös neve óbei...

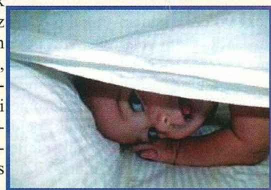
ÉLETMÓD

A terhesség első jeleitől az első terhességig

(Signs and Symptoms of Pregnancy)

siteguider.com/symptom.htm

A fenti oldal azok számára nyújt tájékoztatást, akik nem tudják elég pontosan megítélni, hogy biztosan teherbe estek-e. Humoros történeteket olvashatunk azoktól a nőktől, akik már átélték a várandósságot: az előkelő társaságban való kínos felböfögést, valamint a farkaséhséget, miközben semmi nem marad a gyomorban egy percnél tovább... Végül érdekes összefüggésekről olvashatunk a vámpírlegendák és a terhesség között.

Megnyugtatásul a site tünettáblázatának utolsó oszlopában az egyéb lehetséges okok szerepelnek. Például gyomorpanaszokat okozhat ételmérgezés is, nem kell egyből terhességre gondolni a reggeli rosszullét miatt. A fogamzásgátló tabletták is előidézhetnek egy kis szabálytalanságot, ugyanúgy, mint a hormonális elváltozások. Ám ha minden „tünetünk" egybevág, akkor bizony gyermeket várunk.

Kiválaszthatjuk, hányadik hét eseményeire vagyunk kíváncsiak, és a „BabyZone Stages of Pregnancy" oldalakon nyomon követhetjük a fejleményeket. Kezdhetjük a tervezgetést a baba nevének kitalálásával, és sok tapasztalatot szerezhetünk, ha elolvassuk mások gyermekvárási történeteit. Az apaságról szóló külön oldalakat is érdemes átnézni. Ha nehezünkre esik bejelenteni terhességünk hírét a leendő apának, küldjük el neki az apaság tudnivalóihoz vezető linket (www.babyzone.com/father.htm), hátha leesik neki a tantusz.

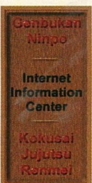
Nindzsák a hálón

(Genbukan Internet Information Center)

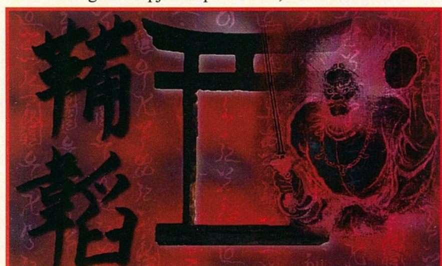
www.neosoft.com/~jlindsey/

Valószínűleg nem az internet elterjedésével kerültek első ízben hálóközelbe a nindzsák. Olyankor is egy hálóféleség (mondjuk kicsit másféle...) lehetett rajtuk, amikor a középkorban elfogták őket, és a dühös falubeliek azzal fejezték ki „rajongásukat", hogy egész egyszerűen megfőzték őket. Na nem azért, hogy kannibálvacsora legyen belőlük, hanem mert annyira félelmetesek és kegyetlenek voltak, hogy ennyi szenvedés kijárt nekik. Bizony, akkoriban nem 007-es ügynökökre és a filmekben megjelenő szuperhősökre hasonlítottak. Gyilkolásból és egyéb bérbe adható bűnökből éltek, gondolkodás nélkül erőszakoltak meg nőket (akik aztán persze családostul harakirit követtek el szégyenükben). És ami a legfontosabb, az akkori nindzsák nem fanatikus őrültek voltak, hanem inkább higgadt üzletemberek. Ha nem jött össze valami, hát mentették az irhájukat, hiszen legnagyobb értékük a tudásuk, erejük, gyakorlatuk volt, nem pedig a becsületük, mint akkoriban a szamurájoknak. Talán e miatt a hozzánk közelebb álló gondolkodásmód miatt kerülhettek abba a helyzetbe, hogy napjainkra pozitív figurái, hősei lettek sok buta akciófilmnek. Ha az eddigiek alapján képzeljük el az igazi nindzsákat, akkor nincs rá sok esély, hogy egy tanfolyam elvégzésével mi is azokká válhasunk. Internetes távoktatással pedig még kevésbé. Már az is furcsa, hogyan egyeztethető össze a folytonos rejtőzködés a webes exhibicionizmussal. Tudniillik már évek óta megtalálhatók a világhálón a különböző nindzsa-site-ok, virtuális dódzsók, a különböző irányzatok leírásával, történetével. Egy ilyen „publikus" ág, a Genbukan Ninpo egy ma is élő mestertől származik, aki nem is olyan rég, 1984-ben alapította meg iskoláját.

A Genbukan Information Center jól szervezett oldalai bőven kielégíthetik kíváncsiságunkat. A történeti ismertetések, elméleti információk mellett gyakorlati példákat is találunk. Éppen fejlesztés alatt áll az az oldal, ahol a test sérülékenyebb pontjait mutatják be, egyelőre csak a fej elölről való támadásáról informálódhatunk. A stílus ismertetése közben többször olvashatjuk, hogy itt nem csupán fizikai, hanem szellemi tréningről is szó van, egy külön filozófiát tesznek magukévá a ninpo gyakorlói, és ezáltal a mindennapi életben is jobban tudnak boldogulni. A „tanulói kézikönyv" áttanulmányozásával ízelítőt kaphatunk belőle, hogy hogyan. Ha pedig még többet akarunk tudni, keressünk egy közeli dódzsót, vagy ássuk bele magunkat a szakirodalomba...

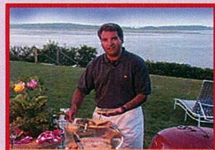
ÉTLAP

A mesterszakács receptjei

andyking.com

Az egyik vidám tévésorozatban egy szereplő azt a poént sütötte el, miszerint biztosan nagyon könnyű dolog a főzés, különben nem bíznák a nőkre. Nos hát, egyrészt nem könnyű, másrészt nem is bízzák a nőkre – legalábbis a főszakácsok és mesterszakácsok jelentős része férfi. (A fennmaradó másik rész persze nő, úgyhogy valószínűleg nem a hormonoktól függ a főzéshez való tehetség.) A finom és dekoratív ételek készítése igazi művészet lehet – a szomorú csak az, hogy olyan rövid életű egy-egy mestermű, és hogy a közönség műélvezete egyben az alkotás megsemmisülését is előidézi. Évszázadok óta nagy megbecsülésnek örvendenek a mesterszakácsok, egy-egy főzőzseni megszerzéséért szállodatulajdonosok és főrendek is képesek voltak harcba szállni. Megvannak a jelenkor szakácsnagyságai is, és számos látványos és ínycsiklandó verseny ad alkalmat a nagyok között a legnagyobb kiválasztására. Ilyen fórum

például a „királyi szakács" cím elnyeréséért rendezett verseny is. Hogy *Andy King* valaha elnyeri-e ezt a címet, nem lehet megjósolni, de neve alapján máris király a szakácsok között. Termetén egyelőre nem látszik, hogy sokat kóstolgatná a főztjét, mint ahogy azt a róla készült fotó bizonyítja. Hogy mennyire használhatóak a receptjei, kipróbálás után el lehet dönteni...

HIÚSÁG VÁSÁRA

A párizsi divat története

(La Couturiere Parisienne)

www.costumegallery.com/pompadour/

Ez a hálószem végigvezeti a látogatót a XVIII. századitól egészen a XX. századi divatvilágig, bemutatva korabeli újságok címlapjait, továbbá különböző festményeket is. „Divatszociológus-kommentárral" bontakoznak ki az egyes korok legjellemzőbb stílusai, valamint a meghatározó irányzatok, átfogó képet adva az érdeklődőnek. Annak ellenére, hogy a divat minden társadalmi

rétegben más és más volt, a hálószem csupán a legbefolyásosabb osztály öltözködését tárja elénk. Érdemes egyébként megfigyelni, hogy évszázadokon át a nemesi osztály és természetesen a királyi udvar diktálta a divatot, mígnem az 1770-es évektől az lassan kiszivárgott a kastélyok falai közül. Később a polgárság öltözködésének jellegzetes vonásai fokozatosan átvették a hatalmat. Ekkor még mindenki a franciákat követte, úgy Európában, mint Amerikában. Ez az évszázados hagyomány napjainkban kezdett el megváltozni, hiszen lassacskán ebben is a tengerentúl veszi át a vezető szerepet.

JÁTSZÓHÁZ

Régi idők játékai
(Delaware Toy & Miniature Museum)

www.thomes.net/toys/

A plüsscsodák, Barbie-k és transzformerek korában azt hihetnénk, a régi idők gyerekei sokkal „vacakabb" játékokkal, rongybabákkal voltak kénytelenek játszani. Tévedünk, ha ezt gondoljuk, hiszen a tehetősebb családok, arisztokraták gyermekeinek játékai, babái még ma is csodálatra méltóak. Ezek a kuriózumnak számító régiségek megtekinthetők a fenti weboldalon.

Például nézzük meg a főoldalon található Nuremberg Kitchen (1840) fotóját, ami egy korabeli miniatűr konyhát ábrázol, és szinte minden benne van, ami egy igazi konyhában akkoriban volt! Nem egy szokványos, műanyag mosogatót láthatunk pár pici fiókkal, mint manapság, hanem igazi, élethű tárgyakat, szemmel láthatóan fémből, eredeti anyagokból. Még egy pici tölcsér és egy sajtreszelő is fellelhető a képen. Úgy látszik, akkoriban sokkal jobban törekedtek a valóság ábrázolására: a babák is emberibbek voltak, természetesen korhű, aprólékosan kidolgozott ruhákba öltöztetve, nem beszélve a babaházakról, ahol a gyertyatartótól a kandallóig mindennek megtalálható a miniatűr mása.

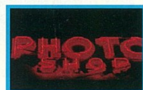

A tárgyak igazi méretére vonatkozóan nincsenek adataink, csak sejteni lehet, mekkorák lehetnek, de ha kíváncsiak vagyunk, érdemes megtekinteni élőben is a Delaware Játék és Miniatűr Múzeum kiállítását. Természetesen megtaláljuk a siteon a múzeum nyitvatartási rendjét, programjait és címét is, térképpel együtt.

Mielőtt a babák hallatán azt hinnénk, csak kislányok játékait láthatjuk, jó tudni, hogy a babaházak, kis bútorok, különböző játékok mellett csodás kis hajókat, mozdonyokat és repülőket is tartalmaz a gyűjtemény. Eredetük alapján 18–20. századi európai és amerikai játékokat mutatat be a kiállítás.

TECHNOLÓGIA

Fotózásról titkos ügynököknek, avagy szubminiatűr kamerák
(The Sub Club)

members.aol.com/xkaes/index.htm

Számtalan előnnyel rendelkeznek a kisméretű fényképezőgépek, amelyeket a Sub Club honlapon ismerhetünk meg. Előnyük elsősorban méretükben rejlik, hiszen elférnek a zsebünkben, ezenfelül könnyűek, így vihetjük őket bárhová. Igazán komoly hasznukat persze akkor vesszük, ha titokban szeretnénk fotózni.

Nem kell egyből valami akciójelenetre vagy magándetektívekre gondolni: más okunk is lehet arra, hogy ne hadonásszunk egy többkilós géppel. Például, ha épp egy vidéki farmon vagyunk, és a kerítés deszkái között szeretnénk lekapni egy szarvasmarha mosolyát, de az is előfordulhat, hogy egyszerűen nem tudunk komoly fotósfelszerelést magunkkal vinni egy jéghegy megmászása közben. Persze a legvalószínűbb az, hogy valakit az ő és mások tudta nélkül szeretnénk lefotózni.

Mitől kicsi egy ilyen fényképezőgép? Hiszen manapság már a hagyományos gépek is egyre kisebbek, könnyebbek, laposabbak, áramvonalasabbak... A méretcsökkenést az okozza, hogy maga a film kisebb. Egyszerű, hagyományos gépekbe 35 mm-es filmet teszünk, sok japán gépben azonban már 17,5 mm-es a használatos, de lehetünk akár 8–9 mm szélességig is. A kis méret, a ke-

vesebb alapanyag csökkentheti a költségeket is. A különböző képformátumokról (különböző gyártók gépeibe illő negatívok méreteiről) és az előforduló szakkifejezésekről is rendelkezésre áll minden információ ezen az oldalon. Megismerhetjük a kisfilmekkel való fotózás és a képek kidolgozása fortélyait, és mindent megtanulhatunk arról, hogy hogyan legyen a kép élesebb, kontrasztosabb, vagy hogy hogyan készítsünk el magunk különböző alkatrészeket, tartozékokat, netán melyik filmet válasszuk. Egy ilyen kicsi filmnél a szubminiatűr képek miatt az is komoly problémát jelent, ha mozog a gép, remeg a kezünk, vagy ha egy porszem van a lencsén. Megtudhatjuk, mindez hogyan kerülhető el, és néhány jól sikerült alkotást meg is tekinthetünk a site galériájában.

Mobiltitkárok

www.ericsson.se/pressroom/phli_pco.shtml
nokia-asia.com/ap/nokia_9110.shtml

Ha ma azt mondjuk, „mobiltelefon", a legtöbb embernek elég sok márka ugrik be: Siemens, Alcatel, Panasonic, csak hogy néhány példát említsünk. Mindez két-három évvel ezelőtt még nem így volt, hiszen akkor szinte kizárólagosan az Ericsson és a Nokia uralta

a piacot. A még ma is vezető szerepet játszó két óriásvállalat állandó versengésében az utóbbi 5110-es és 6110-es modelljével némi előnyre tett szert, amit állítólag a tőzsde is megérzett. Az Ericsson azonban felvette a kesztyűt, és komoly fejlesztésbe kezdett ezen a látványos (bár megjegyezzük, nem feltétlenül a legnagyobb forgalmat hozó) területen. A harc, úgy tűnik, rövidesen ismét kiéleződik: ennek előjeleit láthatjuk az új generációs, mobiltelefonnal összeépített PDA-k (Personal Digital Assistant, azaz digitális személyi titkárok) megjelenésében. Ezek első képviselője a Nokia 9000-es, vagyis a sokak által megcsodált Communicator volt, amely leginkább egy menedzserkalkulátorral egybeépített mobiltelefonra hasonlít, beépített faxolási, SMS-küldési és -fogadási, valamint adat-nyilvántartási és számtalan egyéb funkcióval. Valószínűleg erre válaszul tervezte meg R380 névre hallgató modelljét az Ericsson, amely különleges formatervezésével és érintésérzékeny kijelzőjével hívja fel magára a figyelmet. Ez utóbbi fejlesztés a hangvezérléssel együtt rendkívül modern és felhasználóbarát, még akkor is, ha használhatósága megkérdőjelezhető. Természetesen ez a berendezés is alkalmas az internethez történő közvetlen kapcsolódásra, így segítségével levelezhetünk, vagy akár a direkt mobilcélokra kikísérletezett WAP böngésző segítségével szörfözhetünk.

Az R380-as a 2000. év terméke lesz, a Nokia 9000-es, illetve újabb, nagyobb teljesítményű és „csinosabb" változata, a 9110-es azonban már hazánkban is kapható. Most még csak csodáljuk ezeket a berendezéseket, de néhány éve így volt ez a mobiltelefonokkal is. Addig is, amíg kisebb tudású eszközeinket lecseréljük, látogassunk el az Ericsson homepage-ére, csodájuk meg a nagy felbontású, meggyőző képeket, vagy próbáljuk ki a Nokia virtuális kommunikátorát, hogy már most érezhessük, milyen lesz pár év múlva ezekkel a csodákkal játszadozni.

TERMÉSZET

Az igazi vízözön: a tsunami

omzg.sscc.ru/tsulab/damage19930712.htmlgaea.es.flinders.edu.au/~mattom/IntroOc/notes/figures/tsunami/a4.html
www.alaska.net/~atwc/tpic2.htm

Az ember sok mindenben bizonytalan, és sok mindentől szoronghat, de az szerencsére nem nagyon jut eszébe, hogy még a föld, ami a talpa alatt van, is megmozdulhat, megnyílhat, vagy özönvíz moshatja el egész megszokott környezetét és őt magát. Pedig vannak olyan részei bolygónknak, ahol az efféle jelenségek egyáltalán nem egy település tűnt már el így a hullámsírban. A tsunami pusztító erejét mélysége adja. Végigvibrál az óceánon, a legmélyétől a felszínéig. A keletkezés helyén furcsamód semmi sem látszik belőle, 20-30 centis hullámnak tűnik, amely azonban egy lökhajtásos repülő sebességével, 700 km/órával halad a part felé, hogy ott mindent

ritkák. Az ott lakók mégis képesek együtt élni ezekkel a hátborzongató fenyegetésekkel. Az egyik legszörnyűbb csapás, amely egyes tengerpartokat rendszeresen sújt, a tsunami. Ez a gigantikus méretű hullám minden látható ok nélkül, váratlanul több száz méterre behatol a szárazföldre, majd egy tucatszor vagy még többször is visszatér egymás után. Nem lehet tudni, a sorozatból melyik hullám lesz a legerősebb, és hányszor ismétlődik. Nem elsöpörjön. A legtöbb tsunamit a földkéreg lemezeinek egymásnak ütközése kelti. A tengerfenék mozgása vibrációt kelt a fölötte lévő vízben, így kezdődik a földrengés – és a tsunami. Míg azonban a földrengés a keletkezési ponton adja le erejét, a tsunami több ezer kilométert is mozoghat az óceánon keresztül, míg végül egy távoli, balsorsú parton kiadja „mérgét". A parton lakók először csak annyit észlelnek, hogy a víz nagy sebes-

séggel elkezd visszahúzódni, mintha egy gigászi lefolyóban tűnne el a tenger, s az üresen maradt mederben halak vergődnek mindenfelé. Ilyenkor már késő menekülni, mert percek kérdése, és a víz mozgása megfordul, s visszatérve vízfalként felfut a partra, magával rántva mindent és mindenkit. Majd újra visszahúzódik, cuppogó, szívó hangot hallatva, mintha egy óriási szörnyeteg nyelné el az útjába kerülő dolgokat... A fenti címeken megdöbbentő felvételeket láthatunk e félelmetes természeti jelenségről.

Növesszünk törpefát!
(Bonsai Web)

bonsaiweb.com/

Annak, hogy a japánok már évszázadok óta miniatürizálási mániában szenvednek, és hogy nem csupán a zsebrádióval és a processzorokkal kezdődött náluk ez a kór, ékes példái a bonszaiok, ezek a kicsiny fák. A történetet valahogy így képzelhetjük el: valaki kitalálta, hogy neveljünk kisebb fácskákat edényben, cserépben. Segítségükkel különlegessé tehetjük szobánkat. A japánok szokásuk szerint csak tökéletesítették a dolgon, hiszen takarékoskodni kell a helylyel: idővel néhány speciálisan erre a célra alkalmas fán kívül szinte már bármilyen fából tudtak térdig érő törpét nevelni.
Sokakat megfog a bonszai szépsége, de azért ne képzeljük, hogy az emeleti ablakunk előtt álló óriásfenyőt bármikor kis kedvencünkké tehetjük! Legjobb, ha első bonszaiunk felnevelése előtt tájékozódunk a lehetőségekről, például mindjárt ezen a weboldalon.
Itt többek közt azt is megtudhatjuk, milyen növények a legalkalmasabbak első kicsinyítési sikereink eléréséhez. Olvassuk el a különböző tanácsokat az eszközökkel, edényekkel kapcsolatban, különös tekintettel az időjárási problémákra, hiszen az éghajlati különbségek jelentősen befolyásolhatják munkánkat! Ettől egyébként nem kell megijedni: a hőmérsékleti kérdésekkel külön fejezet foglalkozik, ahol szinte minden gondra megtaláljuk a megoldást. Még egy havi naptár is segíti a kezdőket azzal, hogy folyamatosan figyelmeztet a teendőkre (locsolás, metszés stb.).
Ha belépünk a galériába, kedvcsinálónak rengeteg képet is találunk, ahová saját fácskánk fotóját is elküldhetjük. Ha még mindig maradt kérdésünk, amire nem kaptunk választ – bár nem valószínű –, akkor válogathatunk a világon mindenütt előforduló klubok és más hasonló oldalak linkjei közül. Szóval, ha van egy kis türelmünk, érdemes nevelni egy-két bonszait, és kialakítani egy kis erdőt a szoba sarkában, mondjuk, a ronda műanyag fikusz helyett. Biztos sokan megcsodálják, és így legalább közelebb kerülhetünk a természethez, lusta (internetező) városlakóként legalább néha elmehetünk egy nagy kirándulásra a mi kis apró fenyőink közé, kávéscsészével a kezünkben. Ne várjunk azonban hirtelen eredményt, egy japán mondás szerint: „Ha bonszait ültetsz, a fiaid nevelik majd, és unokáid élvezik gyümölcsét."

VETÍTŐVÁSZON

Egy bogár élete
(A Bug's Life)

disney.go.com/DisneyPictures/bugslife/

Emlékezzünk vissza, hogy amikor 1995-ben a Pixar (amerikai animációs cég) bemutatta a Toy Storyt, milyen hatalmas ováció övezte ezt a rendkívüli alkotást – ez volt ugyanis a legelső egész estés animáció, amelyhez végig csak komputergrafikát alkalmaztak. Innentől fogva már nem tűnik újdonságnak, ha ilyen típusú filmmel találkozunk. A Pixar második nagy dobása az „Egy bogár élete", amely még szebb és tökéletesebb elődjénél. A hihetetlen képi világ és a kedves szereplők garantálták a kasszasikert, nem beszélve a felnőtteket is lekötő, a Toy Storynál már megszokott, majdhogynem abszurd humorról. Az első öt napban 45 millió dollár bevételt könyveltek el, ami azért nem rossz eredmény! A film weboldala is méltó a sikerre. A már jól ismert figurák bemutatásán túl az alkotás rejtelmeibe is bepillanthatunk. A QuickTime VR segítségével három dimenzióban láthatók a figurák, és a hangyák szigetére is tehetünk egy sétát. A megszállott rajongók örömére desktopikonokat, screensavert és egy wallpapert tartalmazó fájlt is ingyen letölthetünk. Az ifjabb korosztálynak néhány aranyos kis játékkal kedveskednek, ahol például a bolhacirkusz főnökét lehet újra megpörkölni.
A játékokat szintén letölthetjük gépünkre, vagy ShockWave segítségével online is élvezhetjük. Sajnos a fejtörőkről már lemaradtunk, így csak szomorúan nézegethetjük a nyeremények fotóit, amelyek között a Macintosh iMac az igazi csemege.

Dragon Ball Z – a magas labda
(Master Roshi's Dragon Ball Domain)

www.geocities.com/Tokyo/6715/index2.html

Úgy tűnik, az RTL Klubon az időpont rossz megválasztásával halálra ítélték a Dragon Ball Z sorozatot, és talán ezzel együtt az összes, hazai vetítésre váró animeot, vagyis a főleg felnőtteket célzó japán rajzfilmeket. Tudniillik ezek a filmek kicsit durvának bizonyultak ahhoz, hogy a többi, kisgyermekeknek szóló mesével együtt, kora délután adják le. Ezzel aztán feladták a magas labdát. Ami eddig egy volt a sok közül – egy népszerű rajzfilmsorozat, plusz a vele járó kártyagyűjtés, matricák –, az mostanra a felnőttek problémájává vált. Olyan kérdéseket vetett fel, mint az erőszakmentes tévé, a demokrácia sárba tiprása, a cenzúra, a gyermeknevelés kérdései és a többi. Egyre nehezebb eldönteni, mi a valódi kérdés, mi a fontosabb: az

igazság – a demokrácia, az emberi értékek, a kultúra – győzedelmeskedése, vagy annak kiderítése, hogy mit csinál Son Goku a következő, elmaradt részekben. Mi van, ha a kettő ugyanaz? Ha a rajzfilmhősök, a sorozat rajongói, ellenzői, a gyermeküket féltők és maguk a gyerekek is ugyanazt keresik: az igazságot?
Erre bizony még az interneten sem találjuk meg a választ, de ha néhány kérdésünkre a következő DBZ-epizódokban várjuk a feleletet, akkor még vannak lehetőségeink. Letölthetünk újabb részeket, elolvashatjuk az egész sztorit, és még több adatot gyűjthetünk össze. Rengeteg rajongói oldal vár minket, ezt mutatja a Master Roshi's Dragon Ball Domainről elérhető „The Dragon Ball World Wide Link Terminal" nevű linkgyűjtemény is, amely több mint 500 DBZ-oldal címét tartalmazza.

Látszik, hogy komoly rajongói vannak a sorozatnak. Nemcsak hogy rengeteg homepage-et találunk a világ minden táján, köztük Magyarországon is szép számmal, hanem hihetetlen mennyiségű információt is tartalmaznak ezek az oldalak. Így van ez a Master Roshi-féle DBZ-page-en is, ahol a képek sokasága, a tévéműsorok, az alapvető tudnivalók mellett több száz epizód tartalma, letölthető videók, karakterjellemzések és még számtalan egyéb dolog áll az érdeklődők rendelkezésére. Úgyhogy amíg a képernyőn szünetel a lebegő, átváltozgató és energiagömböket köpködő hősök küzdelme, addig kárpótlásul irány az internet!

VILÁGWEB – WEBVILÁG

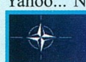
Az Észak-atlanti Szerződés Szervezetének hivatalos honlapja

(NATO Official Homepage)

www.nato.int

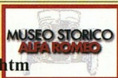
A jugoszláviai háború idején úgy gondoltam, jó lenne megnézni, mit is ír az eseményekről a North Atlantic Treaty Organisation, azaz a NATO. Első lelkesedésemben (mint egy jó öreg, rutinos webuser) egyből a www.nato.org-ot (okulva a whitehouse.com keltette botrányon...) pötyögtem be, de meglepetésemre egy online hirdetőcég weblapja jelent meg képernyőmön. Gondoltam, akkor a .com már biztos jó lesz, de itt sem volt szerencsém. Ezek után jött a Yahoo... Nos, minden jó, ha a vége jó, és az .int fődomain alatt már jött is a várva várt oldal.
Az 1949-ben tizenkét független állam részvételével létrejött szövetség egymás megvédésére alapíttatott. Ehhez a szervezethez csatlakozott hazánk március 12-én, Cseh- és Lengyelországgal egyetemben. Nos, érdeklődésem főleg a harci cselekményekre korlátozódott, de több más linket is megtekintettem. Az oldal alapvetően három fő részből áll. Mindenekelőtt egy üdvözlő szöveg fogad minket, és innen már csak egy gombnyomás választ el a szervezetet bemutató alapinformációkig: partnerség a békéért, a NATO és Oroszország, IFOR/SFOR, Koszovó és még ezer más „topic", amelyek áttekintése talán egy egész hetet is igénybe venne. Viszonylag könnyű elveszni a rengeteg szöveg között, amely nagyrészt adat és egyéb, nem túl szórakoztató iromány, ám a barátságos stílus az, ami mégis érdekessé teszi az oldalt. Igaz ez annak ellenére is, hogy maga a site nem egy grafikai csoda, a design igazán puritán és egyszerű. A kék-fehér színkombináció végig uralkodik, viszont jópofa ötlet, hogy a bal oldali margón lefelé végigvonulnak a legfontosabb évszámok a hozzájuk tartozó események egymondatos leírásával. Ha mindent egybevetünk, akkor egy jó erős-közepes homepage-dzsel van dolgunk, amelynek fontosságához kétség nem fér-het.

VOLÁN

Alfa Rómeók és Júliák

www.alfaromeo.com/eng/museo/default.htm
www.alfaromeo.com.au/ar_history.htm

Alfa Rómeó és Júlia címmel 1968-ban készült egy magyar film, amelynek főszerepét *Latinovits* és *Ruttkai* játszotta. De Rómeó és Júlia nem választható el egymástól akkor sem, ha valódi autókról van szó. Az Alfa Romeo gyártói és tervezői is rájöttek erre, bizonyság rá, hogy a világszerte közismert kocsimárka szép és kecses típusait Giuliának és Giuliettának keresztelték el. A romantikus autó történetét „Csapat, mely győzelemre született" szerény címmel olvashatjuk a www.alfaromeo.com.au/ar_history.htm oldalon. 1920-ban a társaság elnöke, *Nicola Romeo* összehozta a zseniális mérnököt, *Vittorio Janót* a nagyszerű menedzserrel, *Enzo Ferrari*val, akik együtt verhetetlen csapatot alkottak. Az Alfa hatalmas sikert aratott az első, 1925-ös világbajnokságon, majd a világháborúig számos Grand Prix-n és más rangos versenyen bizonyított. A világháború után pedig 1950-ben az első modern Forma–1-es világversenyt is Alfa Romeo nyerte.

Egy 1932-es versenyről jegyezték fel: „A 32-es Alfa Romeo futott át elsőnek a célon. De milyen izgalmak és szenzációk közepette! Az Alfák végig vezettek, de a verseny közepén, a tizenkettedik körnél leálltak. Ez még nem meglepő, hiszen más kocsik is leálltak gumit cserélni, műszaki felülvizsgálatra és így tovább. De az alfások kávéházi körülmények között nekiálltak reggelizni. Fehér asztalokat terítettek meg a verseny kellős közepén, miközben a mezőny többször is elzúgott mellettük, s a száguldó kocsik szele csak úgy rángatta, libegtette a fehér abroszokat. De az alfások, miután komótosan megreggeliztek, beültek 200 lóerős, nyolchengeres versenygépeikbe, és sorra verték az előnnyel futó versenyzőket!"

Művészi autók a köbön

(Art Cars)

www.well.com/user/booter/Artcars/artcars.html

Hogy mit is takar a mágikus „művészi autó” kifejezés? Nos, valószínűleg valami olyan, általában négykerekű járművet, amely kinézetét tekintve merőben eltér a „szokásos” gyári kocsiktól. Lehet bármi, csak extrém legyen. Mondjuk, egy hatalmas virágdíszítés még nem biztos, hogy emeli a kocsi művészi értékét, de mindenesetre túlmutat a szériapéldányok unalmasságán. Az autók díszítését néhányan szinte már a kortárs népművészet kategóriájába sorolják. A Booter becenévre hallgató site-tulajdonos észak-amerikai autókat mutat be oldalain. Némelyik láttán nem egyszer eltátja a száját az ember, mint például azt a bogárhátú Volkswagent megpillantva, amelynek karosszériájára egy gyönyörű kovácsoltvas feltétet rakott a gazdája. Megemlíthetjük még Emily Duffy kis kedvencét is,

amely egy hölgyautóhoz méltón illik Emily ruhájának mintázatához. Szegény Emilynek – aki láthatólag már túl van fénykorán – egy idő után talán kissé egysíkúnak fog tűnni az öltözködése... Nem baj, biztosan több járgány is áll otthon, a garázsban.

Maga a site egyébként önmagában nem nagy durranás, de valahogy mégis csalogató, hiszen az ember nem tudja megállni, hogy ne kukkantson bele az egyes linkek mögötti oldalakba, elvégre

bárhol egy-egy kisebbfajta remekműbe botolhat. A képek többsége az 1995-ös és 1997-es ArtCar Parade-en készült, amit természetesen az Államokban rendeznek meg. Talán érdemes lenne hazánkban is megszervezni egy ilyen eseményt, mert minden bizonnyal igen nagy érdeklődés övezné. Igaz, talán nem lenne olyan nagy a felhozatal hazai anyagból, hiszen azért egy 77-es Gran Torino jobban néz ki arany virágokkal, mint egy Skoda Felicia...

ZENEBONA

Mike Oldfield

(Mike Oldfield’s Distant Earth)

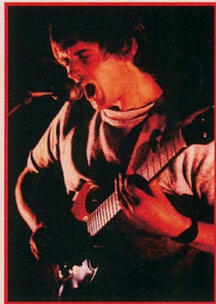
mitglied.tripod.de/distantearth/

Mike Oldfield nem csupán kitűnő zenész és zeneszerző, hanem egyike ama férfiaknak, akik egyszerre öregednek és szépülnek. Vagy inkább, ahogy egyre több milliót keres, egyre jobb fotósra telik? Végül is mindegy, mert az igazsággal nem mi szembesülünk, amikor reggel kikel az ágyából (hanem a barátnője és esetleg a gyermekei).

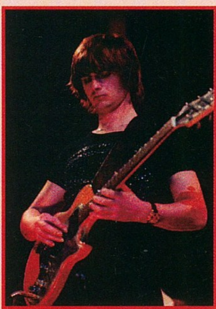
Oldfield története a kiemelkedően tehetséges hírességek közt megszokott, ám számunkra irigylésre méltó módon kezdődött. Hétévesen kapott egy gitárt, délutánonként bezárkózott vele játszani, később pedig szert tett egy elektromos gitárra is, ám akkor már a barátaival klubokban zenélt. Ezt követően a nővérével alkotott egy folkduót és így tovább. Ha igazán sokat akarunk megtudni róla, olvassuk végig, amit magáról mesél a különböző interjúkban.

Első saját albuma, a sokmilliós példányszámban megjelent és hatalmas sikereket elért Tubular Bells 1973-ban látott napvilágot. Oldfield akkor húszéves volt. Azóta ezzel a címmel még két albuma készült, 1992-ben a Tubular Bells II, tavaly pedig a III. Dalai egyébként igazán kellemes munkakörülmények közt születnek: otthon, a saját stúdiójában dolgozik. A zenén kívül többnyire az összes dalszöveget is ő írja (már ha van, mert eleinte inkább az instrumentális szerzemények jellemezték), és ő játszik a gitáron, valamint a billentyűs hangszereken is.

Első sikerét számtalan album követte évről évre, még filmzenét is írt, de mint ő is mondja, a Tubular Bells hatalmas sikerét nem lehetett egyből felülmúlni, így aztán csendes évek következtek, és a sajtó is elpártolt tőle. Mégis időről időre felbukkant valamivel, például az 1990-es Amarok című lemezzel, amely egy igen érdekes album. Olyan dinamikai különbségeket tartalmaz, hogy rá kellett írni a borítójára: nem alkalmas fejhallgatóval történő hallgatásra, mert halláskárosodást okozhat a meglepő hangerőváltások miatt. Nagy élményt nyújthatott angliai koncertje is, ahol saját „harangjait” egyszerre szólaltatta meg a Big Bennel! Úgy tűnik, Mike Oldfield a III.

Tubular Bellsszel ismét nagy sikerek elé néz. Ha a website-on végignézzük a róla készült fényképeket, és megszámoljuk az eltelt éveket, akkor el kell ismerni, hogy elég észrevétlenül múlik el Mike felett az idő, ami talán annak is köszönhető, hogy nem az a fajta zenész, aki folyton mutogatja magát, és ugrál a videoklipekben. Mégis, ez a szívtipróra retusált, profi reklámhirdetéseken látható töprengő alak valójában egy igazán élettel teli, fiatalos lendületű, lelkes muzsikus.

MONEY MONEY MONEY

A tőzsde és a brókercégek online kapcsolata

Szeptembertől változások várhatók a tőzsde és a brókercégek egymás közötti elszámolási-megbízási rendszereinek kapcsolatában. Ezekről a változásokról kérdeztük *Horváth Szabolcsot,* a Procent Befektetési Rt. Internet Üzletágának vezetőjét.

– A nyári hónapokban tapasztalható csendesebb üzletmenet az idén sem maradt el, de az idei nyár a brókercégek életében mégsem tekinthető uborkaszezonnak, a felszín alatt igen nagy jelentőségű változások történtek. A Budapesti Értéktőzsde engedélyezte a brókercégeknek, hogy ügyviteli és elszámolási rendszerükkel kapcsolódhassanak a tőzsdei elektronikus kereskedési rendszerhez, az MMTS-hez.

– Miért, eddig hogyan kerültek be a rendszerbe a megbízások?

– Korábban – biztonsági megfontolásokból – csak floppylemezen kerülhettek be a megbízások a kereskedési rendszerbe, és floppyn került ki a kötéslista. Ez természetesen le is lassította a kereskedés menetét, hiszen a lemezek cserélgetése is időt vett el.

– És most? A biztonsági megfontolások bizonyára nem lettek kevésbé fontosak. Hogyan történhet meg biztonságosan az online kapcsolódás a tőzsde rendszeréhez?

– A tőzsde technikailag kétfajta megoldást kínál a csatlakozásra, amelyek közül a brókercégek választhatnak. Az egyszerűbb kapcsolódási mód esetén az MMTS-terminált a soros kimenetén keresztül hozzákapcsolják a brókercég elszámolási rendszeréhez. A biztonság itt úgy szavatolható, hogy az adatáramlás csak egyirányú lehet: a megkötött megbízások kerülhetnek át egy kábelen keresztül az elszámolási rendszerbe, míg az MMTS-be bekerülő megbízások továbbra is lemezen érkeznek. Ez azt jelenti, hogy a lemezcseréknek csak a felét sikerül megspórolni. Úgy gondolom, hogy ez a megoldás csak átmeneti lehet, hiszen ennek továbbfejlesztésére nincs mód.

– Melyik a másik – feltehetően drágább – megoldás?

– A másik, cégünk által preferált lehetőség az ügynevezett gatewayes megoldás. Ebben az esetben az elszámolási rendszer nem az MMTS-terminálhoz kapcsolódik, hanem közvetlenül a tőzsde központi számítógépéhez és annak adatbázisához. Természetesen a „közvetlenül" nem jelent direkt kapcsolatot, hiszen a két számítógépes rendszer között biztonsági hardverek, tűzfalak találhatók. Ebben az esetben azonban a tőzsdének is sokkal nagyobb a felelőssége, hiszen nem megfelelő elszámolási rendszerek esetén problémák merülhetnek fel, ezért minden egyes rendszert, amely a gatewayes módszerrel szeretne az MMTS-rendszerhez kapcsolódni, auditáltatni, ellenőriztetni kell egy független szoftvercéggel. Az auditálás során bizonyosságot kell szerezni arról, hogy a brókercég elszámolási rendszere semmilyen esetben sem okozhat kárt a tőzsde kereskedelmi rendszerében.

– Milyen előnyei származnak a felhasználóknak a gateway bevezetése esetén?

– A legfontosabb előny a kötésidő csökkenése, hiszen így már tényleg real-time kerülnek be a tőzsdei rendszerbe a megbízások, illetve kerülnek ki a teljesült megbízások az elszámolási rendszerbe. Ezzel a megoldással végre felzárkózhatunk az amerikai, illetve nyugat-európai internetes brókercégek kötésidejéhez. Úgy kell elképzelni, hogy az ügyfél gyakorlatilag közvetlenül a tőzsdei adatbázisba „írhatja" megbízását. Itt is nagy szerepe van az auditálásnak, hiszen csak olyan elszámolási rendszerek kapcsolódhatnak a tőzsdei rendszerhez, amelyek azonnali fedezetvizsgálatot végeznek, és a fedezet nélküli megbízásokat nem engedik be az MMTS-be. Ugyanakkor az üzembiztonság is jelentősen megnő, mert olyan adatokat is fel tudunk használni az elszámolási rendszerünkben, amelyekhez eddig nem férhettünk hozzá. Lehetőségünk lesz automatizált arbitrázsprogramok bevezetésére is, amelyek a tőzsde likviditását növelhetik.

– Mikortól várható a rendszer bevezetése?

– A tőzsdetanács határozata szerint a kereskedési rendszerhez való közvetlen kapcsolódás szeptember 1-jétől lehetséges.

www.procent.hu

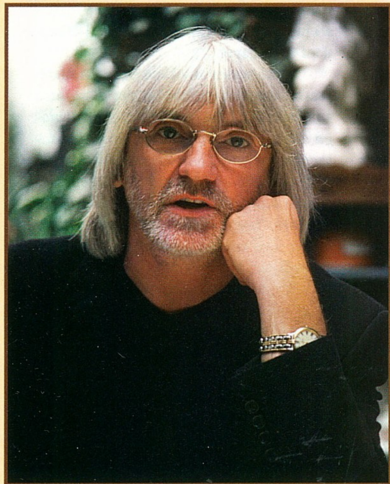
Startol az IBM

A napokban minden eddiginél nagyobb kampányba kezdett az IBM. A kék óriás partnereivel karöltve nem mást kíván elérni, mint elektronikus üzleti megoldásainak gyors elterjesztését.

Első alkalommal jelentkezik az IBM kulcsrakész, cégmérettől független e-business megoldásokkal, amelyekkel elsősorban a kis és közepes méretű vállalkozásokat szeretné célba venni. A hazánkban egyelőre szűznek számító területre – legyen szó akár a cégen belüli kommunikációról, akár a vevő-eladó kapcsolat megreformálásáról – ráférne az „elektronizálódás". Ezek elősegítését, illetve komplett rendszerek felépítését az IBM StarterPack 1, illetve 2 hivatott megoldani. A StarterPack 1 elsősorban azon vállalkozások számára lehet hasznos, amelyek célként tűzték ki az elektronikus levelezés és csoportmunka implementálását. Az ehhez szükséges szoftvert és hadvert az ügyfél egyaránt kézhez kapja (egy sárga Semsonite bőröndben), ráadásul most komoly kedvezményekkel. Az IBM Netfinity 3000-es szervert és a rendszer üzembe helyezéséhez szükséges alkalmazásokat is tartalmazó csomag ára mindössze 1 262 800 forint.

A külső szemlélődő számára ennél látványosabb eredménnyel jár a StarterPack 2 bevezetése. A csomag ugyanis lehetőséget biztosít arra, hogy a vállalkozás akár már egy hónappal a vásárlás után megkezdje az értékesítést a weben, s ami talán még ennél is fontosabb, a rendszer az üzleti igények, illetve a vásárlóktól származó visszajelzések alapján rugalmasan bővíthető. Ezenfelül az IBM Net.Commerce alapú kereskedelmi webhely felállításában minősített „Business Parnterek" segítenek, vagyis nem egyszerű termékárusításról, hanem a tényleges megoldás létrehozásáról van szó, amibe a vállalati rendszerekkel történő integráció éppúgy beletartozik, mint a navigálás optimalizálása vagy a különböző elemzési módszerek megvitatása.

Egyébként augusztus végén induló kampánya keretében az IBM nem csak a hagyományos médiában – a tévében, a rádióban, a nyomtatott sajtóban – kívánja ismertté tenni „e-business csomagjait", hanem az interneten is, bannerhirdetések formájában. Az elkövetkező három hónapban tehát még a csapból is „e-business" folyik, vélhetően a monstre kampánynak ezúttal lesz (az internetezők körében is) kézzelfogható eredménye.

Finálév

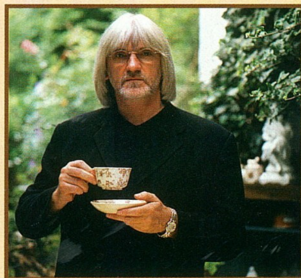
Beszélgetés Tolcsvay László zeneszerzővel

A számítógép tehetsége

A legenda szerint, amikor az Apple Computer Inc. megalakult, azzal a kikötéssel kapta meg a Beatles-fiúk hasonló nevű cégétől a névhasználati engedélyt, hogy nem foglalkozhat zenei felvételek készítésével. Az alku megszületésekor még fel sem merült, hogy néhány év múlva egy zenei stúdióban szinte több lesz a számítógép, mint a hangszer; arról nem is beszélve, hogy egy-egy mai *zenecsiholó* eszköz esetében már azt is nehéz eldönteni, hogy egyáltalán melyik kategóriába tartozik. Ezredvégi beszélgetéssorozatunkban most olyasvalaki szólal meg, aki zenéjében Magyarországon az elsők között használta a komputertechnikát, s – bár nagy hangsúlyt fektet a tökéletes hangzásra és a tiszta zenei formák alkalmazására – ma sem idegenkedik a számítógéptől, sőt saját honlappal is rendelkezik az interneten (**www.tvnet.hu/tolcsvay**). A *régi nótáról* és az új évezred zenéjéről *Tolcsvay Lászlót* kérdeztük.

– Mennyire tekinthető a komputer hangszernek, illetve egyes mai hangszerek Komputernek?

– Hanghullámokból tevődik össze a *Stradivari*-hegedű hangja meg az új, *habos jávorból* készült gitárom hangja is; azaz pontosan követhető és szintetizálható, hogy mennyi benne a *szinuszgörbe,* mennyi a *fűrészjel,* mennyi a *négyszögjel,* és milyen felharmonikusokat tartalmaz. Az a felismerés indította el a szintetizátorok fejlesztését, hogy ha van olyan elektromos eszköz, amivel a hang mérhető, akkor a folyamat megfordításával, azaz a hangkép elektromos *megszólaltatásával* olyan berendezés készíthető, amely bármilyen hangot tud utánozni; de közben az is kiderült, hogy e szerkezetek eddig sosem hallott és semmilyen hagyományos hangszerrel nem utánozható hangokat is elő tudnak állítani. Manapság tehát kétféle szintetizált hang létezik: egyrészt az elektronikus hangszerek sajátos hangeffektusai, másrészt az úgynevezett *sampler*ek hangja. Ezt úgy kell elképzelni, hogy amikor lenyomom a *master keyboardon* vagy a komputer billentyűzetén az „A" hangot, akkor egy bizonyos Los Angeles-i stúdióban tíz hegedűs által feljátszott „A" hang hangképének digitális rekonstrukciója szólal meg. Ennek őse volt a *melotron,* amelyben a billentyű lenyomása után, végtelenített hangszalagról, egy tulajdonképpen a magnóval azonos elven működő szerkezet lejátszotta a zenekar által előre felvett hangokat. De ha még távolabb megyünk az időben, mindig megtaláljuk az adott korok technikai fejlettségének megfelelő megoldásokat a víziorgonától a verklin át a gépzongoráig; sőt, ha megnézünk egy gépzongoratekercset, kiderül: ugyanazt a rendszert, ugyanazt a logikát használta fel a működéshez, mint bármelyik mai zenei szoftver. Ezzel el is jutottunk a számítástechnika másik felhasználási módjához, hiszen amikor kottaképet rakok a komputerbe, vagy a keverőasztal bizonyos funkcióit jegyeztetem meg vele, akkor koordinátori szerepet lát el, technikai és zenei értelemben egyaránt. Olyan ez, mint a repülőgépen a robotpilóta: ott sem a számítógép repül, hanem a repülőgép, a számítógép csak ellenőrzi a feladatokat; a pilóta szaktudásán múlik, hogy mennyit használja a botkormányt és mennyit a komputert. Így van ez a zenében

(folytatás az 52. oldalon)

(folytatás az 51. oldalról)

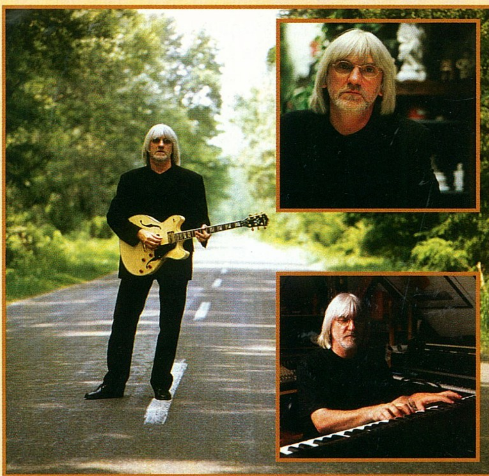
is: amikor a számítógép önálló kezdeményező lesz – azaz, ha valaki kevésbé tehetségesen nyúl a géphez, megtetszik neki egy hangszín, egy effektus, amiből kiindulva hagyja magát a gép által befolyásolni –, akkor torz komputerzene születik, ami lehet érdekes, de biztos, hogy hosszú távon unalmas. Válaszolva tehát a kérdésre: ma már nem lehet szétválasztani a számítástechnikát és a hangszereket, de hogy ez jó vagy rossz eredménnyel jár-e, az a zenészen múlik: aki tehetséges, jó zenét csinál komputerrel is, aki tehetségtelen, az sem szintetizátoron, sem zongorán nem fog értékes zenét produkálni.

– *Érdekes, amit mond, mert néhány hónappal ezelőtt* Koltai Tamás *hasonló gondolatokat fogalmazott meg a színházzal kapcsolatban, és az utóbbi másfél évtizedben ön is sokat dolgozott színpadra; de ha nem nézzük musicaljeit, balettjét, egy átlagos koncert is színpadi műfaj, ami ráadásul tele van technikai trükkökkel. Mi változott ezen a téren a hőskor óta?*

– Szerintem Magyarországon még nem tudjuk a színházi, színpadi elektronikát olyan mértékig használni, hogy attól kelljen tartani, eluralkodik a produkción. A legtöbb rockkoncerten – tisztelet a kivételnek – folyamatos improvizálás zajlik, például a világítóberendezéssel. Egy sportcsarnoki fellépésen a világítótechnikus legjobb esetben megbeszéli, hogy milyen számok lesznek műsoron, de általában a saját elképzeléseit valósítja meg, szemben a nyugati produkciókkal, ahol van idő hetekig próbálni a helyszínen, és megtervezni a színpadi effektusokat. A színházban más a helyzet, hiszen ott a technika szerves része az előadásnak, még akkor is, ha nincs semmilyen különösebb trükk. Kíváncsian várom a Madách Színház új berendezéseit, hiszen tudom, mennyire meg tudja könnyíteni a munkát például az, ha a fővilágosító vagy a hangmérnök csak beteszi a floppyt a pultba, és a potméterek mindjárt beállnak a szükséges helyzetbe. De ez nem jelenti azt, hogy minden gépesíthető, és szükségtelenné válik az ember, csak a mechanikus feladatok egyszerűsödnek le, ami egyúttal gyorsabb munkát is lehetővé tesz. Mondok egy zenei példát. Előfordul, hogy reggel tízkor a próbán derül ki, a színésznek nem jó az a hangnem, amiben a nótát megírtam; egy gombnyomással át tudom tenni az egész kottát egy másik hangnembe, és öt perc múlva folytatódhat a munka. De ettől még kell a színész, aki elolvassa azt a kottát, és el is énekli! A tudást és a tehetséget nem lehet semmilyen géppel helyettesíteni.

– *Azért valami mégis elvész a komputer által, nem? Hiszen a gépi írás sem ugyanaz, mint a kézi...*

– De mégiscsak az a lényeg, hogy mit tartalmaz a levél! Ezzel együtt szeretek kézzel írni és kottázni, sőt szoktam is, hiszen fontos, hogy az embernek a kézjegye rajta legyen. De nagyon jó dolog, hogy egy pár évvel ezelőtti munkát könnyen visszakereshetek, nem kell kutakodnom a papírhegyben, hanem benyomom a floppyt, és mindjárt ott van nem csak a kotta, de a hangszerelésre, keverésre vonatkozó információk is. Másrészt az is igaz, hogy talán éppen ebben van a csapda, hiszen mindezt nem a jól bevált és örökké *dekódolható* papíron tárolom, hanem mindenféle csodákon. És mi van akkor, ha kiderül, hogy a digitális információ nem is olyan örök, mert mondjuk 2003-ban az összes CD letörlődik, vagy minden winchestert megesz valami szupervírus? Akkor bizony gáz van, és megint el kell menni a kínai bölcsekhez, és elölről kell elkezdeni az egészet...

– *A hetvenes években* Jean-Michael Jearre *hatalmas sikereket ért el sajátos komputerzenéjével; koncertjein egymaga állt a színpadon többtucatnyi csodaszerkezettel, billentyűzettel körülvéve, és tényleg valami egészen különleges és egyedi hangzást hozott létre. Ám annak ellenére, hogy akkor úgy tűnhetett, ez lesz a jövő zenéje, nem nagyon akadtak követői.*

– Gondolom azért, mert a többiek nem voltak olyan tehetségesek, mint *Jean-Michael Jearre, Mike Oldfield* vagy *Vangelis*. De fontos megjegyeznem, hogy mi most folyamatosan művészetről beszéltünk, ahol a komputerzene önálló műfajjá vált; művelői csupán mint új technikai eszközöket alkalmazzák elektromos csodáikat. Van azonban egy alacsonyabb szint: az üzlet, a *show-business,* ahol a komputer legyőzte az embert. A hetvenes években ez úgy kezdődött, hogy csak olyan dobosokat alkalmaztak, akik gépszerűen tudtak dobolni, majd amikor valaki kitalálta a dobgépet, többé már a dobos sem kellett. A diszkódivat idején kezdték a menedzserek kitalálni a sztárokat. Nem zenekarok, hanem szórakoztatóipari projektek alakultak, és lassan rájöttek: a komputer sokkal olcsóbb, mint az ember. Ma már mindent meg lehet csinálni számítógéppel, a sztárnak énekelni sem kell tudnia, elég, ha szépen mutat a színpadon, a többit a gép megoldja. A diszkózene korszaka véget ért, de jött helyette a techno meg a nem tudom én, micsoda – a lényeg mindegyikben ugyanaz, most már vizuális effektusokkal dúsítva. Egyébként a huszadik század zenéje a repetitív zene: az örökösen ismétlődő kis motívumocskákból előállított hangzásvilág. Ám ez nemcsak a komputerből jön: az egyformaság, az állandó ismétlés, az uniformizálás mindenben felfedezhető, ezen alapulnak a reklámok, a divatok, a tömegszórakoztatás és a tömegkaja is.

– *Talán meredek a párhuzam, de nekem erről az jut eszembe, hogy*

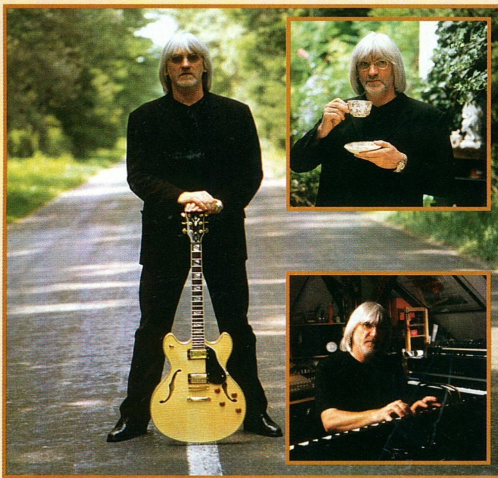
a XVII–XVIII. században is úgy született a népzene – amit ma archaikus értékként tisztelünk –, hogy a nép egyszerű fiai maguk eszkábálta hangszereken, saját szórakoztatásukra utánozni kezdték az urak zenéjét. Ezt az elvet követve a technót és társait korunk népzenéjeként határozhatjuk meg.

– Nehéz megmondani, hogy az utánunk jövő korok mit fognak mai kultúránkból értékként tisztelni. A technót mégsem azonosítanám a népzenével, mégpedig azért nem, mert annak idején azokból lettek a népzenészek, akiknek volt hozzá indíttatásuk, tehetségük, és folyamatos tapasztalással, gyakorlással fejlesztették magukat. Ma bárki, akinek van egy megfelelő számítógépe, tulajdonképpen csinálhat magának zenét – ha ez közelebb viszi az embereket a művészethez, akkor jó. A baj megint csak az, hogy nem a *felhasználó* alkot, hanem azok az egyébként valóban nagyon tehetséges emberek, akik a komputerprogramokat készítik; a többiek megnyomnak otthon néhány gombot, és megszólal ugyan a zene, de az összes német lakásban ugyanaz szólal meg... Ismét itt az egyformaság, az uniformizmus. A „minőség" az eszköz fejlettségétől függ, és nem az ember fejlettségétől: akinek több pénze van, az meg tudja venni a jobb szerkezetet, a drágább komputerprogramot és samplermintát, de bármilyen jó felszerelést vesz, attól még egyszerű *fogyasztó* marad, és nem válik alkotóvá.

– Ambivalens világunkban hasonlóan ambivalens jelenség az internet. Ön az elsők között volt a hazai pályán, aki saját, „hivatalos" honlapot indított. Rá kellett beszélni?

– Csak részben. Nekem ugyan nincs otthon internetem, de a színházban, a koncerteken és a családban is sok fiatallal vagyok körülvéve, látom, mi az, ami foglalkoztatja őket, a zenémről is mindig kikérem a véleményüket. *Fehér zaj* című lemezem felvételeinek idején volt indulóban a magyar internet, egyre többet hallottam emlegetni, néha dicsérően, sokszor elmarasztalóan, de mivel mindig is fogékony voltam az új dolgok iránt, inkább a dicséretekre hallgattam. Egyébként mondok valami meglepőt: a feleségem, *Péreli Zsuzsa* gobelinjei előbb fenn voltak a hálón, mint az én zeném. Igaz, neki nincs saját honlapja, de egy nagyon kedves barátunk néhány kárpitját kiállította internetes galériájában.

– Az ön honlapja viszont már egy designváltáson is átesett, haladva a korral, sőt egy egész lemez is letölthető MP3 formátumban.

– Valóban feltettük a *Müller Péter Sziámival* közösen készített *Kapcsolj át!* című lemezemet. Ennek egyik oka, hogy a cég, amely '93-ban kiadta a CD-t, mára megszűnt, így ehhez az anyaghoz képtelenség boltban hozzájutni, s mivel rengetegen kérték e-mailben, hogy küldjük el kazettán vagy CD-n, úgy döntöttünk: az igények kielégítésének ez a legegyszerűbb módja. Ugyanakkor tagadhatatlan, hogy reklámértéke is van, hiszen azok, akik engem főleg mint *Az első villamos* vagy a *Doctor Herz* és más musicalek szerzőjét ismernek, most egy másfajta zenei arculatommal találkozhatnak. Így nem lesz számukra meglepő most megjelenő lemezem, melynek szövegeit szintén Sziámi írta. Azonban szeretném hangsúlyozni: ez nem jelenti azt, hogy híve lennék annak, ami ma az MP3-mal folyik! Természetesen kifogásaim nem technikai jellegűek, mert persze hogy jó egy ilyen új formátum, amely sokkal rugalmasabb lehetőségeket kínál a zenék terjesztésére, olcsóbbá téve azt; de a magánszorgalomból, illegálisan tömörített zenék dömpingje megölheti a zeneipart. Akik MP3-at meg házilag másolt CD-ket hallgatnak, és közben arra hivatkoznak, hogy túl drágák a bolti lemezek, hiszen egy CD előállítási ára csak néhány száz forint, csupán arról feledkeznek meg, hogy azt a zenét valaki megírta, többtucatnyi ember elmuzsikálta, felvette, borítót tervezett hozzá, becsomagolta és így tovább. Az illegális másolatok terjesztése egy idő után ahhoz vezet, hogy nem lesz pénz új felvételek készítésére, és akkor már másolni sem lesz mit.

– Ezzel együtt azért ön bizakodóan tekint a jövő évezredre?

– Pillanatnyilag azt látom, hogy a világ fejlődése az úgynevezett racionalitás mentén zajlik, de közben szép lassan eltűnik a dolgok mögül az ember. Ha elkezdünk végighaladni egy óriásvállalat vezetőin, sorban felfelé, a végén eljutunk egy légkondicionált irodába, valahol a világ másik végén, ahol találunk egy *chairmant,* akinek már fogalma sincs arról, mi történik, mondjuk, budaörsi áruházában. A félelmetes tőzsdén hatalmas pénzek forognak, veszed a részvényeket, de közben nincs mögötte *valóság,* a bányában már nem dolgozik senki; a menedzser beüti a számítógépébe az adatokat, és attól várja a jó döntéseket; és mindemellett a világ egyik fele koleszterinszegény ételeket eszik, hogy fogyjon, a másik fele meg éhezik. Nem kell pesszimistának lenni ahhoz, hogy lássam: itt valami nincs rendben. Lehet, hogy ezt kéne betáplálni egy nagy komputerbe, hátha tud valami jó megoldást, de az is lehet, hogy csak tudomásul kellene vennünk: a számítógéppel szemben mi biológiai lények vagyunk, ételt veszünk magukhoz, salakanyagokat bocsátunk ki, és miközben a gulyásleves metamorfózison megy keresztül, a fejünkben esetleg egy vers születik, vagy zene, vagy csak egyszerű gondolatok, érzelmek. Meggyőződésem, hogy minden ellenkező híreszteléssel szemben a jövő évezredben is ezek lesznek a meghatározó dolgok életünkben.

Kis Ervin Egon
kegon@relax-magazin.com

Cyberteóriák

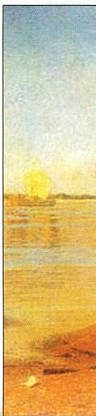
Elméletek és elemzések az internetről

Az internet úgy igazából 1995-ben mutatta meg először az erejét, 1997 elejére visszavonhatatlanná vált, hogy a hálózati világgal valami egészen ígéretes kaland kezdődött, 1999-re pedig már le is tisztultak annyira az erővonalak, hogy majdnem világosan lássunk a változások három nagy problématengelye, az üzlet, a politika és a kultúra alapdilemmáival kapcsolatban. Ez alatt az öt év alatt több mint száz könyv, sok ezer tanulmány, cikk, esszé és programnyilatkozat rugaszkodott neki, hogy fontos felismeréseket és összefüggéseket fogalmazzon meg a netről, olyan szövegek formájában, amelyek lehetőség szerint egyszerre eladhatók és társadalomelméletileg is értékesek. Sorozatunkban ezekből az útkeresésekből mutatjuk be a legérdekesebbnek tűnőket, a leginkább vitára serkentőket.

A hálózatiság mint elméletszervező modell

(Manuel Castells: Az információs korszak: gazdaság, társadalom, kultúra I–III.)

Féltve őrzött UUNetes baseballsapkámat teszem fel tétnek, ha tévedek: véleményem szerint nincs már messze az idő, amikor egy (közép)iskolás tankönyvben először feltűnik majd az *információs társadalom,* az *információs korszak* vagy a *hálózati kultúra* kifejezés. Arról, hogy egy egész fejezet foglalkozzon ezekkel a kérdésekkel, kicsit talán többet kell várni, de ha megszületne, és mindössze egyetlen „nagy név" szerepelhetne benne, akinek a munkásságára a témakör kapcsán hivatkozhatna a tankönyvszerző, az minden bizonnyal *Manuel Castells,* a népszerű és ünnepelt spanyol társadalomkutató lenne.

Castells nagy, háromkötetes, több mint másfél ezer oldalas könyvét talán túlzás a „21. század klasszikusának" nevezni (mint *Alain Touraine* teszi), vagy „*Marx* Tőkéje elé helyezni" (mint *Peter Hall* kezdeményezi), az azonban kétségtelen, hogy több okból is korszakalkotó munkáról van szó.

Először is messzemenően igaznak tűnik az az állítás, hogy a téma *nagykorúvá avatását* köszönhetjük neki. Noha már a hatvanas évek elejétől sorjáznak a közlemények, tanulmányok és könyvek az információjelenség, illetve az információ- és tudástechnika társadalomátalakító hatásáról, az „információs társadalom" tudásvilágának művelése sokáig afféle utópisztikus bolondériának tűnt a szociológia és a politikatudomány műhelyei és tudós társaságai felől nézve, amit jólesően lekezelő fordulatokkal lehetett a „zsurnalizmus", a „zavarosság" vagy a „periférikus mivolt" jelzőivel illetni. Jött Castells és „Az információs korszak", s a fanyalgókból méltatók, a bírálókból rajongók, az ironikus élcelődőkből szorgos és buzgó kutató-napszámosok lettek.

Másodikként azt kell kiemelnünk, hogy ezt a nagykorúsítást Castells *szintézisalkotással* érte el: átfogó rendszert hozott létre, amelyben a jelenségeknek olyan széles körét vizsgálja maradéktalanul és mégis egymással összekapcsoltan, hogy olvasói méltán érezhetnek minőségi változást az információs korszakról értekező mégoly szellemes és eredeti elemző elődökkel összehasonlítva is.

Harmadsorban pedig érdemének megfelelően kell kezelnünk a szintézisalkotás legfontosabb mozzanatát, a *hálózati elvet* is. Noha *James Martin* már több mint húsz éve a „behuzalozott társadalomról" értekezett (The Wired Society, 1978), Castellsnél merészebben talán senki sem fogalmazott ez ideig a hálózatiság központi szerepét illetően.

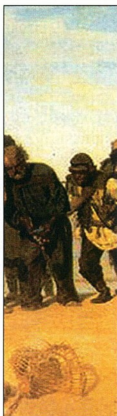
„A történelem során első ízben a gazdasági szerveződés alapvető egysége nem valamiféle alany, akár egyedi (mint a vállalkozó vagy

a vállalkozói család), akár kollektív (mint a tőkés osztály, a társaság, az állam). [...] A hálózat az egység – a hálózat, melyet szubjektumok és szervezetek sokasága-sokfélesége alkot, s mely állandóan módosul a környezethez és a piaci struktúrákhoz alkalmazkodva...” (I. kötet, 198. o.)

„A hálózatok alkotják az új társadalmi morfológiát, s a hálózatképző logika terjedése lényegesen módosítja a termelés, a tapasztalat, a hatalom és a kultúra működését és kihatásait. [...] Az áramlások hatalma fölébe kerül a hatalom áramlásainak.” (I. kötet, 469. o.)

„A társadalom nem minden dimenziója és intézménye követi a hálózati társadalom logikáját, mint ahogyan az ipari társadalmak hosszú időn át az emberi létezés számos preindusztriális formáját magukba foglalták. Azonban az információs kor minden társadalmát áthatja, más-más intenzitással, a korábbi társadalmi formákat elnyelő és alávető, dinamikus expanziójú hálózati társadalom átfogó logikája.” (III. kötet, 350. o.)

A hálózati társadalom *(network society)* kifejezés nem Castells eredeti kategóriája, de pusztán azzal, hogy nem önmagában álló terminológiai találmányként kezeli és használja, hanem egy még átfogóbb szerkezet egyik elemeként tekint rá a hálózati vállalattal *(network enterprise)* és különösen a hálózati állammal *(network state)* együtt, szemléleti fordulatot hajt végre. A nagy kérdés immár nem a társadalom alrendszereinek hálózatosodása, hanem a *hálózat mint létezésmód aktualizálódása a különböző alrendszerekben* (hasonlóképpen az evolúciókutatás nagy fordulatához, amikor

is az önálló vizsgálati alannyá tett evolúciós részrendszerek helyett maga az evolúciójelenség lett a vizsgálat alanya, s vált minden valóságos részrendszer ennek megnyilvánulási formájává).

A *hálózati vállalat* Castells meghatározásában az összekapcsolt, de mégis autonóm és egyidejűleg máshová (más hálózatokhoz) is tartozni tudó szervezetek metszéspontrendszerének a túlélést biztosító (és a kizárással mások túlélési esélyét csökkentő), állandó önújraszervezésre képes alakzata. A hálózatba szerveződés révén horizontális és vertikális kapcsolati terek alakulnak ki, s mindez végtelenül rugalmassá teszi a termelést, minden szinten csökken a bizonytalanság, a hálózatosodás pedig kiterjed a cégközi térre is.

„A gyors technológiai változások közepette immár a hálózatok, nem pedig a cégek a tényleges működő egységek... A hálózati vállalat az információs/globális gazdaság kultúrájának nyersanyagát készíti: jeleket javakká alakít, tudásfeldolgozással.” (I. kötet, 171–172. o.)

Castellsnél a *hálózati állam* az állam új formája, a maga geometriailag változékony szuverenitásával, végső soron nem más, mint a politikai rendszerek válasza a globalizáció kihívásaira...

„Alighanem mindmáig az Európai Unió a legvilágosabb megnyilvánulása e keletkezésben lévő, az információs korra valószínűleg jellemző államformának. Ezt az államot az autoritásnak (azaz végső soron a legitimált erőszak alkalmazásának) egyfajta hálózat mentén történő megosztása jellemzi [...] tekintet nélkül [...] az aszimmetriákra, az európai hálózati állam különböző csomópontjai kölcsönös függőségi viszonyban állnak egymással, úgyhogy egyetlen csomópont sem veheti semmibe a többieket – még a leghatalmasabb a legkisebbet sem – a döntéshozó folyamatban. Ha bizonyos politikai csomópontok így tesznek, az egész rendszer megkérdőjeleződik. Ebben áll a különbség a politikai hálózat és a központtal bíró politikai struktúra között. (III. kötet, 332. o.)

A hálózati elv mindenütt jelen lévő „közös nevezője” már Castells korábbi munkáiban is az „áramlások tere” *(space of flows)*. A térbeli kötöttségeknek és a lokális meghatározottságoknak a megnövekedett összekapcsolhatóság következtében felszakadozó szerkezete egyszerre értelmezi a társadalom, a gazdaság és a politika új működésmódjai mögött felsejlő minőségeket.

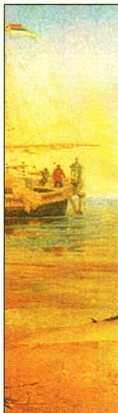
Castells persze tudja, és meg is említi, hogy az információ áramlása (a legtágabban értelmezett ismeret- és tudásközlés) minden korábbi társadalmi mozgásnak meghatározó összetevője volt, s ezért nála az információs kort nem is „a tudás és információ központi szerepe” jellemzi, hanem „a tudás és információ alkalmazása tudásgerjesztő és információfeldolgozó/kommunikációs eszközökre”. Vagy még pontosabban: a tudás alkalmazása magára a tudásfolyamatokra. Látszatra zsonglőrködik a szavakkal, valójában egy nem akármilyen világtörténelmi fordulat előszelével legyint meg minket: gondoljunk csak annak az egykori innovációnak az erejére, amely az *eszköztől* (mint valami mást létrehozó céltárgytól) a *szerszámig* (az eszközzel eszközt készítő

(folytatás az 56. oldalon)

(folytatás az 55. oldalról)

céltárgyig) vezette a hajdanvolt emberi közösséget...

E különbségtétel segítségével könnyen értelmezhető a hálózati elv lecsapódása a kultúrában. Az „eszköz" a média (amely ebből az eszközlétből nem tud kilépni), a „szerszám" a kulturális kód, amellyel a jelentések termelődnek, és a jelképek manipulálódnak. Az információ korának hatalmi harcai ezért öltik kulturális harc formáját, amelynek terepe a média, ahová a kulturális kódok a maguk változatos közlekedőedény-rendszerén (képek, közlemények, ikonok, véleményformálók stb.) keresztül belépni törekszenek. Ezért tekintheti Castells a médiában a maguknak mind nagyobb teret szerző alternatív társadalmi-politikai-környezeti-szexuális mozgalmakat az új, hálózati világ „legigazibb" előfutárainak.

Abból azonban, hogy ezek a mozgalmak és a kulturális kódok formálására törekvő gazdasági és politikai szereplők, de maguk a polgárok is ezen a sajátos médiakörnyezeten keresztül igyekszenek maguknak utat találni a nyilvánossághoz, még nem következik, hogy ez a közeg teljesen átalakítaná magához a valósághoz való viszonyunkat. Castells legproblematikusabb kategóriájának a „valóságos virtualitást" *(real virtuality)* tartom, amely alig megy túl az egyszerű *virtual reality* szójátékon. Annál ugyan el lehet időzni, hogy mekkora a hatása ennek az új környezetnek, de hogy valóságos virtualitáson Castells nyomán olyan rendszert értsünk, amelyben a valóság maga (vagyis

az emberek anyagi/szimbolikus léte) *„teljesen belemerül egyfajta virtuális képi környezetbe, a fantázia látszatvilágába, ahol a szimbólumok nem puszta metaforák, hanem átfogják a valóságos tapasztalatot is"* (III. kötet, 350. o.), ahhoz nem elég divatosnak lenni. Castellst nem menti, hogy ezt a gondolatot – szójáték nélkül – nálánál sokkal színvonaltalanabbul is képviselik (ők nemsokára meg is kapják majd a magukét valamelyik következő folytatásban), de mégsem volna ildomos Az információs korszaktól a kritika hangján búcsúzni. Fogalmazzunk tehát úgy, hogy a könyvnek akkora az intellektuális sodrása, hogy számtalan kisebb-nagyobb pontatlansága ellenére is az alapművek sorába kívánkozik: ismerünk eredetibbet is, izgalmasabbat is, de mind közül talán ezt volna legnagyobb öröm mihamarabb magyarul is megjelenni látni.

Irodalom: *Manuel Castells:* The information age: economy, society and culture I–III., Blackwell, 1996, 1997, 1998. Aki mélyebben akar megismerkedni a művel, és az interneten keres segítséget, forduljon az eredeti szövegekből készített szemelvény-gyűjteményhez (**www.uniworld.hu/Kurzusok/Nyiri/nyiri.html**) vagy még inkább a Castellsről szóló magyar nyelvű irodalom zászlóshajójához, *Nyíri Kristóf* alapos és termékeny elemzéséhez, ahonnan a Castells-szövegek zömét idéztük (**www.uniworld.hu/Nyiri/castells.htm**). Jó áttekintés még *Csorba József:* Az információs társadalom irodalma: Castells az Információ koráról c. recenziója (**www.inco.hu**).

Z. Karvalics László

A III. kötet (The End of Millennium – Az évezred vége) címlapján Repin volgai hajóvontatói azokat kívánják jelképezni, akik kívül rekednek a hálózati társadalmon

TÜV
CERT
DIN EN ISO 9001
Zertifikat: 75.100.5915
TÜV Rheinland EUROQUA

Pályázat

Mostani lapszámunkban megint lezárul egy pályázati szakasz, majd októberben újra indul a féléves periódus. Az elmúlt félévben megjelent legjobb webrecenziókért a pályadíjakat, ahogy szoktuk, a Compfair kiállításon adjuk át. (A névsort a következő Internet Kalauz közli.) Azok, akik webes élményeiket meg akarják osztani másokkal, továbbra is küldhetik írásaikat (ékezetekkel ellátott, a magyar helyesírás szabályai szerint megírt cikkeiket, mondjuk, .rtf kiterjesztésű formátumban) a prim@prim.hu címre, s ezekből a legjobbak majd a tavaszi Info kiállításon kapnak díjat.

Nézzük, mi érkezett nyáron!

Mátrix

avagy Keanu Reeves jött, látott és győzött!

No meg természetesen a számítógép, hiszen ebben a győzelemben a színész csak kellék volt.

Mi az a Mátrix?

Neót *(Keanu Reeves)*, a komputerhackert nem érdekli a kérdés. 1999 van, és ő a komputeres adatrablók egyszerű életét éli. Mindaddig, amíg egy rejtélyes idegen rá nem ébreszti, az élete függ tőle, hogy rájöjjön a Mátrix titkára: arra, hogy semmi sem igaz. A film egy kérdésre ad választ: milyen is lehet a cybervilág?

Nos, itt mindenki azt csinálhat, amit akar. Nem tud helikoptert vezetni? Semmi baj, kér egy programot! Ilyen elven akár létrejöhet a cyberszex is.

A kiváló színészi alakítások mellett az effektusok és a technika is magáért beszél. Az alkotók szenzációsan teremtettek meg egy igazinak tűnő álomvilágot, melynek magja a Mátrix. A különös műfajú cyberkungfu-thriller a jó öreg Amerikában minden bevételt elhalászott a konkurens filmektől meg persze a nézőktől, igaz, azért a Star Warst nem múlta felül, viszont 4 hét alatt így is 118 milliót hozott az alkotóknak. A film olyannyira sikeres, hogy készítői már a folytatáson gondolkoznak, végül is a téma kimeríthetetlen, és jó trükkökkel, effektusokkal folytatható.

Hogy miről szól a film? Hát ez bizony nem egyszerű történet: hősünk ráébred, hogy a világ már ezer éve elpusztult, és a valóságnak tűnő világot számítógéppel szimulálják. Neo szembe akar nézni a valósággal. Mellette vannak néhányan, akik a programon kívül, a komputerek uralta világban bujkálnak. Az emberek között viszont a gépek emberformát öltött ügynökei rejtőznek. Mindannyian azt a prófétát keresik, aki a legenda szerint eljön majd, és visszaadja az embereknek a Földet – s most mindannyian Neóra vadásznak.

Maga a történet nem sok újat mond a lelkes mozinézőnek: adva a jó és a rossz, s a jó győzedelmeskedik a rossz felett.

Viszont emellett az alkotás egésze a komputer világában játszódik, és a jövőről egy érdekes víziót kapunk. A jó öreg Amerikában persze nem ez a film az első ilyen, hasonló volt a szintén Keanu Reeves főszereplésével készült Johnny Memonic – A jövő szökevénye című alkotás is, igaz, utóbbi jócskán megbukott, amellett, hogy szintén kiváló trükkökkel büszkélkedhetett. Tanulság: a komputer nem old meg mindent, szükség van néha a megfelelő színészekre is.

A Mátrix, akárcsak filmtársai, szintén megtalálható az interneten weblap formájában, a kíváncsi érdeklődők az érdekes hírek mellett még számos relikviát, könyvet, filmzenét is megvásárolhatnak az **www. amazon.com** széles választékú áruházában.

Jónap Tamás

Dumaparti az interneten

Rengeteg hely van, ahol az interneten cseveghetünk, ez nem is érdekes. De az, hogy a billentyűzetünket félredobva, egy mikrofonnal a kezünkben beszélgethetünk, már nagy újdonság. Ezt a fantasztikus lehetőséget a népszerű Excite kínálja (**www.excite.com**).

A főoldalon válasszuk a Voice Chat lehetőséget, és döntsük el, hogy melyik szobában szeretnénk beszélgetni. A böngészőnk letölt egy modult, és kezdődhet a csevely. Ha valaki eddig drága pénzen internettelefon beszerzésén törte a fejét, az feleslegesen tette, hiszen készíthetünk saját szobát, és ismerőseinkkel akár konferenciabeszélgetést is tarthatunk.

Nincs öröm üröm nélkül, természetesen a Voice Chatnek is vannak hátulütői. Ha egyszerre sokan kezdenek beszélni, akkor csak hangzavar lesz az egészből, és a minőség nem teljesen ugyanaz, mint egy márkás telefon esetében.

De ne feledjük: a PC-s eszközök is egyre jobbak... S ha valakinek nincs hozzá való hardvere (hangkártya, mikrofon, hangfal), az se keseredjen el, hiszen a **www.prim.hu/aruhaz/** címen beszerezhetjük ezeket a kellékeket :-).

Novák Áron
novaak@elender.hu

„Tégy egy lépést a békéért – tiéd az első lépés”

(www.EuroPeacerun.com)

A jelenleg New Yorkban élő, indiai születésű guru, *Sri Chinmoy* találta ki, s alkotta meg a békefutás alapgondolatát: mindenki futhat – akár egy-két lépést, akár több száz kilométert – azért, hogy Földünk békésebb legyen.

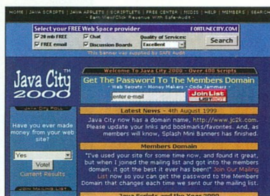
Idén – az ezredfordulóra való tekintettel – egy tizenkét fős nemzetközi csapat egész évben fut; utazásukat január 1-jén Lisszabonban kezdték, s december 31-én érkeznek meg Londonba. Magyarországon öt pontról indultak csapatok; a nemzetközi team a Győrtől futókhoz csatlakozott Komáromnál, s velük együtt indult a fővárosba, a Vörösmarty térre, ahol az ország többi futójával találkozott július 31-én este. Útközben csodálatos volt látni, ahogy az emberek, akik észrevettek bennünket, első meglepődésükből feleszmélve elkezdtek békejelet mutatni, integetni. Talán az ő életükön is változtatott egy kicsit az a pillanat, amikor meglátták azt a többtucatnyi embert, aki rájuk mosolygott, integetett nekik futás közben. Útközben minden községben, faluban, városban szeretettel fogadtak minket, fáklyánkra rákötötték településük szalagját, s többször a fogadásunkra érkezett politikus is megtett velünk egy pár métert. Nem egy helyen sok helybéli is csatlakozott hozzánk, hogy fusson velünk egy kicsit. Közben, akik elfáradtak, felültek a mögöttünk haladó buszra, felfrissítették magukat s beszélgettek. Nagyon jó hangulatban tettük meg ezt a sok-sok kilométert, s végül fáradtan, de nagyon boldogan érkeztünk meg a fővárosba, ahol egy kis ünnepség keretében *Schmitt Pál, Egerszegi Krisztina, Kőbán Rita* és politikusok, szimpatizánsok fogadtak bennünket. Ezután mindenki elindult haza, lelkében csodálatos emlékek sorával, melyeket soha életében nem fog elfelejteni.

Pőcze Balázs
www.extra.hu/b.ka

Kávéváros 2000

Szinte mindenki hallott már a Java nyelvről. A **javacity2000.cyberhost.com.au/** oldalon scriptek és appletek tömegét találjuk.

Programozók előnyben! Van levelezőlistájuk, ahol az újdonságokról értesítenek minket. Nagyon jó megoldás, hogy az adott fájl mellett ott van azoknak a böngészőknek az ikonja, amiben tesztelték. Az alábbi kódfajtákból lehet válogatni: Alerts And Prompts, Buttons, Forms and E-mail, Clocks, Calendars, Calculators, Date, Color Scripts, Games, Image Scripts, Navigation/Menus, Passwords And Security, Scrolling Text, Status Bar Scripts, Web Page Utilities, Hack-Crash-Bomb, Misc, Ascii Animation. Egy kategóriában általában több tucat kódot helyeztek el.

Az oldalak letöltése kifejezetten lassú, viszont a felület szép, és külön menüpont szolgál a script ellopására, ami nem minden helyen adatik meg.

Kellemes kávézást!

Novák Áron
novaak@elender.hu

Magyarország, a (sport)világ közepe

Magyarországon nem csak a mieinkért, hanem bármely ország rokonszenves, jó teljesítményt nyújtó sportolójáért vállalják a szurkolók, hogy két napig ne legyen hangjuk a sok kiabálás, buzdítás után. Talán ez a tény is közrejátszott abban, hogy hazánkat több világ- és Európa-bajnokság színhelyéül választották.

Tavaly az atlétika szerelmeseinek kedveztek, hiszen a Népstadionban nemegyszer több mint húszezer ember drukkolt kedvenceinek. A rendezvény weboldala azóta is él a **www.bud98athletics.hu** címen. Idén már magunk mögött tudhatunk egy ritmikus sportgimnasztika Európa-bajnokságot, illetve egy nagyon jól megszervezett, nagyon sikeres öttusa-világbajnokságot. Férfiaknál váltóban *(Hanzély, Sárfalvi, Balogh)*, csapatban és egyéniben is *(Balogh Gábor)* a dobogó legfelső fokára állhattak versenyzőink, míg a hölgyeknél *Vörös Zsuzsa* lett a világ legjobbja. Az utolsó nap fenomenális hangulata koronázta meg az egész eseményt, amely kétségkívül szinte tökéletes volt, csakúgy, mint az esemény hivatalos honlapja: **www.pentathlon.hu**.

Az öttusa után következett a maratoni kajak-kenu világbajnokság, majd jöttek a fogathajtók, és ki tudja, mit tartogat még az esztendő...

Hogy mindez hogy kapcsolódik az internethez? Elég egy pillantást vetni a fent említett oldalakra, és rájövünk: ahol a verseny profi, ott a weboldalnál sem lehet alább adni...

Pőcze Balázs
bpocze@matavnet.hu

Star Wars

avagy megint győzedelmeskedik a számítógép

Nagyon-nagyon régen, egy távoli galaxisban...

22 évvel ezelőtt ezek a szavak a világ összes mozivásznán felvillantak, és egy új legenda született. Több százmillió ember csöppent egy olyan világba, amely szinte elképzelhetetlen módon befolyásolta életét.

A csillagok háborúja, A birodalom visszavág, A Jedi visszatér – és mindhárom film külön kiadásai két generáció számára is meghatározó eseményekké váltak. A gyorsan pörgő események az új és izgalmas univerzumban, a csodálatos képek és alakok, a határtalan humor. A filmek számtalan néző számára örökzöld témát elevenítettek fel, azaz a konfliktusokat a jók és a rosszak, a gépek és az emberek között, a hősiesség ünneplését és az egyénben rejlő kimeríthetetlen lehetőségeket.

A Star Wars monda egy modern, mai mese, *George Lucas* képzeletének kivetítése. Lucas mindent beleadott ezekbe a filmekbe, az amerikai popkultúrát, a westernfilmek hangulatát és a japán szamurájlegendákat. A Star Wars az amerikai reakció a Watergate-ügyre, Vietnamra és a nemzet belső zűrzavaraira, amelyek mindent megtettek annak érdekében, hogy a kiábrándult amerikaik szemében a hősiesség szellemét aláássák.

Szóval itt az új Star Wars! A valóságos tömeghisztéria a lehetőségek hazájában, Amerikában, május 19-én, szerdán hajnalban kezdődött. A fanatikusok egész Európából özönlettek Amerika számos államába, hogy megnézzék a nem mindennapi filmet.

Szó, ami szó, az internetes honlap (**www.starwars.com**) sajnos ez ideig nem tudta kielégíteni a filmőrülteket. A történet mindenki számára tartogat egy-két újdonságot, legyen az illető Star Wars-rajongó vagy csak egy kíváncsi szemlélő. Amerikában tehát minden a Star Wars körül forog. Személyes élményem a film mellett az volt, amikor egy áruházban megláttam az eddigi relikviák mellett egy Star Wars-cipőt és egy női alsóneműt. Mondhatom, eléggé meg voltam lepődve. Egyébként az amerikai kisgyerek mindent megkap, amit csak akar, és ez nemcsak erre az alkotásra igaz. Hiába, nagy ország – nagy lehetőségek, Magyarország pedig kis ország – korlátozott lehetőségekkel. Ezért egyáltalán nem meglepő, ha nálunk nem minden relikvia jut el a nagyérdeműhöz.

A film két kulcsfontosságú bemutatóját már nálunk is egyre több helyen láthatjuk (2-2 percben). Természetesen Lucas most is rengeteg trükköt és speciális effektust vonultatott fel, amelyek még jobban kihangsúlyozzák az alkotás sikerét. A fent említett internetsite mellett még a movieweb (**www.movieweb.com**) is kiszolgálja a fanatikus rajongókat: képekkel, a szereplők neveivel és egy-két technikai információval lehetnek általa gazdagabbak. Szóval a The Phantom Menace-t fogadó várakozás már réges-régen földöntúli dimenziókba emelkedett. Az első epizód magyarországi bemutatója egész biztosan szeptember 16. Most a Star Wars első részében, Baljós árnyak címmel, Lucas visszavisz bennünket a kezdetekhez, ahol Dart Vader egy reményteljes kilencéves kisfiú (Anakin Skywalker néven), és Obi-Wan Kenobi egy elszánt fiatal jedi-lovag. Az első rész Anakin díszletekben, kosztümökben és csodás tájakban gazdag útját követi. Lucas sokat bajlódott az előző részekkel, mert a hang- és képhatások eléréséhez szükséges technika még nem állt rendelkezésre, a határidők nagyon szorosak voltak, a pénz meg kevés. Két évtizeddel később azonban a modern technika lehetővé tette számára álmai megvalósítását.

A film bevétele Amerikában már meghaladta a 105 millió dollárt, és érdekesség, hogy a többi film sem sokkal maradt le, A múmia című alkotás egyenesen a Star Wars felé halad, legalábbis ami a bevételt illeti. Lucas már megint bebizonyította, hogy zseni, nem elhanyagolva az Industrial Light And Magicet sem, hiszen a cég emberei mindent megtettek annak érdekében, hogy az alkotás technikailag tökéletes legyen. Tehát a második dicséret az emberek mellett a számítógépé – bizony, ilyen technikai kivitelezést e gép nélkül nehezen lehetett volna megvalósítani, George Lucas zsenije eme „szerkentyű" nélkül csak félsiker. Számítógéppel viszont totális!

A fent említett két webhely mellett ajánlhatnék még több oldalt is, viszont nem tehetem, mert több ezer címről van szó, elég, ha a kedves olvasó a jól megszokott keresőkre állítja az egeret, és keresgél a több ezer site között. Aki még a hazai bemutató előtt megnézi a filmet, annak csak gratulálni tudok, aki pedig vár, annak ajánlom a hazai és külföldi médiát. Gondolom, vannak olyan rajongók, akik a nyári szünidőt kihasználva eljutottak egy-egy szomszédos országba, hogy minél hamarabb megnézzék a filmet...

Jónap Tamás

Rövid cím honlaptulajdonosoknak

Rengetegen szeretnének domainnevet regisztráltatni maguknak, de addig is, amíg nincs meg rá a pénz, itt az Ini.hu, amit a **www.ini.hu** címen érhettek el.

Mit nyújt ez az oldal a honlaptulajdonosoknak?

Ha regisztráltatod magad, kapsz egy rövid címet, amit akármilyen URL-hez hozzácsatolhatsz. A honlapod címe www.honlapneve.ini.hu lesz. Ez sokkal rövidebb, mint az ingyenes szolgáltatók által biztosított cím.

Az oldal még csúcsidőben is tisztességes elérési sebességgel rendelkezik, s egy felhasználónévvel akárhány címet regisztrálhatsz.

A hátrány sem marad el: a megszokott reklám. Kedves figyelmesség, hogy kiválaszthatod, pop-up ablak vagy egy keskeny sáv formájában kéred-e :-).

Novák Áron
www.hunqbasic.ini.hu

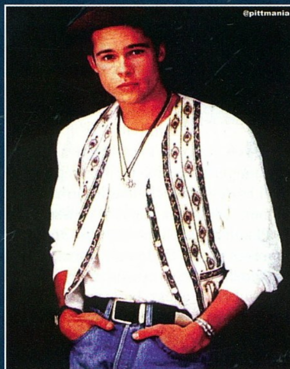
Rajongásunk

avagy egy testvérpár kedvencei

Az interneten nem megy ritkaságszámba, ha valaki a kedvenceiről készít honlapot – így tett a két lánytestvér, *Judy* és *Mary* is. Akikért rajonganak: *Brad Pitt, Jared Leto, River Phoenix, Gwyneth Paltrow, Chris O'donnell, Cameron Diaz, Uma Thurman, Ethan Hawke* és *Edward Norton.* Mind fiatalok, de máris jó pár filmen túl vannak – egy sajátos életérzést képviselnek, önálló generációt jelentenek az amerikai filmiparban, a 90-es évek sztárjai. Szinte mindegyiküket ismerjük a moziból, videóról vagy az újságok hasábjairól. Az életrajzukon kívül képeket, filmográfiákat és autogramcímeket is találunk az oldalakon. Nézzünk a webre feltett kedvencek közül néhányat!

A csókkirály

Brad Pitt (**www.extra.hu/judy/brad-hu.html**) 36 éves, de most is igazi szívtipró. Több filmben láttam már, de a legjobban a Hetedikben és az Interjú a vámpírralban tetszett, alakítása felejthetetlen. Kíváncsian olvastam bele életrajzába, ahol Judy ezt írta róla:

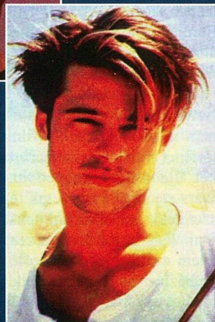

„...az Oklahoma állambeli Shawneeben született. Középiskolai tanulmányait a helyi Kickapoo Gimnáziumban végezte, igen jó eredménnyel. Lelkesen vetette bele magát a diákönkormányzat munkájába, részt vett a vitakörökben, és bátran kiállt az igazáért, egyszer a vita hevében egyik tanárát még pofon is vágta. Társaitól a Pitbull nevet kapta. Tagja volt az énekkarnak és a színjátszó körnek, aktívan sportolt. Kedvence a baseball volt (egy ütés nyomait még mindig őrzi a mellkasán), de gyakran teniszezett, és szívesen sátorozott Ozark hegyeiben (ennek a szenvedélyének ma is gyakran hódol: távol mindentől és mindenkitől – azt hiszem, érthető). Zeneszeretetében odáig vitte, hogy barátaival alakított együttesével, a Brief Boysszal saját költésű dalokkal boldogította a zenére vágyó városka lakóit a koncerteken, egy szál alsógatyában. A lányok már korán felfigyeltek rá, és csakhamar ő lett a bulikon a csókkirály." Ezt nem is olyan nehéz elképzelni róla...

Azután tovább tanult, a columbiai Missouri Egyetemen, mégpedig újságírást, de az iskolát nem fejezte be. *„Egyik tanára így nyilatkozott róla: »Brad elég gyakran zavaros és bonyolult dolgokba kezdett, de mindig pompásan megoldotta azokat«. Más tanárok azonban kevésbé voltak elnézőek újító törekvéseivel szemben, így 1987-ben – amikor már csak két hete hiányzott az*

tárgyai: a sztárok

egyetem elvégzéséhez – elege lett." Az egyetem alatt volt egy súlyos autóbalesete, ami miatt átértékelte addigi életét. És a kalandok tovább folytatódtak...

„Szüleinek és barátainak azt mondta, hogy beiratkozik a pasadenai Művészeti Főiskolára, és festészetet tanul, de ez a terve hamar csődöt mondott. Helyette cigarettát kóstoltatott a járókelőkkel, vagy óránként hét dollárért csirkének öltözött az El Pollo Loco (Bolond Csirke) étteremlánc népszerűsítésére, később sztriptíztáncosnőket fuvarozott Los Angelesben."

Majd beindult a karrierje, több díjat is kapott: 1993-ban az év reménysége volt, kétszer lett a legvonzóbb férfiszínész, egyszer a legjobb férfi mellékszereplő, valamint férfiszínész, és megkapta a legnagyobb alakítás díját. De kevésbé hízelgő díjat is kapott: *Tom Cruise*-zal közösen övék lett a legrosszabb duó címe az Interjú a vámpírral c. filmért.

A Brad-site-on az életrajzrészben érdekes fotókra bukkanhatunk: nemcsak szüleit ismerhetjük meg, hanem láthatjuk 18 hónapos korában, de ott van érettségi-tablóképe is. Böngészhetünk még a róla szóló filmográfiában, és a Képek felirat alatt négy fotóalbumban további fényképeket találunk, köztük magyar újságok címlapfelvételeit is. Az Interjúk rovatban eredeti interjúk és idézetek olvashatók Bradről, illetve Bradtől írott formában, angolul, magyarul, németül és olaszul, de több interjúhoz eredeti hang-, kép-, video- és mozgófilm-anyag is tartozik.

Érdemes bekukkantani az Image webrészbe, ami tovább árnyalja a képet a népszerű színészről: megtudhatjuk például, Pitt miért olyan, mint egy telefonkönyv. A tévében és mozikban című rovat bemutatja, hogy Magyarországon hol találkozhatunk a színésszel hagyományos- és videofilmekben. A magyar híroldal változatlanul Top Story néven fut (**www.extra.hu/judy/topnews.html**). Itt hírek – pletykák – találhatók. A weblapon belül a **www.extra.hu/judy/linkhu.html** hálószem a magyar linkeket téma és szerző szerint csoportosítja, s köztük a sztárrajongó internauta kedvére és hosszan búvárkodhat. Brad Pitt magyar weblapja olyan gazdag tartalmát tekintve, hogy a szörföző akár órákat tölthet a monitor előtt.

Meg kellett volna maradnunk a barátságnál

E szavakat *Gwyneth Paltrow* (**www.extra.hu/judy/gwynethu.html**)

mondta, miután 2 évi együtt járás és félévi jegyesség után, az esküvő előtt egy hónappal szakított Brad Pitt-tel. De Gwyn élete nemcsak ezért nem hétköznapi. 27 éve született Los Angelesben, egy tv-producer apa és egy színésznő anya gyermekeként. *„Sokáig csak úgy emlegették mint »Brad Pitt barátnője« vagy »Bruce Paltrow lánya«, de ő ezt sem bánta. »Büszke vagyok rá, hogy ilyen nagyszerű emberekkel emlegetnek együtt.« A nyarakat a massachusettsi Berkshiresben töltötte, ahol édesanyja a nyári színházban játszott. Kétévesen is itt debütált, amikor mamája egyik kollégája előadás közben viccből felküldte a színpadra. Ötéves koráig csak néma szerepei voltak, majd fokozatosan egyre nagyobb feladatokat kapott. 1991-ben aztán szülei heves tiltakozásainak ellenére filmszerepet vállalt, és*

(folytatás a 64. oldalon)

Rajongásunk tárgyai: a sztárok

(folytatás a 63. oldalról)

abbahagyta művészettörténeti tanulmányait a Santa Barbara-i California Egyetemen a színészkarrierért."

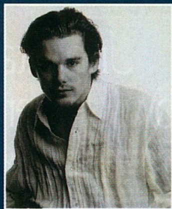
A fiatal színésznő kétszer kapta meg a legjobb színésznőnek kijáró díjat, s pályája – kalandos magánélete mellett – felfelé ível.

„Egy rendező így nyilatkozott róla: »Gwynethnek különleges aurája van. Nagyon nagy sztár lesz belőle, és hamarosan minden magazin címoldalán ő szerepel majd, de nem Brad Pitt, hanem a tehetsége miatt.« De nemcsak színésznőként jeleskedik. Paltrow kitanulta a rendezés minden csínját-bínját, és tagja az Amerikai Rendezőnők Szövetségének is."

Bevallom, eddig egy filmjét láttam csak, a Hetediket, de Judy kritikája meghozta a kedvem a többihez is. A weblapon található filmográfia másoknak is segíthet ebben.

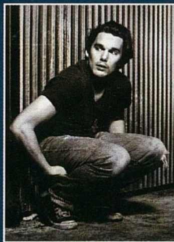
A friss házasok

Ethan Hawke és *Uma Thurman* tavaly májusban esküdött örök (?) hűséget egymásnak. Ez a hír nagyon meglepett, s bár Umát azelőtt nem kedveltem, azóta másképp nézek rá, hisz Ethan őt választotta...

A Holt Költők Társasága és az Életben maradtak két kedvenc filmem, Ethan (**www.extra.hu/mary/ethanhu.html**) rendkívül hiteles színészi alakítást nyújtott ezekben. Csakúgy a Nyakunkon az életben és a Mielőtt felkel a napban. Jó színésznek tartom, szeretem a szerepeit, filmjeit. Nem lep meg, hogy a 29 éves sztár *„mindig is színész akart lenni, de nem érdekli a sztárság és ami azzal együtt jár. Tinédzser szülők gyermekeként jött a világra, még csak járni tanult, amikor elváltak. Gyermekkorának hét éve alatt végigutazta az országot hippi édesanyjával, majd a család letelepedett New Jersey államban. Első színpadi szerepét is itt kapta, tizenhárom évesen, a Princeton Egyetem híres McCarter Színházában, ahol színjátszó tanfolyamot végzett. Igazából soha nem kötelezte el magát a film mellett, inkább amolyan reneszánsz ember, bár többszöri nekifutásra sem végzett el egyetlen egyetemet. Ma egy New York-i bérházban él, és ha elege van a filmezésből, akkor saját nonprofit színházában játszik vagy rendez, vagy éppen könyvet ír. Nem rajongják körül a nők, mégis sok férfi irigyelhette, mikor újdonsült feleségét nemrégiben oltár elé vezette."*

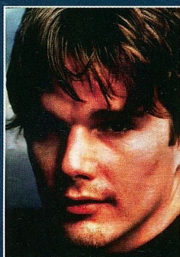

Ethan Hawke weblapján is van filmográfia, néhány továbbvezető link az angol nyelvterületre. Informálódhatunk színpadi produkcióiról, rendezéseiről és első megjelent könyvéről is egy-egy mondat erejéig. Foglalkozásként a nyitó oldalon ugyanis nem véletlenül szerepel ez: színész, író, rendező.

Ethan Hawke párja, Uma Thurman (**www.extra.hu/mary/umahu.html**) 1970 áprilisában született Bostonban, 3 fiútestvére van: Dechen, Ganden és Mipan. *„Uma apja volt az első amerikai, akit befogadtak a tibeti buddhista szerzetesek rendjébe, és barátai között tudhatja a dalai lámát, aki a lakásán is meglátogatta. Így eshetett, hogy Uma és három fivére hindu istenségek neveit kapta. 15 évesen abbahagyta az iskolát, és New Yorkba költözött, azzal az eltökélt szándékkal, hogy színésznő lesz. Kezdetben persze mosogatásból és modellkedésből kellett megélnie, azonban erotikus kisugárzására hamar felfigyeltek. Számtalan szerepajánlatot kapott, és ő jó érzékkel választotta ki az igényesebb szerepeket az »olcsó« alkotások közül, és használta ki természet adta adottságait."*

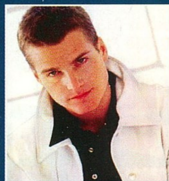
Első filmjét 17 évesen forgatta, azóta két díjat kapott: a legjobb női szereplőét és a legjobb táncjelenetért John Travoltával a Ponyvaregény című filmben. Ez az alkotás ma már kultuszfilm lett, s bár én csak harmadik nekifutásra tudtam végignézni, nem bántam meg. A Vonzások és áltatságok pedig kellemes kikapcsolódásnak bizonyult, elismerem, Uma szép és jó színésznő. *„A Gattaca forgatásán aztán megismerkedett Ethan Hawke-kal, akivel azóta együtt él. 1998 januárjában felröppent a hír, hogy Uma terhes, és júliusra várják közös gyermeküket. Ezután mindketten tartózkodóan nyilatkoztak az esetleges esküvővel kapcsolatban, de végül is május 1-jén, New Yorkban, több neves sztár és újságíró jelenlétében kimondták a boldogító igent. Július 7-én pedig a New York-i St. Lukes-Roosevelt Kórházban Uma világra hozta első gyermekét, egy kislányt, aki 3480 grammal született, egészséges, és a Maya Ray Thurman-Hawke névre hallgat."*

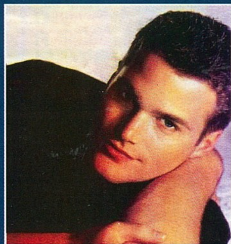

Az oldalt csupán filmográfia, néhány link és autogramcím egészíti ki.

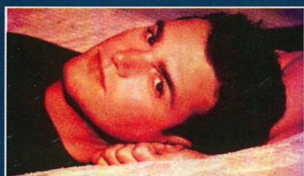
Akit nem tartottak tehetségesnek

Chris O'donnell (**www.extra.hu/mary/chrishu.html**) június 26-án múlt 29 éves. Az, hogy mennyire jóképű, már a Három muskétásban feltűnt. A Baráti kör és a Féktelen szerelem nagy élményt nyújtott, pont ezt a fajta fiatalos, közvetlen stílust szeretem. Chrisről Mary írt: *„A szigorú vidéki, katolikus nevelésben részesült fiatalember tizenkét éves kora óta modellkedik, első állandó munkahelye pedig a McDonald's volt. Nincsenek káros szenvedélyei. Nem dohányzik, nem csap nagy lármát maga körül, és példás házasságban él fiatal feleségével."*

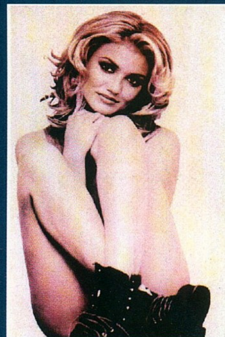
Gyermekként soha nem gondolt a művészi hivatásra, de a *„középiskola utolsó évében színészetet is tanult, és válogatásokra járt – sokáig nem sok sikerrel. Egyszerűen nem tartották tehetségesnek. Főiskolai tanulmányait a Boston College-ban folytatta, miközben felhagyott színészeti tanulmányaival, és a marketinget választotta fő tantárgyának. Ellenérzései ellenére a filmezést az iskolai évek alatt is folytatta."* És milyen jól tette! Hamarosan megkapta a legjobb férfi mellékszereplő, a jövő reménysége és a legígéretesebb férfiszínész díját. *„A szakmai elismerés végre meggyőzte, hogy van értelme eme »haszontalan« hivatásnak."*

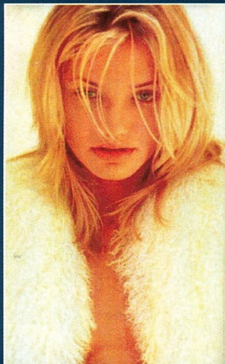
A webnek ezt a Chrisről szóló oldalát rendbe kellene hozni, mert a szövegrészek egymásra csúsztak, hiába a szép formai kivitelezés. Bár az is megfontolandó, hogy ez az oldal is illeszkedjen a több webrész arculatához.

A főnyeremény

A szép *Cameron Diazt* (**www.extra.hu/mary/diazhu.html**) a Maszk című filmben láttam, a gumiarcú *Jim Carrey* partnereként. A 26 éves színésznő *„szinte pillanatok alatt került Hollywood csillagai közé, pedig nem is akart színésznő lenni ez a latinos szépségű, ám kékszemű szőkeség. Különleges megjelenése nem véletlen, ereiben kubai, spanyol, német, angol és indián vér is csörgedezik."* Mielőtt filmezni kezdett, a világ egyik legnagyobb modellügynökségének, az Elitenek dolgozott – emiatt a középiskolából is kimaradt. *„A mellbőségével mindmáig elégedetlen színésznő modellként felkerült a legnevesebb magazinok címoldalára, foglalkoztatta a Nivea, a Calvin Klein, a Levi's és a Coca-Cola, de reklámozott sült krumplit és hamburgert is. A filmezésre ügynöke beszélte rá."* Bár még csak 5 éve játszik filmekben, már két díjat kapott: volt a legjobb női mellékszereplő és az év felfedezettje is. *„Egy rendező így nyilatkozott róla: »Amikor próbafelvételen elkezdte olvasni a szerepet, rögtön leállítottam. Nála jobb szereplőt keresve sem találhattam volna. Rögtön éreztem, hogy van humorérzéke. De van érzéke az iróniához is, ami a legtöbb amerikai színésznőből hiányzik. Kész főnyeremény ez a lány!«"*

Ezt az oldalt is csupán filmográfia, néhány link és autogramcím egészíti ki. A rajongók bizonyára örömmel vennék, ha valamennyi kedvencükről olyan gazdag összeállítást találnának, mint Brad Pittről. Mert a fiatal amerikai színészgeneráció tagjai valóban nem csak szépek, hanem tehetségesek is. Mindenesetre a testvérpár törekvését elismerés illeti. Nevezetesen azt, hogy a magyar neten is meghonosítsák a rajongók általenntartott „kedvencek webjét".

Összeállította:
Kéner Eszter
bestee@westel900.net